BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC

ISSN 1331-9124



Blaženi Alojzije, moli za nas!

»Drži nas vjera u Boga, koji nikada ne zapušta onih, koji se u Njega uzdaju. Kao da sam slutio što me čeka, kad sam birao svoje biskupsko geslo: »In Te Domine speravi!« (Bl. A. STEPINAC, **Pismo**, Krašić, 28.I.1954.)

God. 11. (2004.) 10. veljače
GLASNIK POSTULATURE
Broj 1-2 Cijena 5 kn


Ivan Pavao II. otpozdravlja Božjem narodu okupljenom na proglašenju blaženim kardinala Stepinca, u Mariji Bistrici, 3. listopada 1998.

Nagovor Ivana Pavla II. hrvatskim hodočasnicima prigodom nacionalnog hodočašća u Rim, u audijenciji, u subotu 8. studenoga, 2003. u dvorani Pavla VI.

Draga braćo i sestre!

1 Drago mi je što mogu srdačno pozdraviti svakoga pojedinog od vas, koji dođoste u Rim kako bi ponovno očitovali svoju veliku odanost Petrovoj stolici, te mi istodobno uzvratili na mojemu pastirskom pohodu, kojega sam s radošću ostvario u lipnju ove godine. Svima od srca velim: Dobro došli!

Pozdravljam posebno kardinala Josipa Bozanića te mu zahvaljujem na ljubaznim riječima, koje mi je također kao predsjednik Hrvatske biskupske konferencije uputio u ime svih nazočnih. S njim zajedno bratski pozdravljam sve biskupe, koji su željeli biti nazočni na ovome susretu. S poštovanjem pozdravljam i predstavnike građanskih i vojnih vlasti zemlje, kojima zahvaljujem za sve što su učinili kako bi u potpunosti uspjeli moji pastirski pohodi.


Ivan Pavao II. u posebnu je audijenciju primio novog kardinala i zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića, u srijedu 22. listopada 2003. Kardinal je tom prigodom predstavio papi brojne hodočasnike, među kojima su bili i zagrebački bogoslovi.

Ponovno očitujem svoju silnu zahvalnost za onako srdačan doček, koji mi je posvuda priređivan svaki put kada sam stupao na tlo vaše ljubljene domovine. U svojemu sjećanju i u svojemu srcu čuvam slike naroda nošena živom vjerom i puna oduševljenja, naroda gostoljubiva i velikodušna.

2 Sjećam se svojega prvog velikog susreta s Hrvatima, koji je bio upravo ovdje u obližnjoj bazilici, na grobu Apostolskoga prvaka 30. travnja 1979. Od tada sam imao više puta mogućnost susresti se s vašim sunarodnjacima, kako ovdje u Rimu tako i na mojim pastirskim pohodima vašoj Domovini.

Providnost je htjela da odredište mojega 100. apostolskog putovanja izvan Italije bude upravo Hrvatska, s postajama u starome i predivnome Dubrovniku, gdje sam proglasio blaženom sestru Mariju Propetoga Isusa Petković, zatim u Osijeku i Đakovu, u Rijeci te u Zadru. To mi je putovanje, kao hodočasniku Evanđelja putovima svijeta, pozvanu služiti Crkvi na Petrovoj stolici – dalo prigodu da vas učvrstim u vjeri za koju ste dali ono lijepo svjedočanstvo posred brojnih protivština i patnji. Htio sam tako poduprijeti vašu nadu, često puta izloženu velikim kušnjama, ohrabriti vašu ljubav i potaknuti vas na ustrajnost u vašoj privrženosti Crkvi u novome ozračju slobode i demokracije, koje je uspostavljeno prije trinaest godina.

3 Vaša ljubljena zemlja ima snagu i posjeduje sve sposobnosti, koje su joj potrebne kako bi se na prikladan način suočila s izazovima sadašnjega trenutka. Želja mi je da uvijek znade iskoristiti tu snagu i te sposobnosti kako bi izgrađivala društvo solidarno i spremno pružati učinkovitu potporu najslabijim slojevima; društvo utemeljeno na vjerskim i ljudskim vrijednostima, koje su minulih stoljeća nadahnjivale ondašnje naraštaje; društvo, koje poštuje svetost života i veliki Božji naum o obitelji; društvo, koje na okupu drži zdrave snage, promičući duh zajedništva i suodgovornosti.

Zalaganje za čovjeka i njegovo istinsko dobro crpi snagu također iz Evanđelja te je zbog toga sastavni dio poslanja Crkve (usp. Mt 25,34-36; Lc 4,18-19). Ništa što je uistinu ljudsko ne može biti tuđe Kristovim učenicima.

4 Molim Boga da plemenitome hrvatskom puku udijeli mir, slogu i ustrajnost u zalaganju za opće dobro. Sav vaš narod povjeravam zagovoru Blažene Djevice Marije, Gospe Velikoga Hrvatskog Krsnog Zavjeta, i svetoga Josipa, nebeskoga zaštitnika vaše zemlje.

Svima vama ovdje nazočnima, vašim biskupijskim i župnim zajednicama i vašim obiteljima, od srca udjeljujem apostolski blagoslov.

Hvaljen Isus i Marija!

UREDNIKOVA RIJEČ

Božji se čovjek nema čega bojati

Često puta čujemo uzrečicu: »Teška su ovo vremena!«, ili: »Današnje je vrijeme iskvareno!«. A vrijeme je zapravo kategorija u kojoj čovjek traži put svoga ostvarivanja. U prosudbi vremena u kojem živimo ne smije nas zbuniti činjenica što zbivanja u svijetu nevjernici i bezbošci mjere drugim mjerilom negoli mi kršćani, katolici. Vremena jesu teška jer su okolnosti oko nas, našom ili tuđom krivnjom ili propustom, često puta otežani, ali bit ovih uzrečica jest taj da se iz katgorija čovjekove misli i prosudbe izbaci Božje djelovanje, Božju nazočnost i Božju providnost. Svjesno se, naime, pokušava pomračiti ili mimoići zbilja da je čovjek Božje stvorenje, da je Bog stvoritelj čovjekov, da je Bog prijatelj čovjekov, da je Bog spasitelj čovjekov;, i da se čovjek ostvaruje i povećuje kroz traženje Boga i po suživotu sa Bogom.

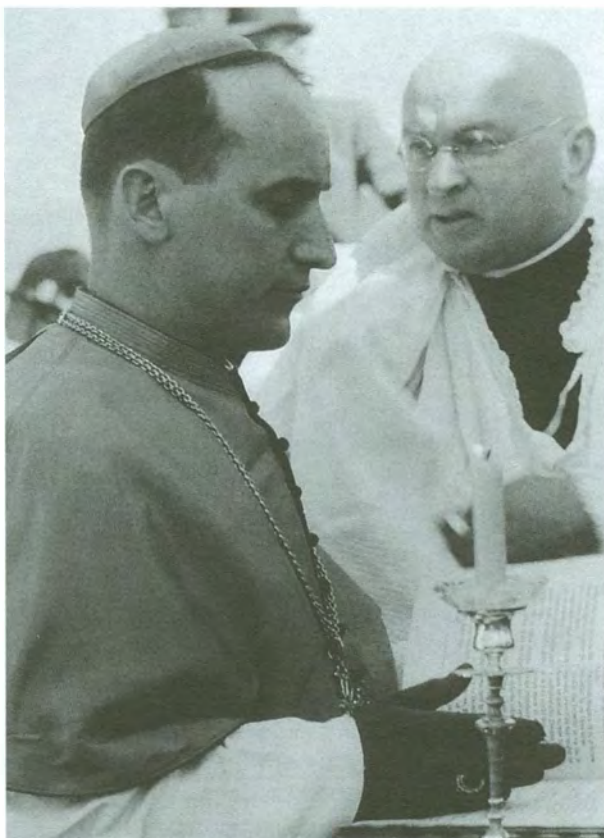
Čovjek je slika Božja. Sveto Pismo nas uči da smo na sliku Božju stvoreni. Uslijed različitih ideoloških pomutnji koje su često puta vrlo privlačne čovjekovu srcu i misli, zaboravljamo to svoje božansko posinjenje i tražimo izlaz iz »teških vremena« vođeni ljudskim mislima i tražimo rješenja ljudskim sredstvima. Rekli bismo »nisu zla vremena niti su loša vremena«, nego je prevrtljiv i pokvarljiv čovjek kojemu je Bog dao u zadaću stvarati uvjete boljega života, i u te prigode života, koje nam se pričinjaju teškima, unositi, vjerom nošenu, zbilju Božje providnosti.

Kad slušamo razgovore ljudi, ili čitamo dnevni tisak, ili u kazalištu gledamo dramski ili bilo koji drugi scenski prikaz, postavlja nam se pitanje po kojem mjerilu autori, režiseri i scenaristi ulaze u zbilju, radost ili dramu čovjekova života. Nerijetko, sve ono što nama vjernicima znači iznimnu vrednotu, gledamo ismijanim, obezvrijeđenim. Kod mnogih mladih ljudi, pa i starijih, takve prigode stvaraju dezorijentaciju, vjerničku ravnodušnost, pa i životnu malodušnost. Ima li tome lijeka?

Pastoralni pokušaji Katoličke crkve u Hrvata, nakon Drugog vatikanskog sabora, ostvarili su mnoga promaknuća: tiskom, literaturom, gradnjom crkvenih objekata, otvaranjem crkvenih škola i središta. Po mnogočemu, kad se izvanjski pogleda, uspjesi su vidljivi. No, kad se suočimo sa sve praznijim župnim crkvama za vrijeme liturgijskih slavlja, zatvorenim ili polupraznim sjemeništima i novicijatima, sa sve manjim zanimanjem za katolički tisak, s nesigurnošću i nesnalaženjem pred izazovima koji pred katolički moral postavljaju ogoljeli čovjek i besškrupulozna promidžba tjelesnosti i seksualnosti, pričinja se kao da Crkva nema načina praktična i učinkovita djelovanja.

Proročka vizija i svjedočanstvo

Sva ova pitanja i nedoumice pokušajmo razbistriti pogledom na mučenički i kršćanskim vrlinama predočeni lik bl. Alojzija Stepinca. Vrijeme u kojem je živio nije bilo manje izazovno od današnjega, niti je čovjek bio pred manjim izazovima, i glede uma i glede srca, znanosti i tjelesnosti, negoli je današnji čovjek. Pa ipak! Zagledan u Božju providnost on se hrabro suočio sa svim izazovima koji su bili protiv dostojanstva ljudske osobe, protiv čovjeka, djeteta Božjega.



Bl. A. Stepinac prigodom svečanog blagoslova Doma Gospodarske sloge u Zvonimirovoj ulici, 16. lipnja 1939.

Mučne, teške, ljudskim očima neprotumačive prilike života, on je suočio vjerničkim stavom, a očitovao ga je u govoru prigodom svečanog otvaranja sportskog paviljona »Concordije«, 28. travnja 1936.: »Kad bi se ljudi držali načela Crkve, onda bi bilo mnogo više veselja na svijetu nego ga imade danas. A danas se kraj svih nebrojenih zabava i veselja svi tuže da su zla vremena. A nije ni čudo, kad se darovima Božjim služe zlo.«

Možemo u životu bl. Alojzija povući vrlo jasne odrednice od njegovih pisama s bojišnice Prvoga svjetskog rata do nečasne sudske presude na komunističkom sudu 1946. pa sve do blažene smrti u Krašiću 1960., da je sav bio predan u volju Božju i da je vjerom u Boga kročio prema osobnoj životnoj sreći i njome prosvjetljivao druge.

Želio bih ovdje istaknuti da je Crkvu promatrao kao mistično tijelo Kristovo, božansku ustanovu po kojoj Bog izlazi ususret čovjeku. Čovjeka je promatrao kao suradnika Božjega. Zato se založio svim silama da se vjernici uključe u posao evangelizacije, i takvim svojim pristupom objedinio u Katoličkoj akciji preko 60.000 katoličkih vjernika, ponajviše mladih, čijim



Bl. A. Stepinac srdačno dočekan u Novom Čiču, 12. prosinca 1939. prigodom 600. obljetnice župe i 110. obljetnice sazida nove crkve.

svjedočanstvom su istine katoličke vjere bile naviještane i svijetleće, počev od Zagrebačkog sveučilišta do dječjih vrtića i ustanova od javnog značenja za čovjekov život. Iz takva pogleda na čovjeka bio je prijatelj i siromahu i imućnome i znanstveniku i neukome, jer što god je imao, znao je da je Božji dar, za dobro ne samo osobno, već i bližnjega. On, koji je katolički tisak širio po Krašiću, ponajviše svetojeronimske knjige, u vrijeme kad se širio svakojaki protukatolički tisak i literatura, bez zlog jezika možemo reći poganština, sigurno može biti nadahnuće da se poradi na širenju katoličke misli i svjetonazora u suvremenome hrvatskom društvu.

U govoru održanom na sastanku okružja katoličkih muževa u Zagrebu, u svibnju 1936., reče: »Po čitavoj Europi očajne su prilike. 'Ljudima su riječi vjetar, a poželi su buru.' Neprijatelji navaljuju na nas sa svih strana, no mi ne smijemo klonuti, jer je Bog s nama, kao što je bio i s Davidom u borbi s Golijatom. 'Nažalost ima mnogo djece na svijetu, koja ne znaju razlučiti bakar od zlata!' A na vama je muževi, da pravo i zrelo gledate sve u svijetu i da lučite bakar od zlata. Shvatite situaciju, u kojoj se nalazimo; izgradite se najprije vi sami, a onda pružite pomoć drugima... Sve nam zlo dolazi odatle, što ljudi ne poznaju vjerska načela i što ih ne primjenjuju u život. I moralno i materijalno zlo našeg vremena dolazi odatle, što ljudi ne poznaju pravih istina.«

Kad je kao mladić u Krašiću postao članom tjelovježbenoga društva, tamburaškog zbora i vatrogasaca, sigurno to nije učinio radi članskih iskaznica. Već tada je, na ljude koji su ga okruživali, prenosio jasnoću Kristovih načela. Tih se načela nije odrekao ni u planiranju osnivanja vlastite obitelji. Znao je da popustiti srcu i razumu, a protiv savjesti, znači djelovati mimo Božjega reda i mimo Božjega plana. Stoga ne čudi što je pastir Božjeg naroda svom pomnjom obilazio prostranu nadbiskupiju i grad Zagreb blagoslivljajući djelovanje kulturnoumjetničkih društava, kuća i domova od javnog značenja, dječjih sirotišta, strukovnih škola, đačkih domova i drugih ustanova važnih u radnom, duhovnom, kulturnom i moralnom odgoju mladih. Znakovita je u tom vidu njegova misao izgovorena prigodom blagoslova nove gimnazije čč. ss. milosrdnica u Zagrebu, 25. studenoga 1939.: »Paidagogos eis Hriston – odgojitelj za Krista.« (Gal 3,24) – Te riječi »Učitelja naroda« sv. Pavla, koje znače cijeli jedan program, napisao bih zlatnim slovima na vrata sviju škola diljem lijepe naše domovine, gdjegod ima katolika i Hrvata. Te riječi kratko i jezgrovito izriču neotuđivo pravo i svetu dužnost, najrealniji, jedino realan cilj i najuzvišeniji zadatak škola, tih sjemeništa, u kojima dozrijeva mezimče naroda – njegova mladež, njegova budućnost!

Jasno je da se Božji protivnici i danas bore protiv katoličkog odgoja i djelovanja katoličkih ustanova. No, kako god vremena bila teška, kršćanin, katolik, koji ima živu i cjelovitu vjeru poput Alojzija Stepinca, znade da je Isus Krist životni program, a ne samo prigodna etiketa. Uostalom nije li, iščekujući komunističku presudu, izgovorio riječi: »Znajte, Isus Krist je Bog, za njega smo svaki čas spremni umrijeti!« I umro je.

Kad je započeo biskupsku službu u Zagrebačkoj nadbiskupiji i hrvatskom narodu shvatio je da je bit njegova poslanja vjerska izobrazba naroda, osobito katehizacijom, uspostavom suživota s Bogom, po liturgijskom životu, osobito osobnom i zajedničkom obiteljskom molitvom, te djelatnošću karitasa po kojoj vjera poprima posve konkretne i oživljene oblike. Bjelodano o tome svjedoče liturgijski kongres, kongres protiv alkoholizma, kongres obitelji, slavljenja četiriju Hrvatskih socijalnih tjedana, akcije protiv psovke, uskrsne konferencije za sveučilištarce, briga za nezaposlene, pokorničke procesije s ciljem ukazivanja na zlo i grijeh kojim se upropašćuje narod, a to su: psovka, oskvrnjivanje nedjelje i blagdana te pobačaj.

On se nije dao zastrašiti uslijed prodora nove poganštine. Nije šutio pred neistinom, nije zatajio istinu, na račun istine se nije mirio s kompromisima. Koliko je bio svjestan svoje službe i odgovornosti pokazuje njegova misao izgovorena katoličkim akademičarima i akademičarkama o odnosu intelektualca prema svome narodu, 27. ožujka 1938.: »Zato se njezini glavari (Katoličke crkve, op. J.B.) ne mogu ravnati momentalnim hirima pojedinaca i grupa, nego iskorišćuju milenijsko iskustvo Crkve. Sjetite se napokon, da se Crkva i njezini predstavnici nalaze danas u težim prilikama nego ikada prije, jer živimo u vremenu koje je moderni poganin označio 'Umwertung aller Werte', bankrotom svih vrijednosti. Ljudi trče za mjehurićima od sapunice a zlato gaze nogama. Što bi imalo biti

na prvome mjestu stavljaju na zadnje, a što nije ni spomena vrijedno smatraju idealom savršenstva. I da nema Crkve s njezinim vječnim istinama, izgubili bismo na koncu ne samo vjeru, nego i razum i čitavu baštinu djedova. Ne čudite se, dakle, ako Crkva koji put drukčije sudi i radi, nego što želi ovaj ili onaj.«

I sve je to raslo iz njegove zagledanosti, ljudske i kršćanske u otkupiteljsko djelo Isusa Krista, koje nam je sin Božji predao po daru Euharistije. Zato je apostolskom gorljivošću proputovao Zagrebačkom nadbiskupijom i hrvatskom domovinom slaveći euharistijske svečanosti. U ta je slavlja uključivao brojne laike, stručnjake na različitim područjima znanosti i društvenog djelovanja. Želio je kod zemljoradnika oplemeniti ljubav prema zemlji i vlastitom domu a kod intelektualaca odgovornost za znanstvene postavke po kojima čovjek lakše raspoznaje put do zemaljske i vječne sreće.

Koliko je njegove vjere i ljubavi uloženo u euharistijska okupljanja Božjega naroda, pokazuju riječi kojima je otvorio Euharistijski kongres u Varaždinu, 29. lipnja 1938.:

»Ovaj kongres, na kojemu se slavi presv. Euharistija, ima zato veliku i duboku svrhu, a to je proslava Isusa Krista pod prilikama kruha, ali ima i drugu svrhu: da pokaže vjersku svijest katolika, jer mi živimo u vremenima, koja su rijetka u povijesti čovječanstva. Paklene sile hoće da sruše Crkvu Kristovu, vidimo svuda kako se ruše crkve, oltari i križevi, vidimo kako se ubijaju svećenici u Španjolskoj, Meksiku i Rusiji, vidimo kako se dižu vlastodršci da sputaju slobodu Crkve Kristove. Te lude misle, da će srušiti Crkvu za koju je Krist rekao, da je ni vrata paklena neće nadvladati! (usp. Mt 16, 18.) I kod nas Crkva nailazi na poteškoće u vršenju apostolske misije koju joj je dao Krist: Masonerija, ta paklena družba, nastoji onemogućiti katoličkoj Crkvi svaki utjecaj na odgoj djece, posebice na škole. (...) Ali poručujemo im iz ovoga hrama: 'Christus vincit – Krist pobjeđuje!'

Mi katolički biskupi imamo teških briga i skrbi da sačuvamo prava Crkve Božje. Mi smo i sa zadnje konferencije poručili svima kojih se tiče, neka se ne varaju, da smo slabići i da nećemo znati i moći ustati na obranu Crkve katoličke. Nadalje opominjemo vjernike, da se ne dadu zavarati lažnim ideologijama. Dolaze k narodu, kao da će oni otkupiti svijet. Nema drugoga imena koje bi moglo otkupiti svijet, do imena Isusa Krista Otkupitelja čovječanstva, nema otkupljenja bez Krista! Budimo zato čvrsti i nepokolebljivi, budimo svi katolici združeni u ljubavi i jedinstvu oko svojih biskupa. Osobito u času, kad pozivaju na obranu svetih prava Božjih i Crkve katoličke. Što bude mučnija borba – to je povijest dokazala – to je sigurnija pobjeda. Mi se u borbi za duše i za prava Crkve ne bojimo nikoga, pa ma kakova sila stajala iza njega. Jer Krist pobjeđuje, Krist kraljuje, Krist vlada.

Imajmo zato uvijek pred očima život Krista, i nemojmo se dati prevariti da je sve izgubljeno. Ništa, ama baš ništa nije izgubljeno! Kao uvijek u historiji zadnji će pobjednik i opet biti Krist. Utječimo se Njemu molbama u pomoć. Zamolimo Ga da učvrsti u nama, u vama, katoličku vjeru, da uzmognemo živjeti kao katolici, da uzmognemo umrijeti kao katolici, da budemo dostojna djeca Onoga koji nas je otkupio – Isusa Krista u presv. Euharistiji.«


Nadbiskup Stepinac blagoslivlje dom Gospodarske sloge u Zagrebu, 16. lipnja 1939.

Stepinčev vjernički stav i pastoralni uspjeh u duhovnoj obnovi naroda potiču nas na razmišljanje o djelovanju obnovljenim žarom i ljubavlju prema Bogu. To je, zacijelo, moguće ako nas razgori njegova misao koju je zabilježio u pismu s. Franciski Dušić, provincijalnoj glavarici ss. Družbe Kćeri Božje ljubavi, u Krašić, 8. kolovoza 1958.: »Kako je velik i vjeran Bog naš! Pa da uz takvog Boga strepimo pred zemaljskim crvićima, stoput slabijima i jadnijima i od Valerijana? To bi bila velika sramota za Boga našega i Spasitelja Isusa Krista, koji nikada nije ostavio na cjedilu nikoga, koji je u Njega stavio svoju nadu.«

U nastojanjima poštivanja, čuvanja i njegovanja takve, Stepinčeve, vjerničke baštine, koja obvezuje, u sljedećim brojevima Glasnika osobito ćemo mjesto posvetiti održavanju Euharistijskih kongresa kojima je on uspio okupiti i u duhovnom životu preporoditi vjernički narod. Zbivanja s tih slavlja prenosit ćemo prema zapisima koji postoje o događenim kongresima kojima je on osobno predsjedao i u kojima je sudjelovao.

Neka nam ta izvješća pomognu uočiti i pronaći smjelije putove i nova nadahnuća za evangelizaciju ovih vremena koja nam se čine da su osobito zloćudna i teška. On, koji je znao reći: »Kad se s Isusom trpi, onda sve biva lako!« sigurno će pomoći i nama, zagovarajući nas pred Božjim licem da ne malakšamo u odgovornosti za ovo vrijeme i današnji svijet.

Neka tome pridonesu članci, svjedočanstva i pisma vas, čitatelja Glasnika ili članova molitvene zajednice, fotografije s različitih proslava u kojima je on sudjelovao ili pak po kojima smo se mi uključivali u slavlja kojima smo časteći bl. Alojzija Stepinca uznastojali uzrasti u živoj vjeri u Isusa Krista koji je njemu bio tako jasan »Put, istina i život« (Iv 14, 6).

U Zagrebu, 10. siječanja 2004.

Dr. Juraj Batelja, postulator

TEOLOŠKI PODLISTAK

Putovi k iskustvu Boga

Iz propovijedi, govora i poruka blaženog Alojzija Stepinca sjaji duboko poznavanje Svetog pisma i široko teološko znanje. Ali još nešto vrlo važnog: način, kako blaženik iznosi svoje spoznaje, dokazuje da iza sveg ovog dubokog i širokog znanja stoji najintimniji doživljavani odnos s Bogom. Iskusiti Boga je najbrži i najsigurniji put k Bogu. Teološko znanje je samo sredstvo na tom putu. Može li netko od nas reći: »Ja sam iskusio Boga?« To je izrekao sv. Ignacije Lojolski: »Iskusio sam Boga – bezimenog i nedokučivog, šutećeg pa ipak bliskog – u Trojstvu njegovog darivanja, njegovog prigibanja k meni. Ja sam Boga iskusio također i prije svega s onu stranu svake slikovite imaginacije.« (Duhovni dnevnik).

Ignacije spominje simbolične vizije, na pr. Presvetog Trojstva, čovječnosti Krista, Njegovu prisutnost u Euharistiji. Ignacije kaže da »su ova viđenja dala njemu jednom zauvijek takvu sigurnost u vjeri da je često mislio u sebi: pa da i nema Svetog pisma, koje nas poučava u vjerskoj istini, ja bih bio odlučan umrijeti za ovu istinu jedino na osnovi ove činjenice da sam sve ovo vidio.«


Nadbiskup Stepinac blagoslivlje kapelicu sv. Josipa u Svetom Križu nad Jesenicama u Sloveniji (1939.)

Kod bl. Stepinca nalazimo također izjavu: »Spreman sam umrijeti za Krista, za Crkvu.« Bez iskustva Boga ovako ne može nitko govoriti! Kad ovo sluša današnji čovjek – što si misli kod toga? Kad to čujemo mi vjernici, mi teolozi i svećenici – koje misli nas obuzimlju? Kakve osjećaje pobuđuju ove riječi u nama? Možda smo preplašeni ili uznemireni što Ignacije nešto takvog kaže?

Moderni današnji čovjek će najvjerojatnije na to reći da je to davno bilo, da to iskustvo Ignacija ili Alojzija više ne vrijedi, ne dade se više spojiti s mentalitetom današnjeg Europejca. Na to bih samo primijetio: nemojmo biti tako oholi i umišljeni u svoju mudrost; pomislimo na mogućnost da se varamo ovakvim pomodnim sudom, donošenim pritiskom duha vremena.

Ne zaboravimo: Duh vremena prolazi i bit će zamijenjen drugim ili trećim duhom vremena, ali istina ovog sveca i ovog blaženika, i mnogih velikana duha čovječanstva, ostat će trajno jer je vječna. Ova njihova istina nije radi toga trajna jer su je oni izrekli, nego jer su oni otkrili tu istinu u Božanskoj stvarnosti. Otkrili? Točno, oni su je otkrili u njihovoj mistici, u njihovom iskustvu i doživljaju Boga, Božje blizine i stvarne prisutnosti u njihovim dušama. Odatle ova neoboriva izvjesnost Ignacija u pitanjima vjere, od koje on ne bi odstupio nit onda kada Svetog pisma ne bi bilo.

Ova ispovijest sv. Ignacija bi trebala uznemirivati svakog odgovornog i prosvijećenog čovjeka, osobito danas kada vjera u ljudsku znanost sve više slabi. Danas se nitko više ne može pozivati na prirodnu znanost kod neprihvaćanja ovog iskustva Boga, budući da prirodne znanosti priznaju da postoji neka druga stvarnost koju one ne mogu zahvatiti svojim metodama.

O toj stvarnosti nas izvještava Ignacije i mnoštvo filozofa i mistika, i to ne samo u granicama kršćanstva nego i izvan njih. Otkrivamo dakle nešto jako važnog: da je osobno iskustvo izvor spoznaje Boga i Božjih stvari. Ono je ujedno izvor i temelj nepokolebive vjere, koja se jako razlikuje od vjere naučenih formula ili definicija, iako su one potrebne u Crkvi.

I baš takvog vjernika treba današnje vrijeme: vjernika iskustva Božjih tajni, vjernika iskustvene vjere. Iskustvena vjera nije rezervirana samo za mistika. Do nje se može dovinuti svaki vjernik ako je spreman poći na taj put. Obzirom na bitne i osnovne probleme današnje civilizacije potreban je što veći broj vjernika koji su iskusili Boga, koji održavaju najintimnije odnose s Bogom. Onda nema opasnosti da kršćanstvo bude svedeno na etiku borbe za socijalnu pravdu i ljudska prava.

Motivacija vjerovanja, koja dolazi odatle, nije dovoljno duboka da bi se održala trajno u današnjoj civilizaciji. Motivacija za kršćanski život može dolaziti samo iz blizine, iz prisutnosti, iz iskustva Boga u dušama vjernika. To je korijen stabla za socijalni rad, za političku borbu za prava čovjeka. To mora također biti korijen za stablo teoloških diskusija i održavanja vjernosti tradiciji Katoličke Crkve. Sve drugo su pokušaji da čovjek svojim snagama ostvari neostvarivo: puninu čovječnosti, dubinu sretnog i uspješnog života u ovom povijesnom času. To čovjeku neće uspjeti.

Stoga je sveta dužnost Crkve – naroda Božjeg – da pokaže današnjem čovjeku Božji put do ispunjenja najdubljih težnji čovjeka, da održava u javnosti i u svijesti ljudi uvjerljivu istinu da postoji druga stvarnost, koja se razlikuje od ove naše stvarnosti, ali koja ipak nije odvojena od ove naše empirijske stvarnosti. Crkva treba uvjerljivo prikazati bezizlaznu situaciju današnjeg čovjeka ako ostane isključivo zaljubljen u ovu svoju stvarnost, u ovaj svoj svijet što ga je sam pomoću tehnike stvorio, istovremeno odbacujući svaku misao i ideju o nadnaravnoj stvarnosti.

U kojoj se situaciji nalazi današnji Europejac prikazuje nam jedna lijepa anegdota, koja nam govori kako jedan takozvani moderni čovjek odbija ispružiti ruku za istinom iz straha da ne bi počinio zabludu, da ne bi morao priznati da je njegova ideologija o nepostojanju nadnaravne

stvarnosti obična zabluda. Jedan moderni Europljanin je zalutao u pustinji. Sunce peče nemilosrdno; muči ga žeđ i glad. Najedamput zapazi u daljini oazu. Odmah pomisli na svoju školu gdje je učio da je to fatamorgana, optička varka u pustinji radi vrućine. Ipak se kreće prema njoj. Žeđ i glad su veliki. Približivši se oazi zapazi da ona nestaje. Zapaža datulje, travu, izvor vode. Ne, to je halucinacija radi žeđi, kaže sam sebi. Moj mozak više ne funkcionira. Kako je priroda nemilosrdna sa mnom! No, čuje i žuborenje vode. I to je halucinacija, kaže sebi..... Nakon nekog vremena nađu dva Beduina mrtvog čovjeka usred oaze. »Možeš li to razumjeti«?, pita jedan drugoga. Datulje mu vise iznad ustiju, voda žubori mimo njega na dohvat ruke... a evo: ovaj je umro od gladi i žeđi. Drugi odgovora: »Ovaj mrtvi čovjek je moderan čovjek iz Europe!« Mogao je nadodati: Života bez prihvaćanja Božjih istina nema!

Piše: Dr. Josip SABOL

EUHARISTIJSKI KONGRESI

Euharistijski kongres u Virovitici

Pastoralno djelovanje koje je imalo za cilj duhovnu preobrazbu naroda, bl. Alojzije Stepinac je odlučio provesti proslavljanjem Euharistijskih kongresa. Imao je u tome veliku potporu u episkopatu, a i nadbiskup Bauer je bio mišljenja da se slaveći Euharistijske kongrese može pridonijeti duhovnoj obnovi naroda.

Božji je narod svesrdno prihvatio taj pastoralni Stepinčev program, te se u velikom broju uključivao u pokrajinska euharistijska slavlja dajući si oduška uslijed raznovrsnih promidžbi ideja koje su išle na uštrb Katoličke crkve i katoličkih istina, ali se i moralno jačao da može nadvladati poteškoće koje su proizlazile iz neznanja ili tvrdoće života.

Ubrzo nakon posvete za nadbiskupa koadjutora, bl. A. Stepinac sudjelovao je na euharistijskom kongresu u Virovitici. Kongres se održao od 15. do 17. kolovoza 1934. Bijaše to prvo okupljanje Božjeg naroda u proslavi Euharistijskog otajstva koje je utrlo put oživljavanju svijesti o potrebi nedjeljne Mise, osnivanju euharistijskih društava, euharistijskim pobožnostima i svekolikkom vjerskom i socijalnom odgoju.

Taj Kongres je uspio iznad najsmionijih očekivanja. Prenosimo bilješke koje je o njemu zabilježio katolički dnevnik 'Hrvatska Straža', u petak, 17. kolovoza 1934., i Kronika franjevačkog samostana u Virovitici (1920.-2003., str. 37. i 38.).

Virovitica još nije vidjela tolikoga mnoštva naroda. Bez ikakva pretjerivanja, ako čovjek koji broji matematičkom točnošću, sakupilo se već prvi dan kongresa, na blagdan Velike Gospe 15. kolovoza 1934., u gradu do trideset tisuća proštenjara. Župe dekanata virovitičkoga i đurđevačkoga natjecale su se, koja će biti zastupljenija većim brojem ljudi. Nije to bio lokalni kongres, jer su procesije dolazile iz daljine od 40 km.

Župnik Pipinić krenuo je pješke iz Voćina sa svojim župljanima prije šest sati ujutro, a došao je u Viroviticu oko dva sata poslije podne. Od procesija izvana najbrojnija je bila ona iz Lukača, u kojoj je došlo preko dvije tisuće ljudi, a za njom je slijedila odmah procesija iz Pitomače sa više od tisuću proštenjara. Domaći župljani sudjelovali su listom u svečanostima.

Svečano dočekivanje nadbiskupa koadjutora do Virovitice

Uoči blagdana Velike Gospe u dvanaest i po sati krenuo je iz Zagreba u Viroviticu nadbiskup koadjutor preuzv. g. dr. Alojzije Stepinac u pratnji sveučilišnoga profesora i kanonika preč. dr. Stjepana Bakšića. Istim vlakom vozili se u Viroviticu govornici kongresa preč. g. msgr. dr. Milan Beluhan, g. Stjepan Ramljak, gđa Marija Stanković i profesor Petar Grgec.

Već u Kloštru dočekao je narod svojega nadbiskupa koadjutora. Kloštranski župnik Mijo Jurić doveo je na stanicu brojno izaslanstvo župe. Učenica Marica Jušta pozdravila je preuzv. g. Nadbiskupa koadjutora i predala mu kitu cvijeća. Nakon nje izrekao je

lijep pozdravni govor kloštranski župljanin Nikola Kraljek. Pozdravi su se nastavljali na svakoj daljoj stanici.

Naročito su veliko mnoštvo naroda doveli pred preuzvišenoga u Pitomači župnik preč. g. Petar Mihanić i kapelan vlč. g. Žinić. U ime malih križara izrekao je pozdrav učenik Ivo Kovačić, u ime djevojčica učenica Katica Vrabec, a u ime odraslih župljana seljakinja Jelka Kolar iz Otrovanca. U Vukosavljevici je dočekao preuzvišenoga župnik veleč. g. Ćiro Göszl s crkvenim odbornicima, a u Špišić-Bukovici sam narod, jer je župnik veleč. g. Pasariček pošao bio već u Viroviticu, da bude na pomoći organizatorima kongresa.

Doček u Virovitici

Sva je Virovitica bila na nogama, kad je u 6 sati poslije podne doputovao u nju preuzvišeni gospodin Nadbiskup koadjutor. Na stanici je izrekao topao srdačan pozdravni govor predsjednik pripravnog odbora g. Paulin, umirovljeni školski nadzornik.



Fotografije s Euharistijskog kongresa u Virovitici presnimljene su iz arhiva župe i franjevačkog samostana u Virovitici.

Kroz golemi špalir naroda provezao se preuzvišeni do slavoluka s natpisom: »Ecce sacerdos magnus«. Tu je preuzvišenoga nadbiskupa koadjutora pozdravila učenica 4. razreda Marija Klimek pjesmom koju je za to zgodu spjevao virovitički ravnatelj pučke škole i hrvatski pjesnik g. Ivan Cerovski. Pjesma glasi:

Preuzvišeni gospodine nadbiskupe!

Pozdravljamo Tebe, jer znamo:
Poslanik si vjere i Boga,
I nitko Te otkinut ne će
Od srca i naroda Tvoga.

U večernji suton si došao
Ko vjesnik tajnovite sreće,
Kad povorka duga i časna
K pastiru se svojemu kreće.

O gledaj: na usnama našim
I ljubav i molitva struji,
Dok zvono sa Božjega hrama
Nad gradom i poljanom bruji.

Mi znamo u zanosu duše,
Da nosiš nam blagoslov mira
I palminu granu nad svime,
Što bolove naroda dira.

I djeca se raduju danas
Jer zoveš i male kraj sebe,
Poslanik si vjere i Boga
Pa prosiplju cvijeće pred Tebe.

Poslije toga pozdravio je natpastira gradski načelnik g. Josip Salajić naglasivši, kako cjelokupno građanstvo ovoga grada na mjestu, gdje je svaka gruda natopljena krvlju predaka, koji su se borili za krst časni i slobodu zlatnu, s ushićenjem pozdravlja nasljednika onih junačkih predstavnika svete vjere, koji su nam sačuvali najsvetiju baštinu svete vjere.

Virovitički dekan i slatinski župnik g. Bürger naglasio je u svojem pozdravnom govoru, da je Konstantin nekada vidio znak križa, u kojem mu je na razmeđu poganskog i kršćanskog vijeka obećana pobjeda, a mi upiremo oči u Hostiju koja će nam dati snagu, da u ovom novom gorostasnom hrvanju vjere i nevjere izvojujemo mir Kristov u kraljevstvu Kristvu. Cijela se nadbiskupija veseli što je u Nadbiskupu koadjutoru dobila mladoga Konstantina, kojemu svećenstvo sa svojim vjernicima obećaje potpunu odanost i vjernost do konačne pobjede. A pobjeda je na strani Krista i onih, koji su s njime.

Preuzvišeni je g. zahvalio predstavnicima Crkve, gradskomu načelniku, predstavnicima vojske i svima onima, koji su ga dočekali.

U procesiji pošao je preuzv. g. Nadbiskup sa svećenstvom, predstavnicima civilnih i vojnih vlasti u franjevačku crkvu. Zvona su zvonila, mužari su pucali, narod je pjevao pobožne pjesme. Gradske su kuće bile okićene prema pozivu g. Načelnika zastavama, ćilimima, svijećama i cvijećem. U procesiji je svirala vatrogasna glazba. Naročito je lijepo bila iskićena zgrada Hrvatskog dioničarskog prometnog društva. Na ulazu u crkvu pozdravio je preuzvišenoga g. Nadbiskupa koadjutora gvardijan samostana i župnik veleč. o. Anđelko Novak govorom ovoga sadržaja: »Župljani virovitičke župe i vjernici čitave okolice prenose se duhom u vrijeme, kada su prvi kršćani pozdravljali apostole. S istim oduševljenjem i odanošću pozdravljamo i mi Vas, preuzvišeni g. Nadbiskupe, jer znamo, da ste u službi i u vlasti jednaki apostolima. Kao što su oni dolazili među prve kršćane, da ih učvršćuju u vjeri, i da ih uče i da im sude, tako i Vi dolazite među sadašnje vjernike da ih učite, da im sudite i da im dijelite svete skaramente. Mi Vas pozdravljamo: Dobro nam došli!«

Propovijed Nadbiskupa koadjutora



Kod ulaska preuzvišenoga u crkvu pjevalo je na koru pjevačko društvo sv. Cecilije: »Evo svećenika velikog«. Crkva je bila iskićena cvijećem. Na glavnom oltaru sve je plivalo u električnoj rasvjeti, a naročito se isticao golem križ od žarulja.

Poslije adoracije uspeo se preuzvišeni na propovjedaonicu, s koje je izrekao propovijed ovoga sadržaja:

»Dajte Gospodu, sinovi Božji, dajte Gospodu slavu i čast. Dajte slavu Imenu njegovu, poklonite se njemu u svetom imenu njegovu!«

Sve na svijetu imade služiti jednomu cilju, i taj cilj jest proslava svemožnog Boga. Pa i ovaj kongres imade da služi samo tomu. Koje čudo, ako nadahnuti pisac poziva ljude na to! I ja pozivam sve vas: Dajte uvijek, a naročito ovih svetih dana Euharistijskoga kongresa slavu Bogu. Nemam namjere da vam dokazujem istinu o prisutnosti živoga Isusa Krista pod prilikama kruha i vina. Uvjeren sam da među vama nema nikoga, koji bi to nijekao. Vi to čvrsto vjerujete, među vama nema nijednoga koji bi poput onih Židova, koji su slušali riječi o svetoj Euharistiji, rekao: »Tvrd je ovaj govor!« (Iv 6,60) Ja sam uvjeren, da ste vi svi puni onakve vjere, kakvu je imao sv. Petar, koji je pao na koljena pred Spasiteljem i rekao: »Ti si Krist, Sin Boga živoga!« (Mt 16,16)

Svi smo uvjereni o istinitosti riječi u himnu sv. Tome o presvetom oltarskom sakramentu.

Dajte ovih dana čast Isusu privatno i javno. Privatno kao pojedinci, koji udešavaju svoju unutrašnjost prema zahtjevima Božjim. Prorok Izaija govori na jednom mjestu o Gospodinu, koji ide na oblaku bijelom, i pred njim dršću i padaju svi bogovi egipatski. Jedni misle, da te riječi označuju djelovanje i boravak Isusov u Egiptu u vrijeme njegova bijega pred Herodom, kad su se, kako oni vele, srušili kipovi krivih bogova. Ne znamo, koliko je u tom istine, ali znademo, da te riječi vrlo dobro označuju Isusa u presvetom oltarskom sakramentu. Mi gledamo Isusa, da reknem s prorokom Izaijom svaki dan, kako ide na oblaku bijelom. Vidimo ga, kako ostaje kod nas pod prilikama kruha i vina.

Nastojmo, da se ispuni i ostalo, što kaže prorok Izaija. Neka se sruše u srcu našem svi idoli, svi krivi bogovi. U ovom oblaku bijelom stoji onaj, koji ne samo da daje samoga sebe našoj duši za hranu, nego će i doći neminovno, da nas sudi. Zato ako se u našoj duši skriva kumir laži ili kumir kletve, neka se sruši. Ako se u našem srcu skriva krivi bog mržnje, zavisti, neposlušnosti i zlobe, istjeraj ga i daj mjesto i čast pravomu Bogu Isusu Kristu. On se sakriva u oblaku bijelom, jer štedi našu slaboću. Kad bi se pojavio pred nama u svojem sjaju, ne bismo mogli podnijeti tada, kao što ni apostoli na brdu Taboru nijesu mogli podnijeti sjaja njegova preobraženoga tijela.

Prvi uspjeh ovoga kongresa imade biti, da svatko očisti svoje srce. Drugi uspjeh, da svi, koji se okupljamo ovdje, s čistim srcem dadnemo Bogu javno čast i priznanje kao zajednica. Bog je stvoritelj svega: i pojedinca i obitelji i države i svakoga društva. I zato su sve skupine, a ne samo pojedinci, dužne da dadnu počast Bogu. Mi smo se sakupili ovdje, da ispovjedimo javno svoju vjeru i da javno priznamo Boga stvoriteljem i gospodarem svega.



Nadbiskup Alojzije Stepinac slavi Euharistiju na Euharistijskom kongresu u Varaždinu, 28. lipnja 1938.

Ovakvim kongresima želimo postići i to, da ojačamo vjeru i u onih, koji nijesu dovoljno jaki. Postoje tri vrste takvih ljudi. Prvi se stide ispovjediti javno svoju vjeru, jer se boje ruganja. Ali oni moraju misliti na Kristove riječi: »Tko se postidi mene pred ljudima, postidit ću se i ja njega pred Ocem svojim nebeskim.« (Lk 9,26) Hoćemo da podignemo one, koji su kukavice.

Sjećam se jednog događaja o kojem pripovijedaju knjige. Jedan mladi oficir prolazio je ulicom. Opazio je svećenika kako nosi svetu pričest bolesniku. Nije oklijevao ni časa nego je pao na koljena pred svojim Spasiteljem. Pošao je među svoje drugove koji su sve to gledali, i oni su ga stali prekoravati, kako može biti tako natražan i padati javno na ulici na koljena. A on im je rekao: »Što biste vi načinili, da pokraj vas prođe vaš vladar u promijenjenom odijelu? Biste li ga pozdravili?« A drugovi mu odgovoriše: »Naravno, da bi.« »No eto.« kazao je pobožni oficir. »Ja sam vidio svoga nebeskoga gospodara,, kako prolazi pokraj mene u promijenjenom odijelu i obličju, i ja sam ga pozdravio«. Svi su morali priznati u svojemu srcu da je imao pravo. Svijet je danas pun kukavica, zato idemo za tim, da i njih ohrabrimo.

Druga vrsta plašljivaca ne ispovijeda javno svoje vjere, zato, jer se boji za svoju egzistenciju. Hoćemo da dadnemo Spasitelju zadovoljštinu i za te ljude. Oni idu za unosnim mjestima i za užicima, a morali bi misliti na one Božje riječi: »Što koristi čovjeku ako čitav svijet zadobije, a dušu svoju izgubi?« (Lk 9,25) Sve ništa ne koristi. Na koncu tko ne poštuje Boga, taj ruši i opstanak i samoga ljudskoga društva. I svaku sreću zemaljsku. Bez poštivanja Boga padaju pojedinci i obitelji, ruši se država, ruši se pravedni poredak. Mi manifestiramo, da je zakon Božji temelj vječne i zemaljske sreće.

Treća vrsta ljudi ne ispovijeda javno svoje vjere zato, jer su tako ogreznuli u grijesima, da ništa ne vide osim svojih strasti i zlih navika. Ovakvi Euharistijski kongresi idu za tim da i te ljude pridignu. Kada vide javnu vjersku manifestaciju, možda će i njihovo srce taknuti Božja milost, i oni će se osloboditi krivih bogova kojima služe. Budimo dostojni ovih velikih dana. Slavimo Boga, slavimo njegove zakone javno, otvoreno, s oduševljenjem i čistim srcem. Dajte Gospodu, sinovi Božji, dajte Gospodu slavu i čast. Dajte slavu Imenu njegovu, jer Bogu pripada slava i čast u vijeke vjekova. Amen.«

Poslije propovijedi podijelio je preuzvišeni g. Nadbiskup koadjutor blagoslov s presvetim Otajstvom.

Večernja bakljada

Mnoštvo od 10.000 domaćih ljudi i vjernika iz okolice napunilo je u 9 sati veliki trg pred franjevačkom crkvom. U bakljadi, koja je došla pred crkvu, sudjelovali su vatrogasci, gradska glazba i sva gradska društva. Kada se Nadbiskup koadjutor pojavio u prvom katu crkvenoga zvonika, udario je narod u oduševljen pljesak i klicanje. Pjevačko društvo »Rodoljub« otpjevalo je »Buči, buči morje Adrijansko«. Predsjednik pripravnog odbora g. Dragutin Paulin pozdravio je preuzv. g. Nadbiskupa koadjutora u ime građanstva: svih virovitičkih društava, a preuzvišeni je g. Nadbiskup zahvalio svim vjernicima i pozvao ih, neka budu spremni na ispovijedanje i obranu svoje vjere u svim zgodama i nezgodama.

Na blagdan Velike Gospe

Cijelu večer ispovijedali su virovitički i okolišni svećenici vjernike. Sam preuzvišeni g. Nadbiskup koadjutor pošao je poslije bakljade u ckrvu, te je ostao u ispovijedaonici do pola noći.

Ujutro na blagdan Velike Gospe bile su u franjevačkj crkvi Mise od 5 i pol sati. U 6 sati propovijedao je mnogopoštovani otac dr. fra Teofil Harapin o značenju blagdana Velike Gospe. Učeni je propovjednik svojim plastičnim načinom razlaganja oduševio sve prisutne vjernike. Mnogi su bili tako dirnuti njegovim riječima, da su plakali.

Čitavo vrijeme stupali su kongresisti k svetoj ispovijedi i pričesti.

U 7 sati bila je u gradskom perivoju sveta pričest djece. Preuzvišeni g. Nadbiskup pričestio je sam vlastoručno 600 dječaka i djevojčica.

U 9 sati služio je preuzvišeni Nadbiskup koadjutor u franjevačkoj crkvi pontifikalnu Svetu misu.

Nešto prije 11 sati počelo je javno općenito zborovanje kongresista. Premda nijesu još stigle procesije iz okolice, naročito iz đurđevačkog dekanata, ipak se u gradskom perivoju skupilo 15 000 slušalaca.

Zborovanje je otvorio predsjednik pripravnog odbora g. Dragutin Paulin, koji je predao najprije riječ prof. Petru Grgcu. On je govorio o vrijednosti i značenju katoličkih župa i biskupija u prošlosti i sadašnjosti. Župe su glavni nosioci naše tisućugodišnje kulture. Povjesničari su naša najrječitija svjedočanstva o hrvatskim knezovima, banovima, kraljevima, piscima i svecima u crkvenim natpisima, u nadarbinskim poveljama, grobnicama koje su čuvali svećenici i usmenom pripovijedanju koje je Crkva prenosila s koljena na koljeno. Crkva je

najbolja njegovateljica naše snage, najbolja braniteljica našeg opstanka i majka naše kulture. U našim župama nalaze se naši pravi plemićki listovi. Plemićki listovi, koji govore doduše o našim najvećim dužnostima, ali i o pravima, pravima sklobodnih osoba, slobodnih obitelji i slobodnih kršćana, koji su djeca Božja i baštinici vječnosti. U župama su zabilježena najveća djela naših djedova i najveće povlastice, koje su primali hrvatski katolici u prošlosti, a primaju ih i danas u sakramentima krštenja, ženidbe, svete pomasti i sv. tajna. Mi vjerujemo u općinstvo svetih, zato imademo preko svojih župa uvijek živu vezu sa svim svojim djedovima, i s Tomislavom i Krešimirom i Zvonimirom i bl. Augustinom Kažotićem i bl. Nikolom Tavelićem i blaženim Šimunom Filipovićem i blaženim Markom Križevčaninom. Kada spominjemo našu tisućugodišnju kulturu, ne smijemo zaboraviti, da tu kulturu čuvaju naše župe. Kada spominjemo zašto su naši stari umirali, zašto su se borili i slavonski junaci Ilići, Ibrišimovići, Matijevići, Delimanići, bili bismo lašci i patvarači svoje povijesti, kad ne bismo priznali da je njima lebdjela pred očima želja da mi njihovi potomci imademo svoje organizirane biskupije i svoje župe. Najveći spomenici kulture jesu hramovi. Najkulturniji čovjek jest katolik Božje milosti i mirne savjesti.

Svi znamo istinu, da izvan Crkve nema spasa. Ali bismo morali da tu istinu učinimo još bližom govoreći: Izvan župe nema spasa.

Poslije toga govorila je gđa Marija Stanković o euharistijskom apostolatu žena. Spominjući da je i misao održavanja Euharistijskog kongresa potekla od jedne žene. Velik broj svetica odgojen je u euharistijskoj školi. Euharistijskim su se apostolatom odlikovali naročito sv. Terezija Avilska, sv. Katarina Sijenska, sv. Margareta Allock, sv. Bernardica. I među hrvatskim ženama imade mnogo junakinja, koje su crpile svoju snagu iz Euharistije. Te su žene bile ustrajne čuvarice vjerske svijesti, časne njegovateljice poštenja, sređenog obiteljskog života i plemenitog junaštva. Te su žene slale svoje sinove u boj za krst časni i slobodu zlatnu i pribavile svojim pregaranjem i sinovima Hrvatima častan naziv: »Predziđe kršćanstva«. A danas? Mnogo se toga pokvarilo, smrt od duševne gladi viri iz očiju velikog dijela omladine i odraslih. Religiozno slabo hranjenje, religiozna sušica stvorila je one naše kavanske dame, one karikature s naših ulica koje nemaju svoje fizionomije jer su naličene. Današnja vremena traže velikih žena, koje nose euharistijsku dušu, koje će smatrati čašću dužnost da odgajaju brojne sinove i kćeri, i koje će slaviti Svetu euharistiju poput ruske obraćenice Svećin.

Treći je govorio na zborovanju g. Ramljak o Euharistiji i uzgoju omladine. Ocrtao je današnje nago vrijeme, koje juri za užicima i stavlja omladinu u najveću opasnost. Gdje da nađemo ideal toj omladini? Zar u kinu i kavanama? Zar u sportskim arenama i plažama? Zar u čitanju knjiga, koje su pune nemorala? Omladina s takvim »idealima« puni zatvore, bolnice, ludnice, puca u sebe, uništava sreću svoju i sreću drugih. Takve mladeži ne treba Bog, a neće je ni hrvatski narod. Hoćemo mladež punu vjere i katoličkog praktičnoga života, takvu ćemo mladež odgojiti jedino pomoću Svete Pričesti.

Predsjednik zborovanja, na kojem se nalazio i preuzvišeni g. Nadbiskup koadjutor s monsinjorima dr. Bakšićem i dr. Beluhanom, g. Dragutin Paulin završio je zborovanje zahvaljujući preuzvišenom g. Nadbiskupu koadjutoru, propovjednicima i govornicima, i vlč. gg. župnicima na njihovu trudu.

Dolazak procesije iz bliže i dalje virovitičke okolice

U isto doba dok se vršilo javno zborovanje, dolazile su sa svih strana u neprekidnoj povorci velike procesije naroda, noseći natpise svojih župa na tablama, te crkvene i društvene barjake i kipove. Uz pjevanje crkvenih pjesama ulazile su procesije neprekidno u franjevačku župnu crkvu sv. Roka, a onda su izlazile da načine mjesto novima. U 12 sati bio je veliki trg pred crkvom tako pun, da su redatelji morali povesti veći dio naroda u gradski perivoj, gdje su se isto tako kao i u crkvi služile i poslije 12 sati Svete mise.

Svi su svećenici bili neprestano zaposleni. Uz vlč. o. Anđelka Novaka, gvardijana i župnika, pomagali su mnogopoštovani o. Augustin Šlibar, bivši provincijal o. Mihael Troha, bivši provincijal dr. fra Teofil Harapin, i franjevački oci Alexas, Remigie, Norbert i Alojzije dr. Pišpek, zatim dr. Bakšić i dr. Beluhan, župnici: vlč. gospoda Bürger iz Slatine, Maretić iz Trnovitice, Fišer iz Lukača, Balenović iz St. Graca, Göszl iz Turnašice, Zrinj iz Suhopolja, Psariček iz Špišić Bukovice, Blažeković iz Sesveta Podravskih, Lukaš iz Gradine, Gjipalo iz Sladojevaca, Pipinić iz Voćina, Jurić iz Kloštra, Globočnik iz Sopja, Kranjčev iz Kalinovca, Blaga iz Ferdinandovca, Bubanić Antun iz Kozarevca, Sivjanović iz Grubišnog Polja, te kapelani Žinić iz Pitomače, Pašiček iz Suhopolja i Janković iz Lukača. Osim spomenutih svećenika-župnika, na kongresu su sudjelovale i župe: Pitomača, Đurđevac, Molve i Stari Gradac, te proštenjari koji dođoše, ne samo u procesijama pješke, nego i željeznicom i u kolima.

Društvene i staleške propovijedi i konfencije

Poslije podne od 3 do 4 sata imao je Treći red sv. Franje sastanak i oblačenje. Propovijedao je i primao nove članove mnogopoštovani o. provincijal Augustin Šlibar. Izrekla je govor i učiteljica iz Pitomače, gđa Brkić.

Od 4 do 5 sati održali su se odijeljeno sastanci na 4 mjesta. Muževima su držali govore preuzvišeni g. Nadbiskup koadjutor dr. Alojzije Stepinac i bivši provincijal dr. fra Teofil Harapin. Ženama je govorio mons. preč. dr. Milan Beluhan. Kod djevojaka su održali konferenciju o. dr. Alojzije Pišpek, zatim gđe Marija Stankovićeva i Katarina Brkićeva. Mladićima, među kojima je bilo najviše križara i članova omladinskih udruženja, govorili su Stjepan Ramljak iz Zagreba i ing. Köhler iz Osijeka. Poslije toga su križari davali igrokaz »U pandžama sotone«.



Nadbiskup Stepinac na odlasku iz doma Gospe od Zdravlja u Supetru, 12. listopada 1939.

Veličanstvena lurdska procesija sa svijećama

U 7 sati navečer razvila se pod vodstvom preuzišenog g. Nadbiskupa koadjutora veličanstvena lurdska procesija sa svijećama. Procesija je prošla glavnim virovitičkim trgovima i ulicama. Bio je izvanredan bogoštovni prizor što ga je pružao čitav grad. Prozori su bili rasvijetljeni svijećama i iskićeni. U samoj procesiji nošen je naprijed velik križ, rasvijetljen električnim žaruljama. Iza njega su se poredali vjernici s upaljenim svijećama u rukama. Svaka je župa stupala iza table s njezinim imenom i iza crkvenih barjaka. Obašavši veći dio grada vraćala se procesija na glavni trg pred crkvom. Toranj crkve bio je okićen rasvijetljenim transparentima, na kojima su se vidjeli simboli križa i kaleža. Najjače je bila rasvijetljena kupola. Uz zvonjavu zvona, lelujanje zastava i pjevanje crkvenih pjesama jedna se župa uz drugu redala na trgu. Najposlije je donesen i kip Majke Božje Lurdske, kojoj je aureola bila također rasvijetljena žaruljama.

U prvom katu zvonika propovijedao je župnik iz Voćina vlč. g. Franjo Pipinić. I kod njegove propovijedi, kao i kod drugih govora, za sve kongresiste prije toga raznosili su zvučnici, koje je instalirao jedan stručnjak iz Zagreba, glas govornika i u najzadnje redove slušalaca. Snažnim glasom, koji se i bez toga čuo gotovo preko čitavoga trga, **propovijedao je vlč. g. Pipinić o značenju Euharistije i o blagdanu Velike Gospe.** Zornim i svima razumljivim pučkim načinom propovjednik je pozvao vjernike neka se bore i kod sebe i kod drugih protiv najvećih mana, koje su se uvriježile u jednom dijelu hrvatskih katolika. Prva takova mana jest kukavičluk u ispovijedanju katoličkog imena i katoličke vjere. Druga mana jest bezdjetstvo. Nitko nije tako strašan neprijatelj hrvatskog naroda kao takve majke i takvi očevi koji neće da imaju poroda. Treća mana jest zanemarivanje molitve. Četvrta mana jest zanemarivanje roditeljskog poučavanja djece u vjeri. Nauk vjere nije samo dužnost svećenika i vjeroučitelja, nego u prvom redu oca i majke.

Poslije procesije svi su svećenici ispovijedali vjernike do ponoći. U samostanskom vrtu priredila je u 9 sati Marijina kongregacija djevojaka igrokaz A. Matasovića: »Dvije majke«, u kojem su uloge bile podijeljene ovako: Kneginja - Katarina Scholz, Viktoria-Zora, njena kćerka Pejanović Zora, Kneginja Eva, sestra Katarine Bilanski Adela, Marija vlastelinka na dvoru Šerbedija Evica; Anka njena kći Kovačević Katica, Janja djevojka iz sela – Odicki Katica, Mariana Pašinica – Kern Julka, Fata, njena kći, Bilanski Helena Margareta, stara služavka Vinak Terezija i više djevojaka iz sela.

SVRŠETAK VIROVITIČKOGA EUHARISTIJSKOG KONGRESA

Jutarnja pobožnost

Virovitica, 17. VIII. Veliki dio okolišnog naroda povratio se preko noći svojim kućama. Za one, koji su došli u Viroviticu iz daljega, izdao je stambeni odbor 10 200 mjesta za ukonačivanje.

Preko noći je malo padala kiša, ali je drugi dan kongresa osvanuo bez kiše. Dan svetog Roka kao župskoga zaštitnika slavi se u Virovitici i drugih godina svečano, a ove godine je ta svečanost zasjenila sve prijašnje. Od ranog jutra ponovno su dolazile u grad brojne procesije. Navečer 15. i ujutro 16. kolovoza došli su i neki novi svećenici. Među njima vlč. g. Kolb iz Orahovice s nekim Orahovčanima, preč. g. Ettinger iz Daruvara s kapelanom Salačem, i preč. g. Ciprijanovićem. Među svjetovnjacima je zapažen i odvjetnik dr. Nikola Galkovski, koji je došao na kongres s bjelovarskim hodčasnicima.

U 6 sati održao je propovijed u župnoj franjevačkog crkvi vlč. g. Bukaš, župnik iz Gradine. Proveo je usporedbu između sv. Roka i sv. Ilije, između Staroga i Novoga zavjeta. Sveti Rok je zaštitnik protiv bolesti tijela i duše, a najteže moderne duševne bolesti jesu bezvjerstvo, mržnja, nepovjerenje. Ocrtao je teške prilike u Mexicu i Rusiji te zamolio sv. Roka, neka se zauzme kod euharistijskoga Krista da sačuva od duševnih i tijelesnih bolesti njegove štovatelje.

Čitavo vrijeme dijelili su se sv. sakramenti. Svećenici su pričešćivali u vrtu ispred crkve. Ispovijedi su se vršile u samostanskim hodnicima i u samostanskom dvorištu.

Pontifikalna Misa nadbiskupa koadjutora

Vrhunac je svečanosti dolazio.

U 9 sati skupilo se golemo mnoštvo naroda u gradskom perivoju, na samom ulazu u perivoj i na trgu ispred perivoja. Više od 18.000 vjernika našlo se na jednom mjestu. Naravno, to nijesu bili svi učesnici kongresa. Neki su ostali u crkvi ili tamo gdje su se mogli ispovijediti. Drugi su se razišli po gradu za privatnim poslovima. A najveći dio Virovitičana je bio već prije kod drugih Misa, zato su pojedinci ili u skupinama dolazili samo na jedan dio Mise i opet odlazili.

Mnoštvo svećenika sudjelovalo je u pontifikalnoj Misi preuzvišenog g. Nadbiskupa dr. Alojzija Stepinca. Na mjestu podđakona bili su mons. dr. Milan Beluhan i dekan Bürger, na mjestu đakona župnici Maretić i Zrnji, a službu štaponoše, mitronoše, kadioničara i ceremonijara vršili su: vlč. g. Pipinić, vlč. o. Atanas, vlč. g. Žinić i vlč. g. Kranjčev.

Na počasnim su se mjestima nalazili zastupnici klera, civilnih i vojničkih vlasti. Osobito je brojno bio zastupan oficirski zbor virovitičkoga konjičkoga puka.

Iznad podija bili su stupovi gradskog dvorca okićeni zelenilom i cvijećem. Na podnici balkona stajale su riječi: »Ja sam kruh života!«

Ispred podija su na prvom mjestu stajale djevojčice u bjelini, noseći u rukama simbole Euharistije i muke Isusove. Na desnoj strani u mnoštvu od dvije hiljade vjernika stajalo je dvije stotine isto takvih učenika i učenica, od koji je veliki dio nosio isto takove simbole.

Na balkonu je mješoviti pjevački zbor sv. Cecilije pjevao latinsku Misu od Reisingera. Pjevače i pjevačice je pratio na harmoniju vođa cecilijanskoga zbora i organist učitelj Robert Borenić i uz to orkestar gradskoga društva za promicanje glazbe (to je društvo nastupilo i u ostalim točkama svečanosti, a to je zasluga u prvom redu mladoga kapelnika Ivana Vlašinskoga). Osim Reisingerove Mise pjevao je zbor sv. Cecilije »Nebesa divna« od Sattnera, »Dobri Kriste« od A. Hribara i »Klanjam ti se, Isuse«, od Förstera. Pjevačkim zborom dirigirao je predstavnik pripravnog odbora kongresa umirovljeni školski nadzornik Dragutin Paulin.

Propovijed sveučilišnog profesora mons. dr. Stjepana Bakšića

Poslije evanđelja održao je propovijed preč. g. dr. Stjepan Bakšić o Euharistiji kao žrtvi i kao sakramentu. Slušaoci su s poniznošću i dubokom vjerom prolazili od jednoga dokaza do drugoga obnavljajući u duši najljepša mjesta Svetoga Pisma. Logično poredane misli, retorska savršenost kompozicije i živ način pronuncijacije budili su u svakoga najljepše osjećaje. Propovjednikove su se misli pretvarale u našim srcima u čin vjere, ufanja i ljubavi.

Klicali smo za propovjednikom: Bože, ti si izvor svake istine i stup mira dobrote. Euharistijski Kriste, nema drugog imena u kojem bi se čovjek mogao spasiti! Sveta je Euharistija put kojim silaze sve milosti s neba. Kriste, ti si u Euharistiji udario šator među nama, da ostaneš s nama do svršetka svijeta i da okrepljuješ sve nevoljne i opterećene. Preko Euharistije kucaš na naša srca i djeliš nam svoje milosti prema riječima: »Što god zaištete u moje ime od mojega Oca, sve ćete dobiti.« Daj, da živimo euharistijskim životom. Životom potpune odanosti Božjoj volji, životom ljubavi prema Bogu i bližnjemu, životom brojnih kršćanskih obitelji, životom karakterne muževnosti u vjeri, životom onih, koji kažu: »Ni visine ni dubine niti ikakve sile nijesu

sposobne da nas odijele od Boga.« Kad bismo pogledali sve događaje na svijetu od posljednje večere, kad bismo mogli otvoriti nebeska vrata i zaviriti u nebo, s oduševljenjem bismo gledali, koliko je ljudi spašeno euharistijskom žrtvom. O, kako su mili stanovi Tvoji, Gospode Bože, nad vojskama, u svetoj Euharistiji, i blago onima, koji stanuju u njima! Da ustanu svi sveci i svetice koji su sačuvali djevičanstvo, oni bi rekli: »Euharistija rađa djevice i djevce!«

Da ustanu svi mučenici i ispovjednici, počevši od rimskih careva pa sve do novih progona u Meksiku, Rusiji i drugdje, oni bi rekli: Euharistija stvara junaštvo mučeništva i trajnost ispovijedanja vjere. I novi oživljeni katolicizam proživljava istinitost riječi obraćenika Joergensena, koji je napisao, da nije mogao da ne osjeti posebnu toplinu, koja struji iz svetohraništa i koja daje snagu i ljepotu čovječanstvu. O koliko li nam je danas potrebita pomoć svete Euharistije! Čovječanstvo može da se obrati Isusu molbom: Gospodine, boluje onaj, koga ljubiš, i ne daj, da umre. Na samrtnom logu leži svijet. Radnici, seljaci, intelektualci – svi osjećamo težinu današnjih prilika. Čovječanstvo je zanemarilo misnu žrtvu, ono hoće svoju mudrost zaboravljajući riječi: »Ja sam čokot, a vi ste loze, i bez mene ne možete ništa učiniti.« S pobunjenim starim Židovima govore mnogi: »Nećemo da ovaj nad nama vlada.« No mi ponavljamo sa sv. Pavlom: »Hoćemo da ovaj vlada nad nama!« U ovaj dan slave kličemo: »Neka ti je slava i čast, euharistijski Kriste, u ustima naše nevine dječice, i u srcima čiste omladine; neka Ti je slava i čast u našim obiteljima s brojnom djecom; neka Ti je slava i čast u plodnosti naših njiva i u zelenilu naših šuma, dok nad nama sunce grije, dok nam živo srce kuca, dok grobovi kriju tjelesa naših mrtvih i u vječnosti!«

Veličanstvena teoforička procesija

Nakon pontifikalne svete Mise razvila se je teoforička procesija, u kojoj je monstrancu s Presvetim nosio nadbiskup koadjutor, uz pratnju brojnog svećenstva. Ta procesija bila je najznačajnija i najimpozantnija u nizu kongresnih priredbi. U nepreglednom nizu redale su se župa za župom noseći crkvene zastave, slike i kipove te pjevajući crkvene pjesme.

Divan prizor pružale su djevojčice u bjelini, koje su nosile vijence, ljiljane i paome. Neke su djevojčice bile obučene kao anđeli s krilima. Na tablama pojedinih župa čitali smo ovakve natpise: »Slava i poklon euharistijskom Isusu!« Ili »Živio Sveti Otac papa!« »Živjeli biskupi!« »Živjelo svećenstvo!« Uz preuzvišenog g. nadbiskupa koadjutora nalazilo se brojno svjetovno i redovničko svećenstvo. Iza baldahina stupali su predstavnici civilnih i vojnih vlasti te gradski načelnik sa gradskim zastupnicima. Sve kuće, kuda je prolazila procesija, bile su krasno iskićene sagovima, slikama, svijećem i upaljenim svijećama. Ispred vojarne, kuda je također prolazila procesija, bila je postrojena počasna četa vojnika 2. konjičkoga puka.

U procesiji sudjelovalo je oko 15000 vjernika, a isto toliki broj promatrao i pozdravljao procesiju stojeći na pločnicima ulica, kuda je procesija prolazila. Kada se to mnoštvo vjernika smjestilo na trgu pred crkvom, obavljena je svečana posveta kongresista i cijelog hrvatskog katoličkog naroda Presvetom Srcu Isusovu. Nadbiskup koadjutor zapjevao je zatim Tebe Boga hvalimo, a sav brojni puk prihvatio je i otpjevao ovu pjesmu zahvalnicu nakon čega je obavljen blagoslov sa Presvetim. Poslije toga počeli su se kongresisti, okrijepljeni svetim sakramentima i ojačani u svojoj vjeri, razilaziti svojim domovima.

Završetak kongresa

U počast nadbiskupa koadjutora priređen je istoga dana svečani objed u hotelu »Lasić«, uz prisustvovanje brojnog svećenstva, predstavnika vlasti i korporacija te drugih brojnih građana. Pri ulasku u dvoranu nadbiskup je bio srdačno aklamiran, a zatim ponovno nakon zdravice, koju mu je upravio gvardijan i župnik o. Anđelko Novak. Nadbiskup koadjutor nazdravio je njegovoj Svetosti papi Piju XI. te Njegovu Veličanstvu i Kralju Aleksandru I. Predsjednik priravnog odbora g. Paulin zahvalio je zatim svima onima koji su bilo kojim načinom svojom pomoći i suradnjom pridonijeli da je kongres tako sjajno uspio.

Velik posao obavio je uz vanjske župnike pripravni odbor, kojemu je predsjednik bio g. D. Paulin, tajnik vlč. o. Norberto Žagi, a članovi užega odbora: o. Anđelko Novak, gvardijan i župnik, Mijat Lonček, umirovljeni septemvir, dr Franjo Fröhlich. liječnik, Luka Pavelić, trgovac, Josip Salajić, gradski načelnik, dr. Ivan Music, gradski senator, Josip Majtanić, gradski tajnik, Lovro Bakotić, veterinar, i dr. Branko Domac, odvjetnik.

Za ukonačivanje se brinuo Luka Pavelić, za ukrase slavoluka i oltara Lovro Bakotić i dr. Branko Domac, za redateljsku organizaciju Luka Pavelić, a za banket dr. Ivan Music.

Poslije podne ponovilo je mjesno križarsko bratstvo igrokaz »U pandžama sotone«. Prije početka predstave progovorio je omladini nekoliko pobudnih riječi mons. dr. Beluhan, a na kraju delegat iz Zagreba Stjepan Ramljak, koji je napose pozivao roditelje, da već od malih nogu upućuju svoju djecu u katolička društva i organizacije, jer će ih samo na taj način sačuvati za Boga i narod, a tako ujedno dočekati u njima ponos i utjehu svoju.

SVJEDOČANSTVA

Prisjećajući se treće obljetnice smrti blagopokojnog kardinala i zagrebačkog nadbiskupa Franje Kuharića, hrabrog svjedoka kršćanskih istina i branitelja ljudskih prava, donosimo njegov odlomak iz homilije koju je održao u katedrali na 32. obljetnicu smrti kardinala Stepinca, 10. veljače 1992.

»Kakva će biti Hrvatska? Da bi Hrvatska bila blagoslovljena domovina za svakog svog građanina, u njezin se život moraju opet vratiti neprolazne vrijednosti koje su bile bačene na smetište povijesti. Moral ne smije biti odbačen nego usvojen u život, u upravu, u zakone, u sudove, u sve ljudske odnose. Pravna država ne može se graditi bez objektivnih uvijek vrijednih moralnih načela. Ta su izražena najjednostavnije i najshvatljivije u Deset Božjih zapovjedi. Božje su zapovjedi najsigurnija zaštita čovjeka, obitelji i cijele ljudske zajednice. One su jamstvo slobode, prava i mira! One isključuju svaku nepravdu i nasilje, svako tlačenje i izrabljivanje, svako poniženje ljudske osobe! Na tim načelima građena država Hrvatska biti će blagoslovljena zemlja istinskog napretka. Taj je program bio trajno prisutan u mislima i porukama Sluge Božjega Alojzija Stepinca. Poštivanje njegove žrtve nas obvezuje da to prihvatimo.«

Neizbrisive su i drage uspomene na Blaženika

O našem Blaženiku dosta sam slušala kao dijete od svojih roditelja. Dosta sam čitala, a slušala sam o njemu i od, sada pokojnog, fra Mamerta Margetića, brata laika, koji je posljednje godine života proveo u cerničkom franjevačkom samostanu. Odlazeći u Zagreb, službeno ili privatno, nisam zaobilazila Katedralu, a obvezno je bilo zaustavljanje kod groba blagopokojnog kardinala. Najljepši su bili posjeti katedrali, kad bismo se kao župna zajednica vraćali s hodočašća iz Marije Bistrice. Ulazili smo s pjesmom na usnama i s krunicom u ruci, a kraj Stepinčevog groba najradije smo pjevali: »Život svoj prikazujemo Bogu, za budućnost Hrvatskome rodu«. Uvijek sam, po odlasku s ovog svetog mjesta, još dugo promišljala o životu i radu mučenika, o njegovom svjedočenju vjere i življenju Evanđelja, o njegovom životu za Crkvu, Boga i hrvatski narod.

Na hodočašća odlazimo s našim župnikom i dekanom, prečasnim Ivanom Čočekom, koji je sin markuševačke župe, ali je više od 50 godina pastir našeg stada, župe Svete Marije Magdalene u Štivici, u novokapelačkom dekanatu. Njega je blagopokojni nadbiskup Stepinac zaredio za svećenika 1946. godine.



U župi Čardak srbočetnici su razorili i župnu crkvu i selo. Dana 15. IX. 2002. na ruševinama crkve okupilo se preko 1000 ljudi koji su sa stotinu povratnika slavili svetkovinu Majke Božje Žalosne. Ohrabreni junačkim primjerom bl. Alojzija Stepinca u svojoj su žalosti otkrili i utjehu radosti. Čula se pjesma, razvilo kolo i stvorila odluka da na ruševinama i razvalinama ljudskih srdaca, crkve i domova, otpočne novi život.

Prečasni Čoček sa sjetom priča, da je to bilo i posljednje ređenje koje je mogao izvršiti nadbiskup Stepinac.

On se kardinala dobro sjeća, kao i susreta s njim, i rado o tome priča. Mi smo kao župa radosni što je dan klanjanja (godišnje klečanje) 9. veljače, uoči dana rođenja za nebo našeg Blaženika. Tako nam Stepinčevo bude još svečanije. Stepinac je i jedan od zaštitnika naše mlade Požeške biskupije. Od starijih sam slušala koliko je bilo svečano u župama kad bi Stepinac dijelio sakramenat sv. Potvrde ili krizme.



Prijatelji Karitasa iz Njemačke o 70.-oj obljetnici Karitasa htjeli su se susresti s njegovim začetnikom i suosnivačem bl. Alojzijem Stepincem. Sa zanimanjem su se upisali u spomen-zbirku, 10. listopada 2003. – G. Bego Ghina i tajnica Renate iz udruge »Lebenshilfe«.

U školskoj spomenici u Štivici zapisao je Stepinac svoje dojmove o posjetu školi kad je bio i u posjetu župi. Draga uspomena koja se čuva kao oko u glavi.

Koliko sam puno slušala o životu i patnjama Blaženika, još sam se više uvjerila sama u njegovu pomoć i snagu koju daje. Nije danas lako biti supruga, majka, radnik, i često se nađem »pred zidom« u odgovornom poslu kojim se bavim, onda pogled uprem u Stepinca.

A s njega pogled krene prema Majci Mariji, kojoj se on toliko molio. Koliko je samo krunica izmolio za hrvatski narod! S koliko je strpljenja podnosio sva poniženja, jer je ljubio Boga i Majku Božju, jer je imao vjeru, jer je ljubio svoj hrvatski narod. Onda i ja, nakon pogleda na njegov smiren i blag, ali odlučan lik, pogledam Mariju i njezin »Neka mi bude«, prožme mi dušu. »U tebe se, Gospodine, uzdam«, kao da poručuje Blaženik, »što mi može učiniti čovjek?«

Uz sve ovo, za štovanje Stepinca veže me najviše jedan susret iz 1997. godine. U novokapelačkoj župi tada je boravio umirovljeni svećenik, vlč. Josip Sanković. Godinama je bio u zatvoru u Staroj Gradiški, ondje je zbog batina izgubio vid i dobio druge povrede, ali mučitelji nisu ni malo oštetili njegovu snagu vjere. Posljednje godine života proveo je u župnom dvoru u Novoj Kapeli, po cijele dane ispovijedajući u župnoj crkvi, kao nekad sv. Leopold, a pamte ga i hodočasnici koji svakog osmog u mjesecu hodočaste u Sl. Brod, Gospi od brze pomoći, gdje je vlč. Sanković također često ispovijedao.

Susret s njim, blagim, tihim, krhkim starcem snažnog duha, ostavio je jak dojam na mene. Slabovidan, držeći se za stol, odmah po upoznavanju rekao mi je kako puno radim, ali i ovo: »Od danas imaš u mojim dnevnim molitvama jednu 'Zdravo Mariju', a i sama se puno moli Mariji, lakše ćeš izdržati.« Od tada, često smo se susretali, pričali u »nastavcima«. Dio toga sam zabilježila, sačuvala. I danas, kad ovog časnog starca više nema medu živima, sjećam se njegovih priča o Stepincu, koje su me snažno dirnule.

»Na srcu je Stepincu posebno bila sirotinja, a tada je bilo puno sirotinje. Njegov tajnik, Ivan Šalić, vodio je brigu o garderobi. Pričao mi je u zatvoru u Staroj Gradiški, gdje smo bili jedno vrijeme zajedno, da bi ujutro nabavio najpotrebnije Stepincu za odjenuti. Uvečer već ničeg nije bilo. Na njemu je ostajalo samo najnužnije, sve drugo podijelio je sirotinji, uz novčane darove. Imao je veliko srce za patnike, gladne, proganjane, siromašne.«

U svojim sjećanjima, vlč. Sanković prebire jedno koje je dio njegovog života. »Bilo je to 10. veljače 1942. godine. Zazvoni telefon. Zove nadbiskupov tajnik, Šalić.

– Joža, nadbiskup te hitno treba!

Vrlo brzo našli smo se kod njega. Gledao me netremice.

– Velečasni, budite mi iskren. Rekli su mi da želite otići u misije? – Da, preuzvišeni, rekao sam.

– I to među gubavce, na otok Molokaj, da tamo želite ići?!

– Preuzvišeni, baš tako!

– Znadete li vi tko je misionar gubavih? Jeste li što čuli ili čitali o Molokaju?

– Da nisam čitao ni čuo, ne bih se odlučio baš za Molokaj.

– I želite tamo ići?

– Preuzvišeni, ako Bog i Gospa daju, da! Baš tamo!

– Mislim da mogu zaključiti da imate željeznu, jaku volju. – Pa, preuzvišeni, mislim da mi je volja jaka!«

»Nadbiskup je kleknuo«, priča vlč. Sanković, »uhvatio me za obje ruke. Gleda me suznim očima.

– Zaklinjem vas, velečasni, svime što vam je sveto, prihvatite službu duhovnika osuđenih na smrt!«

Pošuti, gleda me dalje.

– Mnoge sam starije svećenike molio da prihvate službu ispovjednika na smrt osuđenih. Nitko nije htio prihvatiti.

– Preuzvišeni, oprostite, to je strahovito teška služba. Nemam srca. Ne mogu. Nemam živaca. Oprostite, ali to što želite – ne mogu!

– Čuo sam za vas. Rekli ste i sami da imate željeznu volju, pa vas molim i opet zaklinjem, spašavajte nedužne i njihove duše, da i svoju dušu spasite!

Gleda me, gledam ga, pa ga pitam:



Zborovi župe Brestje: dječji – voditelj Anita Beštok, mladih – voditelj Iva Kovačić, i članovi KUD-a Staro Brestje sudjeluju u euharistijskom slavlju u zagrebačkoj katedrali, 10. studenoga 2003.

– Preuzvišeni, da li je to doista vaša želja?

– Ne samo moja želja, nego i molitva: prihvatite! – Preuzvišeni... neka bude... prihvatit ću!

Od 10. veljače 1942. godine do veljače 1945. bio sam gotovo svakodnevno uz mnoge, na smrt osuđene. Svećenik je imao sat vremena na raspolaganju za dušu, do polaska na mjesto smrti (strijeljanje ili vješanje). Zahvaljujući dobroti Krista raspetoga koji je i za ove umro, i molitvi Alojzija Stepinca, ja sam pratio kao ispovjednik na smrt osuđene. Samo jedna jedina osoba, jedna studentica, odbila je ispovijed. Tisuće ljudi izmirilo se s Bogom, ja mislim najviše zahvaljujući molitvama Stepinca koji mi je rekao: »Velečasni, prihvatite ovu službu, ja ću uvijek moliti da se oni kojima ćete prilaziti skruše, izmire s Bogom, dušu spase.«

I najviše mogu zahvaliti Stepincu što su se oni doista s Bogom mirili. Sveto Pismo kaže da molitva pravednika u nebesa prodire, do Božjeg Srca dolazi i mislim da je i meni Stepinčeva molitva u tim teškim trenucima najviše pomagala.«, prisjećao se vlč. Sanković.

Sjetio se i razgovora s Milom Vod, akademskom kiparicom, vjernicom i kršćankom koja je trebala izraditi spomenik Barbari Stepinac, majci blagopokojnog kardinala. Likom Barbare, trebalo je na neki način zahvaliti i odati dužno štovanje i njezinom sinu, Alojziju.

Dugo je umjetnica klečala i molila da je Bog i Majka Božja prosvijetle, kako da osmisli Barbarin lik. I evo realizacije: Barbara kleči, u ruci krunica, suza suzu stiže. Kraj nje Isus Krist, patnik i mučenik, briše joj suze i kaže: »Majko, nemoj plakati. Rodila si sina mučenika i sveca.«

Stepinac je u više navrata znao reći da u njemu, bez obzira na mnoge pokušaje, nikada nije ubijeno svećeništvo, a mnogi su to pokušavali. Za svoj poziv najviše je zahvalan, kaže, majci Barbari, a onda vlč. Josipu Lončariću, tadašnjem župniku župe Sv. Petra u Zagrebu. »Njih dvoje su najzaslužniji za moj poziv i ustrajnost u svemu.«, naglašavao je.

Tako je pričao vlč. Sanković, kojega nema više među živima, ali živi sjećanje na njegov glas koji je bio snažan za krhkost ovog čovjeka, koji je, iako slabovidan, do zadnjeg trenutka života imao širom otvorene oči.

Višnja Mikić

SVJEDOČANSTVA IZ »SPOMEN ZBIRKE BL. A. STEPINCA«

• **25. II. 2003.** – Beato Card. Stepinac, prega per voi nella mia prima visita in Croazia. Affido al Beato l'Arcidiocesi di Medelin con i suoi Sacerdoti e la provata Nazione Colombiana! Mons. Jorge M. Raigosa /Blaženi kard. Stepinac, moli za nas! Za mojeg prvog dolaska u Hrvatsku povjeravam Blaženiku Nadbiskupiju Medelin s njezinim svećenicima i teško kušanim kolumbijskim narodom. Mons. Jorge M. Raigosa/

STEPINAC I MLADI

Zamjetna je bila bliskost koju je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac uspostavljao s mladima na selu i u gradu, u školama i na sveučilištu. Bio je svjestan činjenice da su mladi jamac sretnije budućnosti i Crkva i naroda. Znao je i to, da su mladi lako povodljivi za različitim idejama bez da pitaju za cilj, kamo one vode. Znao je da u sebi nose tjelesnost kao Božji dar, ali koji se može zlorabiti ako čovjek ne poštuje smisao zbog kojega je Bog obdario čovjeka sposobnošću stvaranja života. Iz brojnih Stepinčevih nastupa lako je uočljiva njegova pomnja da mladi budu intelektualno izobraženi, srcem pošteni i marljivih ruku, savjesti otvorene prema Bogu i vječnoj sreći. Zato se veselio kad ih je vidio okupljene i udružene u katoličkim organizacijama, osobito u kongregacijama, ograncima katoličke akcije, i drugim katoličkim udruženjima, u uskrsnoj borbi po kojoj je želio što više sveučilištaraca po sakramentu ispovijedi pripremiti za uskrsnu radost, i do te ih je mjere volio da je za njihovo duhovno dobro razmišljao i osjećao potrebu podići 40 domova za duhovne vježbe gdje bi mladi mogli upoznavati svoju vjeru. Znakovita je u tom smislu riječ nadbiskupa Stepinca izrečena u propovijedi na završetku uskrsnih konferencija, 14. travnja 1940.: »Upravo zato rado dolazim kao natpastir svake godine među vas. Sretan sam da vas u dane kad opća raskalašenost i nemoral izjedaju narode, nalazim gdje srcem i ustima govorite: 'Poći ću k oltaru Božjem – k Bogu, koji je radost mladosti moje!' (Ps 42,4)*Sretan sam, kad vas mogu nahraniti kruhom, iz kojeg niču čisti i neokaljani ljiljani. Sretan sam, što vam za velike i teške zadatke budućnosti mogu pružiti hranu jakih i nesavladivih. Sretan sam, da vam pred katastrofom, koja prijeti svima, mogu staviti u srce klicu uskrsnuća i besmrtnosti. Ali osobito se veselim, što u tamnoj noći opasnih zabluda, kad Otac naš nebeski svojim svemoćnim prstom piše po zemlji ozbiljnu opomenu: 'Jao si ga vama, što velite dobru zlo, a zlu dobro!' (Iz 5,20), i kad Istinu neprestano prati zabluda kao sjena, ne bi li se 'prevarili, kad bi bilo moguće, i izabrani' (Mk 13,22), što mogu opet jednom u vaše mlade duše punom pregršti baciti sjajne zrake nebeskog svijetla nauke.«

Koliko je bila opravdana Stepinčeva strepnja nad mladima, pokazuju stotine i tisuće smrti i žalosnih života mnogih mladića i djevojaka u hrvatskom narodu. Politički sustav i državno ustrojstvo stvara prigode i dopušta da mladi od najranije dobi postanu ovisnici o drogi, alkoholu, seksu. Za čitatelje našeg Glasnika donosit ćemo u sljedećim brojevima koji nagovor mladeži blaženog Alojzija ili pak priču iz suvremenoga života koje pokraj sve tragike mogu ukazati i na tračak svjetla ako tragiku čovjekova života prosine zraka Božje milosti.

U ovome broju donosimo svjedočanstvo jedne smrti koja je očitovanje da je bezgranična Isusova ljubav i da ona nadmašuje svaku patnju, bol i ljudsku nemoć.

* Treba biti: Ps 43, 4.

I TEBE ISUS VOLI

Noć je. Kiša pada. Primam službu dežurstva. Kolegica me upozorava: »Ima dosta novih pacijenata – mladih ovisnika, sigurno će ti biti burna noć. Prije obilaska odjela na trenutak sam se pomolila: »Bože, budi mi i ove noći u pomoći!«

U tom trenutku začujem buku u dnevnom boravku i krik pacijenata: »Sestro! Sestro! Tuča!« »Ah, započelo je!«, pomislih. Otvorim vrata i imam što vidjeti. Dvojica mladića iz jednog većeg hrvatskog grada započela su veći fizički obračun. Pucale su stolice, letjele su i flaše. Jedni pacijenti pokušavali su ih smiriti, a drugi raspirivali vatru. Brzo otvorim vrata odjela i pozovem dežurnu ekipu. Jači pacijent izvuče slabijega na stubište, uhvati ga oko pojasa i udari glavom u stepenicu. Upravo je stigla dežurna ekipa u pomoć. Razdvojiše ih. Skakavca, ošamućena odmah pošalju na slikanje glave. Panteru se obrađuje za terapije za smirenje dok stigne policija. Nalaz CT-a mozga bio je uredan. »Bože moj, hvala ti!« uzdahnula sam. Nakon dva sata situacija se donekle smirila, ali pacijenti moraju biti razdvojeni da se ne bi ponovila tuča. Pacijenti su s Panterom razgovarali u holu i pokušavali ga smiriti, urazumiti ga, ali on je pogrdnim riječima prijetio Skakavcu i svoje prijetnje pratio riječima: »Platit ćeš mi ovo životom!«

Skakavac je plakao nad svojim životom tužeći se što je od sebe napravio. Uobičajena je to ovdje životna priča. Skakavac ju je ispričao kroz suze i grč: »Majka me je začela kao djevojka, kao vanbračno dijete. Otac ju je prisilio da se pod svaku cijenu uda za moga oca, premda je bio puno stariji od nje, jer nije želio da mu takva sramota bude u obitelji. Nije ga bilo briga da li ga ona voli, ili ne. Otac me je odbacio još prije rođenja. Opijao se svakog dana. Svake noći je tukao i majku i mene, izgoneći nas spava-

ti izvan kuće. Nikada u životu nisam doživio ljubav, već samo nasilje. Stoga sam i sam krenuo takvim životnim putem. Već u četvrtom razredu osnovne škole počeo sam pušiti, uzimati alkohol, krao sam, tukao se. Cijeli mi je život ulica bila stan i utočište. Vidite sestro, moj život nije vrijedan spomena. Nalići na smeće. Ja sam alkoholičar, narkoman, ubojica, lopov. Ustvari ja sam smeće. I što sada mogu očekivati od života, nego poželjeti da me što prije nestane.«



Nadbiskup Stepinac u Cerniku, na svoj imendan, 24. lipnja 1939. s gvardijanom o. Eugenom Kukinom, mons. R. Rodićem (?) i mladim čestitarima

Počela sam mu govoriti o Bogu, o milosrđu i Božjoj ljubavi. Na te mi riječi odgovori: »Ma, sestro, može li Bog voljeti ovakvo smeće od života?«

Te večeri sam donijela jedan plakat na odjel i zalijepila na zid u ambulanti. Na plakatu je bio predočen dečko, raščupan, prljav. Na plakatu je pisalo: »Bog ne stvara smeće, već ljubljenu svoju djecu, a to si ti, čovječe.«

Ja sam mu rekla: »Skakavče, pogledaj to!« On upre pogled u plakat, suze mu potekoše niz lice, uzdahne duboko i upita sažalno: »Sestro, da li je to istina da me Bog voli?« Ja sam mu rekla: »Da! Bog tebe voli!« Potaknut mojim riječima da ga Bog voli Skakavac reče: »Ako je to istina, ja bih sada tom Bogu izmolio Oče Naš, ali ni to ne znam.« »Ja ću izmoliti s tobom, ne boj se«, rečem mu.

Još u pet sati ujutro razgovarali smo o vrijednosti ljudskog života i o Božjoj ljubavi. On je bio silno umoran, osjećao je strašne boli u glavi od udaraca. Slomljen, na kraju mi reče da više nema snage za ništa i da mora u krevet. No u taj čas ugleda na mom stolu Novi Zavjet i reče: »Daj mi da nešto lijepo pročitam o Bogu prije nego što zaspem!« I pružila sam mu knjigu Novoga Zavjeta. Otišao je s trunkom nade da se nešto lijepo počelo događati u njemu. Na izlasku iz ambulante, rekla sam mu: »Skakavče, ne boj se, Isus te sigurno voli, jer On je umro iz ljubavi za svakog čovjeka, i za tebe!« Otpratila sam ga u sobu i smjestila u krevet. Vratila sam se u ambulantu i udubila u molitvu da svemoćni Bog Skakavcu udijeli milost obraćenja. Prigodom obilaska odjela u sedam sati vidjela sam ga kako spava i izvukla mu iz ruke moj Novi Zavjet. Predala sam službu i otišla kući.

Tek što sam stigla u samostan, u 8,30 sati zazvoni telefon. Glavna sestra odjela me pozvala, i zamolila me da se odmah vratim na odjel jer je Skakavac umro. Uzela sam taksi i vratila se na odjel. Putem sam molila: »Bože, daj mi snage!« Razmišljala sam o tome što me sve čeka, peripetije na odjelu, policijska ispitivanja i drugo. Ušavši na odjel u sobu, glavna je sestra počela vrištati na mene govoreći: »Kako si mogla reći jednom smrdljivom narkomanu da ga Isus voli, a što će biti sa mnom?«

Tada sam saznala što se zapravo dogodilo. Kada su u 8,15 sati vidjeli da je Skakavac u komi dovezli su kolica s nakanom da ga prevezu na rengen, ustvari na CT mozga. Dok su ga dizali s kreveta na kolica, on je otvorio oči, uzeo je glavnu sestru za ruke i rekao: »Sad se ne bojim! Znam da me Isus voli i da će me spasiti, jer mi je to rekla časna sestra!«

I tog trenutka Skakavac je izdahnuo, ali je u duši glavne sestre napravio pravi brodolom. Osjetila sam žestinu te uzburkanosti, po onom vrisku kojim me je dočekala kad me je vidjela, i s upitom koji mi je uputila: »A što će biti sa mnom?« Odgovorila sam joj: »Pa i tebe Bog voli!« A ona će: »Ali ja nisam ni pričešćena ni krizmana, ni vjenčana. A ni djeca mi nisu krštena.« Rekla sam joj: »Ne treba se zato u ovaj čas toliko uzrujavati. Sve što budem mogla učinit ću i pomoći da se sve to uredi i da i ti osjetiš u svom životu da te Bog voli.«

Ona me zagrlila i počela tiho jecati. Za nekoliko mjeseci slavili smo slavlje podjele sakramenata: krštenja, pričesti, krizme i vjenčanja.

I nije li Skakavčeva smrt smrt desnog razbojnika. U njegovoj smrti glavna sestra doživljava obraćenje. To je naš Bog. Bog ljubavi, koji danas traži vjernika koji će ga posvjedočiti grešnicima i reći im da ih On voli, a ne osuđuje. I ovo iskustvo poticaj je meni i svim Kristovim vjernicima da budemo glasnici Božje ljubavi, a ne osude.

R. A. L.

KRONIKA

Kapela bl. Alojzija u Varaždinskim Toplicama

Ugovorom sklopljenim 4. svibnja 2001. godine između Biskupije Varaždinske i Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice uspostavljeno je Dušobrižništvo pacijenata i osoblja u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju.

Prema tom Ugovoru Bolnica je ustupila na trajno korištenje prostor za obavljanje bogoslužja. Biskupija je o svom trošku ustupljeni prostor uredila za bolničku kapelu i sakristiju (34 m^2).

Kapelu koja je posvećena Bl. Alojziju Stepincu blagoslovio je mons. Marko Culej, biskup varaždinski, 24. listopada 2001. Uz tu kapelu je predvorje (oko 100 m^2) s kipom Majke Božje Lurdske, koje se koristi za slavljenje Svete Mise.

Prvim dušobrižnikom u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske biskupije imenovan je 20. listopada 2001. sa nastupom službe 1. 11. 2001. vlč. Andrija Jagečić-Boltek, svećenik varaždinske biskupije.

Dušobrižnik svaki dan slavi s bolesnima sv. Misu, u kojoj sudjeluje od 50 do 70 bolesnika. Uz slavljenje sv. Mise, u kapelici se svaki dan održava zajedničko moljenje sv. Krunice, a u posebna luturgijska vremena, i druge pobožnosti.

Bolnički dušobrižnik svaki dan pohađa teško pokretne i nepokretne bolesnike, donoseći im po bolesničkim sobama utjehu kršćanske vjere i radosti.

Kip bl. Alojzija Stepinca (80 cm visok) za ovu bolničku kapelu poklonio je preč. gosp. Gustav Kuzmić, kanonik Varaždinsko-Čazmanskog Kaptola. Kip je u Mariji Bistrici nabavljen od Roberta Ivaka.


Kip bl. Alojzija Stepinca u kapeli njemu posvećenoj u kompleksu bolničkog centra u Varaždinskim Toplicama

»STEPINAC MU JE IME« – Izložba u župi sv. Luke u Travnom u Zagrebu

U župi sv. Luke evanđelista u novozagrebačkom naselju Travno održana je 9. i 10. veljače 2003. godine izložba o životu i djelovanju blaženog Alojzija Stepinca. Budući da ova župa nema crkvu kao građevinu, svi vjerski obredi i zbivanja u radne dane odvijaju se u skučenom, prilagođenom stanu od 60 m^2, a nedjeljama i blagdanima u prostorijama Osnovne škole »Gustav Krklec«, tako je i ova izložba postavljena u predvorju škole, gdje su se slavile nedjeljne svete Mise.

U nedjelju 9. veljače izložbu su razgledali vjernici stanovnici Travna kao i susjednih naselja. Iako je ponedjeljak 10. veljače bio radni dan, izložba je bila otvorena tako da su je razgledali i učenici koji su imali redovnu prijepodnevnu i poslijepodnevnu nastavu.

Navečer je svetu Misu u čast Blaženika predvodio vlč. župnik Dragutin Papić. Izložbu se moglo ostvariti samo uz njegovo svesrdno sudjelovanje pri zamisli, prikupljanju i odabiranju materijala, te njezinom osmišljavanju, kao i njegovim svećeničkim blagoslovom.

Zahvaljujemo svim zaposlenicima škole, osobito gospođi ravnateljici i učenicima koji su brižno dežurali, tako da je izložba završila uzorno. Lijep je to primjer ponašanja učenika! Izložbom je, slikama i pisanim riječima, prikazan život i djelovanje blaženika u 5 cjelina:

Uvod u izložbu i najava sadržaja proslave pod naslovom:

1. Stepinčevo 2003. u župi sv. Luke
2. »U Tebe se, Gospodine, uzdam!« – Stepinčeva biskupska misao vodilja, dio je izložbe o djelovanju nadbiskupa zagrebačkog.
3. Proglašenje blaženim – riječima i slikama opisana su zbivanja tog svetog čina.
4. Stari plakati.
5. Knjige i suveniri o Blaženiku – upotpunili su i pridonijeli novim spoznajama o najvećem suvremeniku naše crkve, koji nam treba služiti za uzor, štovanje i nasljedovanje.

Bogu hvala, što nam ga je darovao!
Štovatelji blaženog Alojzija Stepinca – Travno

Kardinal Höffner »pravednik među narodima«

Njemački kardinal Joseph Höffner (1906.-1987.), školski kolega bl. Alojzija Stepinca za vrijeme studija u Rimu, priznat je kao »pravednik među narodima«. To mu je priznanje dodijelio Institut »Yad Vashem« u Jeruzalemu. Priznanje je dodijeljeno kard. Höffneru, koji je za vrijeme 2. svjetskog rata bio kölnski nadbiskup, i njegovoj sestri Helene Hesseler-Höffner.

Priznanje je obrazloženo činjenicom što su njih dvoje, u gradiću Kailu, za vrijeme nacističkog progona u Njemačkoj, on još kao svećenik-župnik, od ožujka 1943. prihvatili, sakrili i tako spasili sedmogodišnju djevojčicu Esther Sara Meyerowitz, prispjelu iz Berlina.

Djevojčica je najprije bila prihvaćena u župi pod imenom Christa Koch. Kad je Joseph imenovan župnikom u mjestu Treviri, u travnju 1943., Christu je povjerio na čuvanje jednoj seljačkoj obitelji na način da nitko nije mogao znati identitet djevojčice. Na taj način otklonjena je opasnost da životom bude ugrožena obitelj koja je djevojčicu primila, i sama Christa.

Potom su, isto tako 1943., kardinal i njegova sestra, kroz 6 mjeseci prihvatili i udomili Edith Nowak, Židovku i njenog muža, evangelika.

Raduje nas ovo priznanje. Ono je potvrda da je Katolička crkva pomagala progonjenim Židovima. No pitamo se, vjerujem s pravom, zbog čega taj isti Institut »Yad Vashem« u Jeruzalemu, koja čuva i promiče sjećanje na tragediju Židovskog naroda u nacističkom i fašističkom progonu u 20. st., šuti na traženje brojnih Židova, još uvijek živih, da se to priznanje dodijeli zagrebačkom nadbiskupu Alojziju Stepincu, koji je, unatoč prijetnjama, ne mareći na grožnje i poteškoće, spasio na stotine Židova.

Peta obljetnica beatifikacije kard. Stepinca

Na 5. obljetnicu proglašenja blaženim zagrebačkog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca 3. listopada, u Zagrebačkoj katedrali, u kojoj se nalazi blaženikov grob, svečanu večernju misu predvodio je kancelar Nadbiskupskoga duhovnog stola mr. Stjepan Večković, potaknuvši tom prigodom vjernike na molitvu da bl. Stepinac bude uzdignut na čast svetosti, te da mu se mole, kako bi nam svojim primjerom i zagovorom bio poticaj da budemo svjedoci vjere i Božje dobrote. Govoreći o bl. Stepincu kao velikom štovatelju Srca Isusova i Isusa u presvetoj euharistiji, mr. Večković je u tijeku euharistijskoga klanjanja podsjetio na riječi Svetoga Oca, koje nam je uputio prije pet godina u prigodi proglašenja blaženim kardinala Stepinca u bistričkom svetištu.

Papa Ivan Pavao II. tada je, među ostalim, istaknuo da svojim ljudskim i duhovnim životnim putem blaženi Alojzije Stepinac svojemu narodu pruža svojevrsni kompas da bi se znao orijentirati. Spomenuo je pri tome i glavne točke: vjeru u Boga, poštivanje čovjeka, ljubav prema svima sve do praštanja te jedinstvo s Crkvom kojoj je na čelu Petrov nasljednik. Papa je tada kazao i da se u osobi novoga blaženika spaja cjelokupna tragedija koja je pogodila hrvatsko pučanstvo i Europu u proteklom stoljeću, koje je obilježeno trima velikim zlima: fašizmom, nacizmom i komunizmom.



Dio izložbe na temu: Stepinac mu je ime, u župi Travno u Novom Zagrebu (veljača 2003.).

IZ »SPOMEN ZBIRKE«

• **20. VI. 2003.** – Blessed Alojsije Stepinac, we thank you for your courageus, withness to Jesus Christ. Please pray for the bishops, priests and people of the Archdiocese of Melbourne, Australia, among whom the /nečitljiva riječ, J.B./ faithful are most generous and constant in faith. + Denis J. Hart, Archbishop of Melbourne Blaženi Alojzije Stepinac, zahvaljujemo Ti za hrabro predanje Isusu Kristu. Molim Te za biskupe, svećenike i narod nadbiskupije Melbourne, u Australiji, u kojoj neka Božji narod bude odvažniji i postojan u vjeri. + Denis J. Hart, nadbiskup Melbournea

Brošura o Stepincu o 5. obljetnici beatifikacije

U prigodi 5. obljetnice beatifikacije zagrebačkog nadbiskupa i kardinala mučenika Alojzija Stepinca, župa Lepoglava objavila je brošuru o Stepinčevu boravku na odsluženju zatvorske kazne u lepoglavskoj kaznionici. Brošurom pod nazivom »Blaženi kardinal Alojzije Stepinac – Put mučeništva« želi se ukazati na dio Stepinčeva životnog puta, koji se od 19. listopada 1946., kada je doveden na odsluženje 16-godišnje zatvorske kazne, do 5. prosinca 1951. kada je prebačen u Krašić u kućni pritvor, odvijao u Lepoglavi, mjestu poznatom ne samo po dugogodišnjoj kaznionici, već i po bogatoj duhovnoj ostavštini višestoljetnog djelovanja redovnika pavlina. U teškom poratnom vremenu Stepinac je, podnijevši u svom tijelu i duhu okrutnosti komunističkoga sustava, u zatvorskoj sobi slavio mise moleći za svoj patnički hrvatski narod, uzdajući se u Božju milost te povjeravajući Djevici Mariji, kojoj je posvećena lepoglavska župa i župna crkva, sve patnike i mučenike u Crkvi i domovini.

Brošura, koju je uredila novinarka Jasminka Bakoš-Kocijan, donosi tekst lepoglavskog župnika Andrije Kišićeka i fotografije Damjana Korena, koji oslikavaju lepoglavsku kaznionicu u kojoj je svojim boravkom kardinal Stepinac podnio mučeništvo za hrvatsku Crkvu. Obogaćena je stihovima te molitvama, kao i biografskim podacima vezanima uz blaženikov život i djelo. Brošura je objavljena uoči svetkovine Svih svetih, a njezino se izdavanje poklopilo s ovogodišnjom 5. obljetnicom proglašenja Stepinca blaženim.



Ravnateljica gimnazije u Đurđevcu radosno sudjeluje u razgledavanju spomen-zbirke s drugim i četvrtim razredom svojih učenika

Caritas – jučer, danas, sutra

U sklopu obilježavanja 70. obljetnice djelovanja Caritasa Zagrebačke nadbiskupije u utorak 7. listopada u dvorani Vijenac Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu održana je tribina na kojoj se govorilo o djelovanju Caritasa od 1933. godine do danas, te o njegovim perspektivama. Postulator kauze za proglašenje svetim bl. kardinala Alojzija Stepinca dr. Juraj Batelja govorio je o Caritasu kao djelu nadbiskupa Stepinca, te se posebice osvrnuo na njegov karitativni rad, jer je bl. Stepinac smatrao da se ne može naviještati Evanđelje gladnom čovjeku. Istaknuo je nadalje kako je u vrtlogu II. svjetskog rata duša Caritasa bio nadbiskup Stepinac. U tom je vremenu Caritas spasio desetke tisuća izbjeglica, prognanika, djece, a 1942. i 1943. godine zalaganjem nadbiskupa Stepinca prikupljeno je više od četrdeset vagona hrane i poslano u Dalmaciju i Hercegovinu. Ističući kako je bl. Stepinac u svakoj prigodi nastojao izaći čovjeku u susret, dr. Batelja spomenuo je i njegovu pomoć Židovima te slovenskim svećenicima.

Župnik zagrebačke župe Sv. Marije mons. Danijel Labaš podsjetio je da je 1946. godine rad Caritasa zabranjen s obrazloženjem komunističkih vlasti da brigu za socijalna pitanja vodi država. No, njegov rad ponovno je zaživio 1966. godine, kada je zagrebački nadbiskup Franjo Šeper postavio za voditeljicu Caritasa Jelenu Brajšu. Osvrnuvši se na široko polje rada Caritasa od 1966. do 1995. godine, mons. Labaš istaknuo je, uz ostalo, skrb za napuštenu djecu, za osobe s posebnim potrebama, za starije i druge potrebite, organiziranje Centra za radnu terapiju i rehabilitaciju, distribuciju materijalnih dobara potrebitima, smještaj starijih osoba, skrb za izbjeglice i prognanike za vrijeme rata.

Pojašnjavajući teološko-pastoralne temelje Caritasa, profesor na Katehetskom institutu KBF-a Sveučilišta u Zagrebu dr. Đuro Zalar podsjetio je kako je nakon završetka rata 1995. godine rad Caritasa u Hrvatskoj jenjavao, broj prognanika i izbjeglica je opadao te je jenjavala pomoć koja je u ratnim godinama stizala iz zemlje i inozemstva. U nekim župama pak Caritas je zamro, tako se u poratnoj situaciji postavljalo pitanje treba li i nadalje Caritas u Crkvi. Odgovarajući pozitivno na to pitanje dr. Zalar je pojasnio da je već ime Caritas

znakovito, jer znači ljubav. Istaknuo je pri tome da je zapovijed djelotvorne ljubavi prema bližnjemu temelj karitativnog djelovanja, a ta zapovijed obvezuje svakog kršćanina osobno i Crkvu u cjelini. Pojašnjavajući koje mjesto u Crkvi ima karitativni rad ili diakonija, predavač je kao tri temeljne dimenzije života župe istaknuo navješćanje, liturgiju i karitativno djelovanje, koje su međusobno povezane.

O ulozi Caritasa u društvu predavanje je održala dr. Zdravka Leutar, a ravnateljica Caritasa Jelena Brajša govorila je o Caritasovim aktivnostima od 1995., kada je počela intenzivnija skrb za starije i nemoćne osobe i skrb za alkoholičare.

Na tribini bili su nazočni biskupi varaždinski Marko Culej i zagrebački pomoćni Josip Mrzljak, predsjednik Caritasa Zagrebačke nadbiskupije mr. Tomo Petrić; predstavnici Hrvatskog Caritasa i biskupijskih Caritasa te Ministarstva rada i socijalne skrbi.

Nova crkva bl. A. Stepinca

Zagrebački nadbiskup Josip Bozanić posvetio je 10. listopada novoizgrađenu župnu crkvu Bl. Alojzija Stepinca u Velikoj Gorici. Govoreći o bl. Stepincu, nadbiskup je u propovijedi na svečanome misnom slavlju istaknuo tri vrednote koje blaženik stavlja pred nas, a prva je da je Bog iznad svega i da on treba biti na prvome mjestu u našem životu. Druga je vrednota vjernost Crkvi, kazao je nadbiskup, pojasnivši da je bl. Stepinac na stanoviti način mučenik crkvenog jedinstva, jer se od njega tražilo da Crkvu u Hrvatskoj odijeli od Rima, no, on je izabrao mučeništvo do smrti, ostavši do kraja vjeran Crkvi i Svetome Ocu. Nadbiskup Bozanić okupljenim vjernicima poručio je i da je bl. Stepinac uzor kako se ljubi vlastiti narod i kako se svaki narod poštuje. Nadbiskupa, svećenike, predstavnike društvenoga, gospodarskog, kulturnog i političkog života, kao i brojne župljane koji su došli na svečanost na početku slavlja, pozdravio je župnik Josip Ružman.

Župa bl. Alojzija Stepinca, do 10. listopada ove godine župa Ranjenog Isusa, najmlađa je od triju velikogoričkih župa, i obuhvaća naselje Pleso, Kokotovo naselje, Podbrežnicu, Cibljanicu i Visoki brijeg. Prema istoimenoj kapelici na Pleškom polju zaštitnik župe bio je Ranjeni Isus, a izgradnjom nove župne crkve, koja je posvećena bl. Stepincu, i župa je dobila novoga titulara. Od 1982. godine, kada je osnovana župa, kapelica Ranjenog Isusa služila je kao župna crkva sve do 1996. godine, kada je izgrađena kripta nove crkve.



Nadbiskup Stepinac u pratnji inženjera na gradilištu nove gimnazije časnih sestara na Savskoj cesti u Zagrebu, 12. ožujka 1938.

Druga obljetnica uspostave župe bl. Stepinca

Misnim slavljem i kulturnim programom franjevačkih bogoslova obilježena je 26. listopada u domu mjesnog odbora Salopek Sela u Sabljacima druga obljetnica od uspostave mlađe ogulinske župe bl. Alojzija Stepinca ili Ogulin II. Svečanu euharistiju predvodio je odgajatelj bogoslova u sjemeništu franjevaca trećoredaca na Ksaveru u Zagrebu fra Zvonimir Brusač, uz koncelebraciju župnika o. Marijana Jelušića te gvardijana samostana Krista kralja franjevaca trećoredaca u Ogulinu fra Petra Runje.

Euharistiju je pratio župski zbor pod ravnanjem Sanija Francetića. Druga obljetnica župe obilježena je programom sedam bogoslova, koji su uz pjesmu i glazbu izrekli mnogo o putu sv. Franje Asiškog, kao i povijesti franjevačkog reda u Hrvatskoj. Mnogobrojne župljane bogoslovi su upoznali sa svojim svakodnevnim obvezama na fakultetu te pastoralnim dužnostima, čime su svoj život približili mladima ogulinske župe i možda koga potakli na zvanje. Proslava je završena na trijemu ispred doma, gdje su vrijedne domaćice iz župe pogostile nazočne kolačima. (IKA)



Nadbiskup Stepinac u pratnji s. M. Angeline, vrhovne tajnice i poduzetnika RES-a razgleda gradilište nove gimnazije časnih sestara na Savskoj cesti u Zagrebu, 12. ožujka 1938.

Nedjelja zahvalnica u bistričkom svetištu

U nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke proslavljena je 26. listopada nedjelja zahvalnica, a ujedno je završila i sezona hodočašća. Uz proštenjare iz sjevernog dijela Hrvatske, Slavonije i Primorja u povodu 5. obljetnice beatifikacije kardinala Alojzija Stepinca hodočastili su i članovi Hrvatskoga planinarskog društva »Stanko Kempny« iz Zagreba. Poldanju misu u crkvi na otvorenom predvodio je rektor sjemeništa na Šalati u Zagrebu mons. Juraj Batelja, koji je u propovijedi uputio poruku: »Nemojmo biti malodušni, budimo narod optimizma, vedrine. To neka nam danas posreduje i izmoli odvjetnica naša i kraljica, Majka Božja Bistrička«.

Misno slavlje glazbom je uzveličala limena glazba bistričkog KUD-a Lovro Ježek, a pjesmom domaći crkveni zbor »Tomislav« i zbor župe Brestje, koji je održao i kratki koncert. Ravnatelj Svetišta mons. Lovro Cindori, zaključujući hodočasničku sezonu, zahvalio je svećenicima koji vode hodočašća, ispovjednicima, propovjednicima, redovnicama i voditeljima hodočašća, Društvu za obnovu i razvitak Nacionalnog Svetišta Majke Božje Bistričke, prometnicima, liječnicima, mještanima i »svima koji na bilo koji način pomažu obnovu svetišta i šire Marijinu slavu«.

Međunarodni skup o mučenicima i svjedocima vjere

Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Austrije, u suradnji s Vrhbosanskom katoličkom teologijom u Sarajevu, u sklopu obilježavanja Srednjoeuropskoga katoličkog dana priredile su 7. i 8. studenoga u Sarajevu međunarodni znanstveni skup »Povijest obvezuje na odgovornost – mučenici i svjedoci vjere«. Simpozij je otvoren u petak navečer 7. studenoga, te je nastavio s radom u subotu 8. studenoga.

Prvo predavanje 8. studenoga održao je dr. fra Marko Semren na temu »Povijesna obrada mučeništva u BiH«. Predavač je govorio o vremenu od 14. do 19. stoljeća, izrazivši nadu da će često zanemarivana istina o brojnim svjedocima doći na vidjelo i pomoći današnjim naraštajima da se vraćaju u prošlost i sjećaju se prošlosti sa zahvalnošću. U tom vremenu kao redoviti mučitelji biskupa, svećenika i redovnika franjevaca spominju se Turci i muslimani, jer nije bilo konkretnih imena, nego se o počiniteljima zlodjela govorilo općenito. Dr. Semren govorio je o tadašnjim turskim zakonima, koji kršćanima oduzimaju temeljna ljudska i vjernička prava i slobode, iznoseći podatak da je od 14. do 19. stoljeća, prema dostupnoj dokumentaciji, mučeno 6 biskupa, 120 svećenika i 5 novaka, a broj mučenih vjernika laika bio je neopisivo veći.

Govoreći o štovanju domaćih mučenika dr. Semren, štovanju domaćih mučenika sv. Maksim piše ovako: »Braćo, ako već treba da s velikom pobožnošću slavimo nebeski rođendan svih svetih mučenika, pogotovo nam valja sa svim štovanjem svetkovati blagdan onih, koji su u našim mjestima svoju krv prolili. Jer premda su svi sveti posvuda i pomažu svima, ipak posebno oni za nas posreduju, koji su za nas i smrtne muke podnijeli. Jer mučenik, kad trpi, ne trpi samo za sebe nego i za sugrađane. Za sebe naime trpi radi nagrade, a za sugrađane radi primjera; za sebe trpi radi pokoja, a za sugrađane radi spasenja. Po njihovu smo naime primjeru naučili vjerovati Kristu, naučili smo kroz pogrde tražiti vječni život, naučili smo smrti se ne bojati. Blaženi dakle mučenici niti su za sebe živjeli, niti su za sebe umrli. Nama su naime dobrim životom ostavili primjer vladanja, a hrabrim podnošenjem muka primjer trpljenja. Zato je naime Gospodin htio, da po svem svijetu na različitim mjestima trpe mučenici, da nas kao prikladni svjedoci, kao po nekoj nazočnosti vjere, primjerom svoje ispovijesti oduševljavaju; da ljudska slabost, koja uslijed duljeg slušanja jedva već vjeruje Gospodnjem propovijedanju, bar po neposrednom svjedočanstvu očiju uzvjeruju mučeništvu svetih.« Božji ugodnici nam se predstavljaju kao oni koji su doista ostvarili načela duhovnosti, zato su uzeti kao uzori za nasljedovanje. Iz ovoga proizlazi da ih je važno proučavati: zbog njihova duhovnog iskustva i prakse, zbog njihova višestrukog društveno-religioznog utjecaja, zbog kroz život potvrđene kršćanske duhovne pouke, zbog živog svjedočanstva i herojskog i stvarnog primjera koji nam nude. U ovom

svjetlu možemo promatrati i ove naše bosanskohercegovačke mučenike po stoljećima.«

Navodeći pak povijesne okolnosti turskog zatiranja kršćanskih svetinja, dr. Semren je predočio stanje nemuslimana u Turskom carstvu prema zakonima Omara I. (634.-644.) i Omara II. (712.-720.) prema J. Hammeru:

1. Kršćani i Židovi u zemljama nama podloženim ne smiju podizati samostane, ni crkve, ni pustinjačke naseobine.
2. Ne smiju popravljati svoje crkve.
3. Oni koji stanuju u susjedstvu muslimana svoje kuće mogu popravljati samo u slučaju krajnje potrebe.
4. Na samostanima i crkvama imaju se povećati vrata radi putnika.
5. Svim strancima dužni su pružiti gostoprimstvo kroz tri dana.
6. Strogo im je zabranjeno primati uhode; ukoliko za takve saznaju, imaju ih prijaviti muslimanima.
7. Svoju djecu ne smiju poučavati u Kur'anu.
8. Njihov međusobni pravorijek ne vrijedi.
9. Nikoga između sebe ne smiju priječiti da postane musliman.
10. Prema muslimanima imaju se ponašati s poštovanjem, pri njihovu nastupu dići se i ustupiti im mjesto.
11. Ne smiju nositi istu obuću i odjeću kao muslimani.
12. Ne smiju učiti učeni (književni) arapski jezik.
13. Ne smiju jahati osedlana konja, sablju pasati ili neko drugo oružje nositi, niti u kući niti izvan kuće.
14. Ne smiju vino prodavati niti dugu kosu nositi.
15. Zabranjeno im je svoje ime urezivati u pečatni prsten.
16. Ne smiju nositi široki pojas.
17. Izvan svojih kuća ne smiju javno nositi niti križa niti svete knjige.
18. U svojim kućama ne smiju glasno i jako, nego samo umjereno zvoniti.
19. U kućama mogu samo poluglasno pjevati.
20. Za pokojnike smiju samo tiho moliti.
21. Muslimanima je dopušteno kršćanska groblja u kojima se više ne pokopava orati i sijati.
22. Kršćani i Židovi ne smiju imati robove kao sluge.
23. Ne smiju kupovati muslimanske zarobljenike, niti zagledati u muslimanske kuće.
24. Ako neki musliman loše postupa s kršćaninom ili Židovom, ima za to platiti propisnu novčanu kaznu.

Ove upute su se u svakodnevnoj praksi, zavisno od političkih interesa i ciljeva Turskog carstva, vrlo različito primjenjivale. Strogo je bilo zabranjeno napadati islam i obraćati muslimane. To se kažnjavalo smrtnom kaznom. Djeca rođena u mješovitim brakovima morala su biti muslimani.

Turska je vlast nakon osvajanja priznala Katoličkoj crkvi »status quo» puštajući je tako da preživljava kroz stoljeća. S jedne se strane smanjivao utjecaj Crkve na vlastite vjernike, a s druge sama islamska država više je utjecala politički i civilno na kršćansko stanovništvo. Taj utjecaj počinje usvajanjem islamskih običaja, te prihvaćanjem mentaliteta i islamske vjere.

Predavač nije propustio navesti ni načine mučenja kojima su Turci progonili i ubijali kršćane: vješanje, nabijanje na kolac, utapanje u vodu, vezanjem kamena oko vrata te utapanje, vezivanje za repove konja, batinjanje do smrti, spaljivanje živih, strijeljanjem iz puške, odsijecanje glave, ubijanje toljagom, davljenje, trovanje, izgladnjivanje, zatvaranje u tamnice s podlijevanjem vode i slično.

Po stoljećima broj mučenika je slijedeći: XIV. st. 2; XV. st. 11; XVI. st. 52; XVII. st. 33; XVIII. st. 20; XIX. st. 13. Svega 131 mučenik, od čega je 6 biskupa, 120 svećenika i 5 novaka – svi su franjevci.



U Euharistijskom slavlju u župi Krista Kralja u Domaslovcu 9. studenoga 2003. sudjelovali su članovi »Molitvene zajednice bl. A. Stepinca«, prvopričesnici, krizmanici i veliki broj župljana.

Drugo izlaganje održao je dr. Jan Mikrut iz Beča na temu »Kršćanski mučenici 20. stoljeća u Srednjoj Europi s posebnim naglaskom na nacionalsocijalizam«. Predavač je govorio o povijesnim okolnostima koje su dovele do mučeništva, statistikama i podacima o žrtvama toga razdoblja. Obradio je sve države Srednje Europe i progovorio o previranjima koja su dovela do mnogih nedužnih žrtava.

Dr. Bogdan Pelz iz Praga govorio je o tihom mučeništvu u Socijalističkoj Republici Čehoslovačkoj u doba komunizma. Pojasnio je kako je progon katolika u tadašnjoj Čehoslovačkoj bio organiziran u sklopu sustava i jasno definiran cilj komunističke vlasti. Katolička crkva u toj zemlji trpjela je progone do posljednjeg dana režima. Godine 1948. zabranjene su sve katoličke novine, uslijedili su brojni pretresi

kuća i bezrazložna hapšenja. Tada je i 1.800 crkvenih škola oduzeto, a oko 5.500 studenata katoličkog uvjerenja protjerano je s fakulteta. Godine 1950. 11 biskupa je suđeno i osuđeno u montiranim procesima na kazne od 20 do 25 godina. Godine 1951. oko 3.000 svećenika bilo je u zatvorima. U to doba izvršeno je 240 smrtnih kazni, 8.000 ljudi umrlo je u zatvorima, a oko pola milijuna bilo je u zatvorima.

Dr. Stanislaw Nabywaniec iz Rzeszowa govorio je o kršćanskim mučenicima 20. stoljeća u Poljskoj, s posebnim naglaskom na razdoblje od 1944. do 1989. godine. U to doba Crkva je za komuniste postala glavni problem i glavni neprijatelj. Osnivane su posebne skupine za brisanje svega vjerskog, a Crkvi je uskraćena zakonska zaštita. Provođena je sustavna ateizacija, a obrazovanje djece i mladih podvrgnuto je komunističkoj ideologiji. Svećenici su udaljavani iz javnog života, Caritasu je zabranjivan rad kroz nametanje velikih poreza, a metoda tlačenja svećenika dovedena je do savršenstva.



Bl. A. Stepinac prati svečani mimohod pred domom Gospodarske sloge u Zvonimirovoj ulici, 16. lipnja 1939.

Dr. Božo Goluža govorio je o kršćanskim mučenicima 20. stoljeća s posebnim naglaskom na zemlje nekadašnje Jugoslavije. Prema njegovim riječima, temeljna postavka komunizma bila je borba protiv svega što je religiozno, a prema mišljenju komunističkih ideologa, Katolička crkva bila je najveći neprijatelj. Brojni društveni položaji bili su nedostupni praktičnom vjerniku. Nema točnih podataka, ali se barata s brojem od 434 ubijena svećenika na području Hrvatske i 123 na području Slovenije.

Pod udarcem srpa i čekića stradale su brojne nedužne osobe. Predavač je u nastavku govorio o partizanskim i četničkim zločinima u tijeku II. svjetskog rata i poraća, podsjetivši kako su Titovi partizani i preobučeni četnici izvršili nezapamćen genocid na Bleiburgu i nakon njega. Nakon rata Tito i partizani sustavno rade protiv Katoličke crkve na prostorima cijele Jugoslavije, pri tome ne birajući sredstva.

Zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac u to doba oštro reagira kod Bakarića, prosvjedujući protiv nepravednih i bezrazložnih hapšenja i smaknuća svećenika i vjernika. U svom dopisu Stepinac govori o 80 smaknuća dnevno, koja su vršena na tajnim mjestima, nakon čega su posmrtni ostaci pokapani u masovnim grobnicama. Dr. Goluža govorio je i o montiranom procesu protiv kardinala Stepinca, zaključivši kako je Katolička crkva ostala jedina snaga koju komunistički režim nije eliminirao niti podložio.

Vlč. Ferenc Merkli iz Mađarske nije nazočio skupu, ali je poslao izlaganje u kojem izvještava o brojnim mučeništvima katolika u Mađarskoj u doba komunističkog režima.

Dr. Nikola Dogan iz Đakova obradio je temu »Mučeništvo u svijesti drugih religija«, ističući da je bolje govoriti o svjedočenju iz vjere i za vjeru, nego samo o mučeništvu. Svjedočenje mučeništvu visoko je vrednovano u mnogim religijama. Predavač je poseban naglasak stavio na mučeništvo u židovstvu i u islamu, a govorio je i o šiitskom i sunitskom načinu shvaćanja mučeništva, tumačeći pojmove džihada i vehabija.

Dr. Ignaz Steinwender iz Salzburga govorio je o svjedočenju u uvjetima pluralizma, istaknuvši da se dobiva dojam kako je nevjera sama po sebi razumljiva. Europska kultura stvara dojam prešutne apostazije s izraženom tendencijom posvjetovnjačenja. Predavač je u pokušaju međunarodne zajednice da u škole BiH uvede predmet »kultura religija« vidio činjenicu da je traganje za istinom, prema mišljenju predstavnika međunarodne zajednice, put prema netoleranciji. U posljednje vrijeme stvoreno je mišljenje da se do kulture dijaloga može doći jedino ako se povuče zahtjev za istinoljubljem. Prevladava mišljenje da onaj tko postavlja zahtjev za istinom nije za dijalog, smatra dr. Steinwender.

Radni dio skupa završen je plenarnom diskusijom i euharistijskim slavljem, koje je u sarajevskoj prvostolnici s brojnim sudionicima simpozija i vjernika grada Sarajeva predvodio vrhbosanski nadbiskup kard. Vinko Puljić. /IKA/

IZ »SPOMEN ZBIRKE«

- **6. VIII. 2003.** – U kakvoj sam zabludi bio! Tek sada razumijem tko si bio i kroz kakve si muke prošao u svom zemaljskom životu, ljubeći Krista i Crkvu njegovu.
  »In Te, Domine, speravi!« – Miro Miljko
- **11. kolovoza 2003.** – Dragi, blaženi kardinale, moli za sve Bogu posvećene, da živimo sveto. Ocu na slavu i za spasenje i posvećenje sve Božje djece. To Te mole zahvalne ss. Uršulinke.

44. obljetnica smrti bl. Alojzija Stepinca



Bl. Alojzije Stepinca mrtav leži u krašićkoj župnoj crkvi. Naizgled redovit izgled lica doveo je u zabludu cijelu javnost, kojoj je rečeno da je izvršena balzamacija mrtva Kardinalovog tijela.

U utorak, 10. veljače 2004. navršava se 44. obljetnica smrti bl. Alojzija Stepinca.

Krašićki župnik Josip Vraneković brižno je bilježio zbivanja koja su pratila izdržavanje zatvorske kazne nadbiskupa Stepinca u Krašiću, od 5. siječnja 1951. do mučeničke smrti, koja je nastupila 10. veljače 1960. U posebnom spisu naslovljenu »Zadnji dani života njegove uzoritosti dr. Alojzija kardinala Stepinca«, napisanom u Krašiću, 26. veljače 1960., Vraneković je opisao Kardinalovo umiranje od 6. do 10. veljače te zbivanje uz Kardinalov ukop. Za ovaj broj Glasnika odabrali smo njegov kratki prikaz Kardinalova lika kako ga je predočio krašićkim župljanima iz teksta zabilježenog u Knjizi župnih oglasa župe Krašić za 1960. godinu:

»Jučer je sahranjen u prvostolnoj crkvi u Zagrebu naš Eminencija - kardinal. U petak navečer, kad smo dopremili u katedralu mrtvo njegovo tijelo, bio je tamo dočekan upravo onako, kako smo ga i mi ovdje ispratili: s plačem i molitvom. Žalim, što niste smjeli jučer doći u Zagreb, premda je bilo rečeno da će svaki slobodno poći ovom zgodom sada kao naš župnik, u svoje ime i u ime svećenika, s kojima sam jučer bio - zahvaljujem Vama - cijeloj župi Krašić, što ste kroz osam godina, dva mjeseca i pet dana onako lijepo primili i čuvali ovdje dragog nam Eminenciju kardinala.

Posebno Vam zahvaljujem za sve, što ste za nj učinili u zadnjoj njegovoj bolesti, prigodom smrti i kod ispraćaja u Zagreb. Mogu vam reći, da mi je za života Eminencija više puta rekao, da se ugodno osjeća, gledajući, kako je ovaj narod rodnog mu kraja ostao vjeran Božjoj Crkvi u tolikim teškim kušnjama.

Hvala Vam za sve. Bog je sudac, ali - gledajući njegov život - zadnje njegove dane i sate života među nama, mi se tješimo da ga je Gospodar života rano pozvao, oslobodio trpljenja - i nagradio ga za njegovu službu. Bio je Božji u životu - i ja sam uvjeren, da je on kod Boga. Bog je sudac - rekao sam - i mi sa sigurnošću ne možemo ustvrditi, kakovu je sudbinu netko postigao u vječnosti.

Red je, da se molimo za naše pokojnike, pa kao što ste molili za nj, dok je bio u životu, molite se za nj i sada, ako mu je još potrebno Božje milosrđe. Ako mu nije potrebno, Gospodin će već nagraditi plod Vaših molitava, onako, kako bude najpotrebnije - sigurno na Eminencijine nakane... Sveto je živio - sveto je i umro.

U srijedu - prigodom rekviema - govorit ću Vam više o tome. Sada samo velim, da je do zadnjega daha bio pri punoj svijesti. U srijedu u 10 sati prijepodne sam je zatražio, da mu podijelim sv. sakramente. Sa svom je strpljivošću podnosio sve boli. Sve do pola sata pred smrt nismo mislili, da je svršetak blizu. U 13.30 postalo mu teže. Ponavljao je samo: »Deo gratias, blagoslovljeno Božje Ime!«, i »Fiat voluntas Tua! - Budi volja Tvoja!«

U 14 sati sam je zatražio svijeću... Molili smo krunicu... sestre, ja i on je na čas molio s nama, a onda opet ponavljao isto one uzdahe. Zadnja mu je riječ bila: »Fiat voluntas Tua! - Budi volja Tvoja!« - i još 3 daha, pa je ispustio dušu. Bogu je služio, Boga je prizivao - i uvjeren sam da ga je Božja pravda nagradila u onaj čas.«



Zagrebački nadbiskup Josip Bozanić, u Zagrebačkoj katedrali, na dan domovinske proslave njegova uvrštenja u Zbor stožernika Svete Rimske Crkve u subotu 25. listopada, predstavlja se svojim vjernicima u čijem grimizu vjere prepozna i sjaj grimiza kojim ga je odjenuo Ivan Pavao II.

Duhovna oporuka kardinala Stepinca

Mojim dragim dijecezanima!

Nedokučiva providnost Božja postavila me je bila prije mnogo godina vama za pastira. Znam, da je u ono doba bilo u našoj dijecezi mnogo učenijih svećenika od mene. Znam, da ih je bilo i mnogo kreposnijih od mene. Znam, da ih je bilo mnogo zaslužnijih od mene, jer ja sam tada bio svećenik tek tri i pol godine, nepoznat svemu svijetu. I kad se sada nakon svega toga pitam, zašto je Bog upravo mene odabrao za tu zadaću, onda moram odgovoriti ono, što veli sveti Pavao apostol u poslanici Korinćanima: »Što je ludo pred svijetom izabra Bog, da posrami mudro, i što je slabo pred svijetom, izabra Boga da posrami jako; i što je neplemenito pred svijetom i prezreno, izabra Bog, i ono, što nije, da uništi ono što jest, da se *ne hvali nijedan čovjek pred Bogom*«. (1 Kor 1,27 -29)

Prošlo je od dana moga izbora mnogo godina. Sve su one bile burne i teške, i konačno slomile moju životnu snagu. Osjećam, da dugo već neću boraviti među vama. Ja sam si duboko svijestan da nisam bio bez pogrješaka. Tim manje, kad apostol sveti Ivan piše: »Ako kažemo, da grijeha nemamo, sami sebe varamo, i istine nema u nama«. (Iv 1,8) Ako sam dakle kome što krivo učinio, iskreno ga molim za oproštenje. A svima onima, koji su meni bilo što krivo učinili u životu, od sveg srca opraštam. Inače ne bih bio dostojan stupiti pred Krista Spasitelja, koji je i na križu molio za svoje ubojice: »Oče oprosti im, jer ne znaju što čine!« (Lk 23,34)

Na rastanku pak s vama, moji dragi dijecezani, smatram potrebnim, da vam stavim na srce nekoliko riječi, koje neka budu kao moja duhovna oporuka. Želim naime i nakon smrti učiniti što mogu, da odvratim od vas pogibelji, koji vam prijete, i umnožim vašu sreću, koliko je to moguće u ovoj dolini suza. Smatram to tim više potrebnim, što vi, dragi moji dijecezani, sačinjavate dobar dio hrvatskog naroda, u koji me je Božja providnost postavila da radim, pa što kažem vama, koristit će i svima ostalima.



Nadbiskup Franjo Šeper, 30. dan poslije Blaženikove smrti, predvodi za nj, rekvijem u Zagrebačkoj katedrali



Kardinal Franjo Kuharić blagoslivlje zemne ostatke Sl. Božjega Alojzija Stepinca nakon ekshumacije, dovršene 23. lipnja 1994.

1. U našu su se sredinu uvukli bezbožni ljudi, koji i ako su bili ništavna manjina (kad ovo pišem, niti dva postotka), dočepavši se vlasti, sve su poduzeli, da istrijebe ime Božje iz vaših duša, i da vas učine, vele, blaženim i bez Boga. A ja vam, dragi moji dijecezani, u času, kada odlazim s ovoga svijeta, moram reći na sve te pokušaje ono, što je o takvim vođama rekao Izaija prorok: »Narode moj, zavodnici su tvoje vođe. Oni kvare tijek tvojoj stazi«. (Iz 3,12) Zar niste nikada čuli, što kaže Bogom nadahnuti pjesnik? »Ako Gospod ne gradi kuće, uzalud se muče, koji je grade. Ako Gospod ne čuva grada, uzalud bdije, koji ga čuva«. (Ps 126,1) Htjeti biti sretan bez Boga, znači graditi babilonski toranj, čija je gradnja svršila za graditelje pometnjom jezika i rasapom širom svijeta. *Tako će sasvim sigurno biti i u buduće! Svaki pokušaj, izgraditi kulturu, civilizaciju, sreću jednog naroda bez Boga, znači zapečatiti njegovu vremenitu i vječnu propast.* Zato, dragi moji dijecezani, ono što je sveti Pavao doviknuo Filipljanima to i ja dovikujem vama na rastanku: »Stojte čvrsto u Gospodinu!« (Fil 4,1) *Samo u Bogu je vaša sreća i vremenita i vječna. Izvan Boga ne ostaje ništa nego propast.*



Bl. Ivan XXIII. najavio je beatifikaciju kardinala Stepinca, kad je u zadušnicama za njega održanima u bazilici sv. Petra u Vatikanu, 18. veljače 1960., rekao »da će u milosti i svjetlu Gospodnjem razviti svoju zaštitu nad cijelim kardinalskim zborom, kojem služi na osobitu čast, kao i nad cijelom Crkvom«.

Zar nije i izgubljeni sin iz Evanđelja mislio, da će biti sretan, kad napusti oca? Otišao je pun blaga iz očinske kuće. A onda? »Rado bi bio utišao glad svoju mahunama, što su jele svinje; ali mu ih ih nitko nije davao«. (Lk 15,16) Ljudi dakle, koji preziru Boga i vas hoće udaljiti od Boga i učiniti sretnim bez Boga, degradirat će vas konačno na nivo ispod životinja. Rad je njihov proklet od Boga, kao što je i razumljivo, jer »se Bog ne da ismjehivati!« (Gal 6,7), i na koncu mjesto blaženstva, koje obećavaju, neće moći pružiti ni onaj minimum, koji je potreban za egzistenciju nijemih životinja. Da ovo nisu prazne riječi, sjetite se samo poratnih godina onamo od 1945. dalje, kad je jedna, po prirodi bogata zemlja, morala godinu za godinom prosjačiti žito, da ne izumre od gladi. Vidite li obećani raj na tome svijetu bez Boga, i krutu stvarnost? Tako će biti uvijek, jer je riječ Božja neprevarljiva. A kaže prorok: »Nado Izraelova: Gospode! Svi, koji Te ostave, posramit će se; koji odstupe od tebe, zapisat će se u prah. Jer ostaviše izvor vode žive, Gospoda«. (Jer 17,13)

2. Taj veliki i dobri Bog nije napustio čovjeka nakon pada u raju zemaljskom, makar je čovjek to zaslužio. Nego je tako ljubio svijet, da je poslao Sina svojega, da spasi svijet, kao što veli apostol: »Koji nas izbavi od vlasti tame i premjesti u kraljevstvo Sina ljubavi svoje«. (Kol 1,13) To kraljevstvo je Crkva Kristova, Crkva Katolička, stara toliko, koliko i kršćanska vjera. Ona nije mijenjala svoje nauke ni za dlaku, nego naučava i danas ono, što je primila od svetih apostola. Ona ima, kao što znadete, svoje sjedište u Rimu i imat će ga do konca svijeta. Tu je sjedio prvi Namjesnik Isusa Krista u upravi Crkve, sveti Petar. Tu sjede i njegovi nasljednici, Pape. A vi znadete, što je Isus rekao Petru: »Ti si Petar, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati«. (Mt 16,18) Pravilo je dakle: »Gdje je Petar, tamo je i Crkva Kristova«.

Ostanite dakle, dragi moji dijecezani, pod svaku cijenu, pa ako treba i uz cijenu života, vjerni Crkvi Kristovoj, koja ima na čelu Petra, Papu za poglavara. Vi znadete, da su očevi i djedovi naši prolili kroz stoljeća potoke i rijeke krvi, da si sačuvaju blago svete vjere katoličke i da ostanu vjerni Crkvi Kristovoj. Vi ne biste bili dostojni imena svojih otaca, kad bi se dali otrgnuti od pećine, na kojoj je Krist sagradio Crkvu. Godine 1941. mi smo se spremali, da svečano proslavimo 1.300 godišnjicu svojih prvih veza sa Svetom Stolicom. Rat je omeo našu nakanu za tu proslavu. Ali niti rat, niti mir, niti sreća, niti nesreća, ne smije nas pokolebati u našoj odlučnosti, da ostanemo vjerni do smrti Crkvi Kristovoj. Moramo biti kao Izraelci na vodama Babilona: »Ako zaboravimo tebe, Jeruzaleme, neka se preda zaboravi desnica naša!« (Ps 136,5) Kad bi se dakle ikada našao u vašoj sredini netko, bio on laik ili svećenik, koji bi ma samo i na čas kolebao u toj stvari, neka mu je daleko kuća od vas! Možda ćete reći, da prestrogo sudim? Ja bih bio vaš najveći neprijatelj, kad bih vam sakrivao istinu. Kad ovako govorim, govorim radi vašega najvećeg dobra. Zar nije sam Isus upozorio: »Gledajte, da vas tko ne prevari«. (Mt 24,4) Biti naime odrezan od Crkve, znači biti odrezan od Krista, koji je glava Crkve. Biti odrezan od Krista znači biti odsječen od čokota kao loza. Što mu je onda sudbina takvom čovjeku, nego ono, što veli Isus na Posljednjoj Večeri: »Tko u Meni ne ostane, izbacit će se napolje kao loza, i osušit će se, i skupit će je, i u oganj baciti, i gorjet će«. (Iv 15,6) *Vjernost dakle do groba Crkvi Katoličkoj!*



Božji narod u Zagrebačkoj katedrali u molitivi i sabranosti prati ukopne obrede bl. Alojzija Stepinca

3. Život bi u obitelji bio težak, kad ne bi bilo majke. Crkva je jedna velika Božja Obitelj. Bog se je pobrinuo za Majku te Obitelji, a to je Blažena Djevica Marija, Majka Božja i Majka naša.

Dragi moji dijecezani! Naši su očevi i djedovi upravo posijali Marijinim crkvama čitavu našu domovinu. Njezin sveti lik stajao je na bojnim zastavama naših pređa, kad su polazili u boj »za krst časni i slobodu zlatnu«. Pred Njezinim su svetim likom klečali raskajani, moleći od Boga oproštenje grijeha po zagovoru One, koja je »utočište gri-ješnika«. U Nju su stavljali svoje nade u svim teškim časovima i osobnoga i narodnoga života. *Nastavite tradiciju svojih otaca*, na što vas uostalom bez prekida opominju i vrhovni poglavari Crkve, kao vrhovni učitelji vjere. Ako budete uvijek iskreno štovali i ljubili Bogorodicu, onda će se i na vama ispuniti ono, što veli Mudrac: »Tko časti mater svoju, sabire blago«. (Sir 3,4) Samo komunističko bezboštvo, koje je odbacilo svaki stid, bilo je u stanju, kad se je dočepalo vlasti u našoj domovini, da čak u školske udžbenike uvrsti besramnu hulu protiv Bogorodice, koju sam im uostalom spočitnuo već 1946. na poznatom nazovi-sudu, kad su se ponadali, da će jednim potezom pera izbrisati Katoličku Crkvu iz naše domovine. Ne dao Bog, da ikada itko od vas pođe tragom tih nesretnika u huljenju Bogorodice! Za takvoga će vrijediti riječ istoga Mudraca: »Tko ogorčava život materi svojoj, proklet je od Gospoda«. (Sir 3,16)

4. Konačno, jer je Bog ljubav, kao što veli apostol, ljubite se među sobom! Pomažite se uvijek bratski među sobom! Budite jedno srce i jedna duša! Ali ljubite i neprijatelje svoje, jer je zapovijed Gospodnja. »Tada ćete biti djeca Oca svojega nebeskoga, koji pušta da sunce Njegovo izlazi nad dobre i zle i daje da dažđi na pravedne i grješnike«. (Mt 5,45) Neka vas od te ljubavi prema neprijatel-ju ne odvrate opačine njegove. Drugo je čovjek, drugo je opačina njegova. Čovjek je, veli sveti Augustin, djelo Božje, opačina je djelo ljudsko. Ljubi ono, što je Bog načinio, a ne ono, što je čovjek načinio.

5. Sjetite se kadkada u molitvama i mene, svoga pastira u teškim vremenima, da mi Gospodin bude milostiv. Ja se nadam, da će mi milosrdni Isus dati milost, da mogu uvijek u nebu moliti za sve vas, dok bude svijeta i trajala naša dijeceza, da svi prispijete k cilju, za koji vas je Bog stvorio.

U Krašiću, 28. svibnja 1957.

+ Alojzije kard. Stepinac,
nadbiskup zagrebački

Molitva vjernika

Pomolimo se Bogu, Ocu svemogućem, koji je sa Sinom svojim Gospodinom našim Isusom Kristom i Duhom Svetim kruna Svih Svetih, da bolje i više zaživimo svoju vjernost Isusu Kristu i njegovu Evanđelju.

1. Bože, Oče naš, koji si nas 3. listopada 1998. obradovao proslavom blaženoga mučenika i ispovijedaoca Alojzija Stepinca: daj da i našom založenijom suradnjom – što prije doživimo i njegovu svetačku proslavu.
MOLIMO TE!

2. Da svi mi, u zajednici sa svojim pastirima, zaživimo temeljnu lozinku nadbiskupa zagrebačkoga Alojzija Stepinca: »U tebe se, Gospodine, uzdam, ne daj da budem postiđen dovijeka!«
MOLIMO TE!

3. Crkva Božja u nas, to jest svi vjernici, svaki u svom zvanju, u zajednici s papom našim Ivanom Pavlom i nadbiskupom našim kardinalom Josipom – sprema se na svoju Drugu zagrebačku sinodu: daj da nam ciljevi te sinode postanu svima sve jasniji te se založimo svim srcem u cijelom svome životu ostvarivati ih.
MOLIMO TE!

4. Vapijemo k Tebi, Bože, Oče naš, za sve naše obitelji: osobito za mlade bračne parove da odluče – brojnijim potomstvom – postati što prije i obitelj, s dostojnim stanom i prikladnim građanskim zaposlenjem.
MOLIMO TE!

5. Za sve vjerne obitelji da u vjernosti ustraju do smrti, i za obitelji koje muče i teži obiteljski problemi: da znaju da je uzajamna vjernost i snošljivost temeljni zahtjev obiteljskoga života.
MOLIMO TE!

6. Za sve mlade ljude da uz suradnju svih koji sudjeluju u njihovu rastu – radosno i založeno, stičući naobrazbu, steknu i zdravo religiozno uvjerenje te postanu nada i uzdanica naše budućnosti.
MOLIMO TE!

7. Za državne poglavare, političare, zdravstvene radnike, ekonomiste, prosvjetare, građevinare i sva druga građanska zanimanja: da uvijek imaju pred očima da bez sređenih i uredno zbrinutih uvjeta života u domovima nema ni prave domovine.
MOLIMO TE!

8. Za sve naše pokojnike, da ih molistivo primiš u svoje vječno zajedništvo života s tobom, Oče, Sine i Duše Sveti, te i nas sve na kraju našega zemaljskoga života obdariš istom radošću vječnoga života.
MOLIMO TE!

PO KRISTU GOSPODINU NAŠEM. AMEN

Nadbiskup Josip Bozanić – Kardinal

Na svečanom konzistoriju na Trgu Sv. Petra u Rimu, papa Ivan Pavao II. kreirao je 30 novih kardinala te im podijelio kardinalski šešir. Među njima je zagrebački nadbiskup i predsjednik HBK Josip Bozanić, dok je ime jednoga kardinala Papa zadržao u tajnosti. Naslovna crkva novokreiranog kardinala Josipa Bozanića je Papinska hrvatska crkva sv. Jeronima u Rimu. Na konzistoriju je jedna od molitvi vjernika moljena na hrvatskome jeziku, a na konzistoriju, uz hrvatske biskupe, sudjelovali su hodočasnici iz Zagrebačke i Riječke nadbiskupije, te Krčke biskupije. Bili su i predstavnici hrvatske Vlade.

Nadbiskup Bozanić rođen je 20. ožujka 1949. godine u Rijeci, od oca Ivana i majke Dinke rođene Valković. Osnovnu školu pohađao je u Vrbniku na otoku Krku, a klasičnu gimnaziju u Pazinu, gdje je maturirao 1968. godine. Iste jeseni započinje filozofsko-teološki studij u Rijeci, ali ga je u polovici akademske godine morao prekinuti zbog odsluženja vojne obveze. Po odsluženju vojne obveze nastavlja bogoslovski studij u Rijeci, a završava ga u Zagrebu, gdje je diplomirao na Katoličkome bogoslovnom fakultetu.

Krčki biskup Karmelo Zazinović je ga zaredio za svećenika 29. lipnja 1975. godine u Krku. Iste je godine imenovan biskupskim tajnikom. Tu je službu vršio od 1975. do 1976. i od 1978. do 1979. godine. U međuvremenu od 1976. do 1978. bio je župni vikar u Malom Lošinju, te upravitelj župe Veli Lošinj.

U to vrijeme upisao je i postdiplomski studij na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu gdje je 1979. godine postigao diplomu magistra teologije u dogmatskoj specijalizaciji. Biskup ga šalje na daljnji studij u Rim, gdje je kao pitomac Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima nastavio studij teologije na Gregorijanskom papinskom sveučilištu i potom crkveno pravo na Lateranskom sveučilištu te postigao diplomu licencijata iz crkvenog prava. Po povratku iz Rima imenovan je kancelarom Biskupskog ordinarijata 1986., a 1987. godine generalnim vikarom Krčke biskupije. Od 1988. do 1997. godine predaje dogmatsku teologiju i crkveno pravo na Teologiji u Rijeci. Kad je godine 1987. osnovana Komisija Justitia et pax BKJ, bio je uz predsjednika biskupa Srećka Badurinu potpredsjednik Komisije. Tu je dužnost obnašao do 1993. godine.

Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je biskupom koadjutorom krčkim 10. svibnja 1989. godine. Za biskupa ga je zaredio kardinal Franjo Kuharić u krčkoj katedrali 25. lipnja 1989. godine. Službu biskupa koadjutora obavlja do 14. studenoga 1989., kada postaje dijecezanski biskup krčki. Za vrijeme bolesti nadbiskupa metropolita Riječko-senjskog dr. Antona Tamaruta bio je od 5. lipnja 1996. do 22. studenog 1996. godine apostolski administrator riječko-senjske nadbiskupije. U Biskupskoj konferenciji obavlja razna zaduženja. Od 1889. do 1997. godine bio je predsjednik Vijeća za laike. U više mandata član je Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu. Više je puta predstavljao našu Biskupsku konferenciju na zasjedanjima biskupskih konferencija po raznim zemljama Europe, kao i u međukonferencijskim tijelima. Kad je 1993. ustanovljena Hrvatska biskupska konferencija bio je u svim mandatima član Stalnog vijeća HBK. Od početka je član, a od 1996. i predsjednik Komisije HBK za odnose s državom. U to su vrijeme sklopljeni međunarodni ugovori između Svete Stolice i Republike Hrvatske.



Isusovci s krašićkim župnikom J. Vranekovićem u posjetu župnoj kući u Krašiću, gdje je umro kardinal Stepinac, na prvu obljetnicu njegove smrti, 10. veljače 1961. (sliku poklonio Drago Žic)

Zagrebačkim nadbiskupom imenovan je 5. srpnja 1997. godine, a službu zagrebačkog nadbiskupa i metropolita preuzeo je 4. listopada 1997. godine. Iste je godine izabran za predsjednika Hrvatske biskupske konferencije. Godine 2002. ponovno je izabran za predsjednika HBK. Godine 1998. kao zagrebački nadbiskup i predsjednik HBK pozdravio je Svetog Oca u Zagrebu za njegovog drugog apostolskog pohoda Hrvatskoj, a u Mariji Bistrici u obredu beatifikacije zamolio je Svetog Oca da kardinala Alojzija Stepinca proglasi blaženim. Na blagdan blaženog Alojzija Stepinca, 10. veljače 2002., najavio je Drugu nadbiskupijsku sinodu i započeo pripremu.

Sudjelovao je u Rimu na obim Posebnim biskupskim sinodama za Europu 1991. te 1999. godine. Na drugoj Sinodi izabran je i od Ivana Pavla II. potvrđen za člana Posebnog vijeća za Europu pri Tajništvu Biskupske sinode u Rimu. Godine 2001.

izabran je za prvog potpredsjednika Vijeća europskih biskupskih konferencija. Član je Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata i Papinskog vijeća za laike.

Nadbiskupijska i domovinska proslava uvrštenja u Kardinalski zbor Svete Rimske crkve zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića proslavljena je u petak 24. listopada svečanom akademijom u Zagrebačkoj katedrali te sveačnim euharistijskim slavljem u subotu 25. listopada.

Misnom je slavlju pribivalo preko 6.000 vjernika, a predvodio ga je kardinal Bozanić zajedno s vrhbosanskim nadbiskupom kardinalom Vinkom Puljićem, novim apostolskim nuncijem u Hrvatskoj nadbiskupom Frănciscom Javierom Lozanom, hrvatskim biskupima i više stotina dijecezanskih i redovničkih svećenika.

Obraćajući se okupljenim vjernicima, kardinal Bozanić rekao je da želi biti poput glinene posude koja je ispunjena svjetlom, čiju snagu i sjaj očituju vjernici, jer, pojasnio je, bilo koja služba u Crkvi dana je da se očituje Božja ljubav i slava; jer bilo koji stožer nema svoje ispunjenje ni smisao, ako na okupu ne drži dragocjen sadržaj koji omogućuje življenje. Spomenuo je i dragocjeno blago kojega se spomen čuva u zagrebačkoj prvostolnici, kazavši da glas kardinalata progovara iz prekogroblja u likovima blagopokojnih kardinala Franje Kuharića i Franje Šepera, u blaženom kardinalu Alojziju Stepincu, kao i u ostalim časnim prethodnicima sve do kardinala Jurja Haulika. No, posebni sjaj toga blaga ste baš vi, živo Kristovo tijelo, spremni za križne putove i navještaj Života bez kraja.

Uredništvo Glasnika, članovi »Molitvene zajednice bl. Alojzije Stepinac« i Blaženikovi štovatelji čestitaju novom hrvatskom kardinalu i raduju se svekolikom napretku Zagrebačke nadbiskupije i Crkve u Hrvata.

Hrvatsko nacionalno hodočašće u Vječni Grad

Više tisuća hrvatskih hodočasnika okupilo se u petak poslije podne 7. studenoga u patrijahalnoj bazilici Sv. Marije Velike kako bi zajednički zahvalili Bogu na milostima iskazanim prema hrvatskom narodu u tijeku pontifikata pape Ivana Pavla II. Svečano misno slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić zajedno s većinom hrvatskih biskupa, koji predvode hodočašće svojih biskupija, te brojnim svećenicima. Prije mise bio je duhovno-meditativni program kao uvod u misno slavlje.

U uvodu mise okupljene je pozdravio predsjednik Organizacijskog odbora hodočašća riječki nadbiskup Ivan Devčić, preporučivši da se molitve u tijeku hodočašća posvete slozi za Domovinu te njezin duhovni i materijalni napredak.

Na misi je propovijedao potpredsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Ivan Prenđa, koji je dao povijesni presjek povezanosti Svete Stolice i hrvatskog naroda još od 7. stoljeća: »Djeca smo Crkve od sedmoga stoljeća. Prihvatili smo Kristovo Evanđelje i dičimo se vjernošću naših otaca Petrovu nasljedniku. Ostali smo, i trajemo, na prostorima nama najdražima na svijetu jer smo, poput Marije, sve događaje naše kršćanske povijesti pohranjivali i prebirali u svojim srcima. I ne samo neka od pokoljenja. Sva dosadašnja hrvatska pokoljenja!«. Nadalje, zadarski se nadbiskup osvrnuo na nedavni Papin pohod Hrvatskoj te podsjetio na njegove riječi upućene hrvatskom narodu kojima nam je Mariju stavio kao uzor naše vjernosti Kristu: »On, apostol, pastir i prorok našega vremena, kao nitko drugi, može s motrišta, odakle se vidi lice Crkve i obrisi suvremene civilizacije, procijeniti potrebe Crkve i svijeta. Zato je šaljući poruku cijeloj Crkvi progovorio posebno nama. Htio nas je ohrabriti u našoj vjeri, ojačati u našem apostolskom žaru, i utvrditi u zajedništvu i vjernosti Crkvi. Dao je svojoj Crkvi koja je u Hrvatskoj cijeli jedan program za sadašnjost i budućnost. Sjetimo se tog programa: Marija, kao i na Pedesetnicu, kroz stoljeća, nastavlja biti duhovno nazočna s vjernicima i s njima zajedno moliti za izljev darova Duha Svetoga na Crkvu koja se suočava s izazovima svoga vremena. Stoga je Crkva pozvana računati na nju u svom poslanju, jer ona moli za Crkvu i s Crkvom.«

Stoga je zadarski nadbiskup pozvao hodočasnike da im i ubuduće Marija bude uzor i to kroz molitvu i euharistiju te da u hrvatskim marijanskim svetištima mole za Svetog Oca, Domovinu, slogu i zajedništvo. »Da bismo zaista bili pouzdani suradnici Kristovi zajedno s Marijom, pozvani smo prihvatiti njezin put rasta u vjeri i vjernosti. Svi mi, obitelji i pojedinci, naši mladići i djevojke, osobe posvećenog puta, svećenici i biskupi Crkve. Slušati Riječ Božju i opsluživati je, uvijek je najispravniji put autentičnog kršćanina. Svoju vjeru svi mi hranimo Otajstvima vjere, posebno Euharistijom i sakramentom Pomirenja. Molitva je također stup našega duhovnog života i apostolata«, poručio je nadbiskup Prenđa.

Bazilika Sv. Marije Velike usko je povezana s Crkvom u Hrvatskoj, jer je u toj bazilici svoju mladu misu slavio blaženi kardinal Alojzije Stepinac.

Više do deset tisuća hrvatskih hodočasnika, koji su sudjelovali na hrvatskome nacionalnom hodo-

čašću u Rim, zahvalilo je u subotu 8. studenoga u bazilici Sv. Petra u Vatikanu euharistijskim slavljem Bogu za dar pape Ivana Pavla II. o 25. obljetnici njegova pontifikata te ujedno zahvalilo Papi na njegova tri pohoda našoj domovini. Hodočasnici su obnovili zavjet svoje vjere i na grobovima apostolskih prvaka utvrdili svoju vjernost rimskoj Crkvi. Euharistijsko slavlje u zajedništvu s hrvatskim nadbiskupima i biskupima, nekadašnjim apostolskim nuncijem u RH nadbiskupom Giulijom Einaudijem te više stotina svećenika, predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Ustvrdivši kako je taj susret u bazilici Sv. Petra vrhunac nacionalnog hodočašća u Rim, kardinal Bozanić je u propovijedi rekao: »Hodočasteći danas u Rim donosimo ovamo svoju povijest, svoju narodnu i crkvenu baštinu, svoje teškoće, molitve i radosti, zahvaljujući za dar Kristova namjesnika na zemlji«. Kardinal Bozanić potom je spomenuo Papine riječi izgovorene davne 1979. godine u tijeku nacionalnog hodočašća Hrvata u Branimirovoj godini u Rim, pozivajući se na tri Papina naglaska, a to su vjernost Isusu Kristu i Evanđelju, ljubav i odanost Hrvata prema Petrovoj stolici te ljubav, odanost i pobožnost Hrvata prema Mariji: »Ovu trostruku vjekovnu vjernost koja je i danas aktualna za naš život pretvorimo sada u osobnu i zajedničku odluku i obećanje. Na prvome nacionalnom hodočašću u vječni grad u novom tisućljeću i prvom nacionalnom hodočašću u Rim od kad nam je Bog podario slobodu u samostalnoj i međunarodnoj priznatoj državi Hrvatskoj, obnovimo, predragi vjernici, Veliki zavjet vjernosti Isus Kristu, Crkvi i Majci Božjoj.«

Na misi su znakovite darove prinijeli predstavnici pojedinih biskupija odjeveni u narodne nošnje uz pratnju tamburica. Između ostaloga prinesen je pretisak Senjskoga glagoljskog misala iz godine 1493., medalja s likom kardinala Alojzija Stepinca i lik Gospe Maslinske, rad zadarskih benediktinki. Pjevanje je predvodio mješoviti zbor sastavljen od više crkvenih zborova.

Nakon mise uslijedila je audijencija sa Svetim Ocem u dvorani Pavla VI., u kojoj je Papa dočekan pjesmom hrvatskih hodočasnika i uzvicima »Ivane Pavle«, a pozdravne riječi uime okupljenog mnoštva uputio mu je kardinal Bozanić.

Brestje na Blaženikovu grobu

Svakog 10. u mjesecu u našoj Zagrebačkoj katedrali posebno je svečano, jer okupljeni vjernici slave sv. Misu i svoje molitve i potrebe za uslišanjem upućuju Bogu po zagovoru blaženog Alojzija Stepinca.

U ponedjeljak, 10. studenoga 2003., na taj dan u svečanom misnom slavlju sudjelovala je i Župa Dobrog Pastira iz Brestja, predvođena prečasnim gospodinom župnikom Brankom Picekom, dekanom vugrovečko-sesvetskim.

Svečano misno slavlje, koje je predvodio preč. Adalbert Rebić, uveličali su svojim pjevanjem dječji zbor i zbor mladih Župe Dobrog Pastira. U ostalim dijelovima liturgije (čitanja, molitve) također su sudjelovali vjernici laici iz te župe. Na sv. Misi mogli su se vidjeti i vjernici župe u tradicionalnim prigorskim narodnim nošnjama.

Nakon sv. Mise održan je kratki koncert, na kojem su nastupili: Kulturno-umjetnička udruga Staro Brestje, Dječji zbor Župe Dobrog Pastira i Zbor mladih Župe Dobrog Pastira. Zajednica (»malo stado») Dobrog Pastira strpljiva je i dugotrajno se stvarala.

Dana 15. siječnja 1977. godine kardinal Franjo Kuharić odobrio je i potpisao osnutak ove župe. Župljani su prvu svetu Misu slavili 25. prosinca 1980. godine u privatnoj kući. Za prvog župnika imenovan je tadašnji sesvetski kapelan, vlč. Branko Picek, koji je već 23 godine župnik ove župe. Župa dobiva naziv »Dobrog Pastira» 1984. godine. Dolaskom nove hrvatske vlasti župa dobiva primjereno zemljište za gradnju crkve. Radovi su započeli u travnju 1992. godine, a 7. svibnja 1995. godine kardinal Franjo Kuharić blagoslovio je novu crkvu.

Od Uskrsa 1999. do danas sv. Mise i aktivnosti župe događaju se u bogoslužnom prostoru nove crkve.

Konkretan angažman vjernika laika u našoj župi shvaćamo kao služenje Bogu i čovjeku. Kako god to bilo teško, to je nešto najljepše. Župa je stoga i prepoznatljiva kao župa u kojoj se očituje velika zauzetost vjernika laika. Naime, u župi postoji nekoliko zajednica koje se aktivno uključuju u pastoralni rad župe. To su ministrantska zajednica, liturgijska zajednica, karitativna zajednica, molitvena zajednica i tehnička ekipa koja se brine o uređenju, čišćenju i održavanju crkve.

Ono što nas posebno raduje i ohrabruje jest činjenica da su naše bogatstvo mnogobrojna djeca i mladi naše župe.

Budući da u našoj župi aktivno djeluje zajednica štovatelja »Blaženi Alojzije Stepinac«, radujemo se što će se u 2004. godini u crkvu ugraditi moći blaženog Alojzija Stepinca.

Iako je crkva iznutra i izvana potpuno uređena, u 2004. godini dobit ćemo i veliki kip blaženog Alojzija Stepinca, kardinala, ispred ulaza u crkvu, koji će je dodatno obogatiti.

Nenad Marković, član tajništva ŽPV

Mons. Batelji nagrada Jastrebarskog za životno djelo

U sklopu proslave Dana grada Jastrebarskog u četvrtak 13. studenoga, među troje nagrađenih žitelja grada, nagradu za životno djelo grada Jastrebarskog dobio je promicatelj postupka za proglašenje blaženim i svetim zagrebačkog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca, vršitelj službe rektora u Dječačkom sjemeništu na Šalati u Zagrebu mons. dr. Juraj Batelja. Nagrada mu je dodijeljena na svečanoj sjednici Gradskoga vijeća pod predsjedanjem gradonačelnika Borisa Klemenića, a u obrazloženju se navodi da je dr. Batelja, »unatoč znanstvenom doktoratu kojim je uvršten u uglednike svjetskog glasa, uvijek bio i ostao prije svega svećenik i duhovni otac omiljen u puku koji mu je vjerovao i kojem je on ostajao vjeran« i »stoga nagrada za životno djelo grada Jastrebarskog tek je mali dug za sve veliko što je učinio Jaski, slavetićko-svetojanskom kraju, a posebice Crkvi u Hrvata kao voditelj postulature za proglašenje kardinala Alojzija Stepinca blaženikom.«

Uz istraživalački rad u prikupljanju i predstavljanju dokumentacije za Stepinčevu beatifikaciju, zatim znanstvene radove s teološkog područja, u obrazloženju nagrade navedeni su i radovi koje je dr. Batelja posvetio svome zavičaju: *Mato Paljug prorok prigorske vrleti* (1991.) o svećeniku žrtvi komunističkog progona, *Rastoki u svjetlu vjere i povijesti* (1996.) o povijesti rodnog sela i zavičaja, *Slavetićkom i svetojanskom kraju u pohode*, bilješke i zapisi za vrijeme »Umjetničke radionice« prigodom srebrne Mise (2000.), *Stepinčevim stopama po rodnome kraju* (2003.) i dr.

Jednoglasnu odluku gradskog poglavarstva i obrazloženje nagrade brojni su uzvanici nazočni na svečanoj sjednici Gradskog vijeća grada Jastrebarskog, u kino dvorani u Jastrebarskom, popratili dugim pljeskom.

U ime nagrađenih zahvalio se prof. Stjepan Nino Škrabe, redatelj i pisac, a nagrada za životno djelo tom je prigodom uručena i umirovljenom glazbeniku Stanku Filkoviću.

Dijamantni jubilej s. Mirjane Kukuljan

U četvrtak 20. studenoga 2003. pohodila je »Spomen zbirku bl. A. Stepinca« s. Mirjana od Djeteta Isusa, karmelićanka, iz Družbe Božanskoga Srca Isusova. Dovela je »svog osobnog« vozača s nakanom da i on razgleda izložbu o bl. Alojziju. Gospodin Ivan Štrukelj član je karitativne udruge »Biskup Lang«, a s. Mirjana je vjerna pomoćnica u tom djelu ljubavi prema bližnjemu.

Dok je gospodin vozač razgledavao izložbu, s. Mirjana je zapisala u knjigu dojmova sljedeće: »Kada god ovdje vidim sliku crkve Marije Pomoćnice na Knežiji, uvijek se rado sjetim bl. kardinala Alojzija Stepinca. On je osnovao Marijinu kongregaciju za djevojke. Kada je sve učinio da dođe do gradnje crkve, ja sam kao kongreganistica, za gradnju crkve skupljala novac po Zagrebu.

Činili smo to s velikim oduševljenjem. A ove godine, 8. prosinca 2003., slavim 60 godina svoga redovničkog zavjetovanja. Bl. Alojzije je sve učinio da dođe do osnutka Hrvatske provincije i Novicijata u Hrvatskoj (naša glavna kuća je u Belgiji).

Imala sam iznimnu sreću da je euharistijsko slavlje predvodio dragi naš Nadbiskup, a ja sam tada položila svoje prve zavjete. Iz njegove svete ruke primila sam križ i krunicu.«



S. Mirjana Kukuljan i gosp. Ivan Štrukelj razgledaju 20. studenog 2003. spomen zbirku bl. Alojzija Stepinca

Sestra Mirjana rođena je 24. travnja 1920. u Kraljevici (Hrv. Primorje) u pobožnoj obitelji s petero djece – iz koje su 4 duhovna zvanja: pokojna s. Jelena, brat Željko koji je umro kao sjemeništarac, brat Josip Kukuljan, isusovac, te sestra Mirjana.

U Družbu Karmelićanki Božanskoga Srca Isusova u Zagrebu stupila je i prve zavjete položila 8. prosinca 1943. u prisutnosti zagrebačkog nadbiskupa dr. Alojzija Stepinca, koji je sve poduzeo da se u Hrvatskoj utemelji Provincija i hrvatski novicijat ove Družbe. Toga je dana prve zavjete položilo pet sestara, a njih tri još su žive.

Do vječnih zavjeta 1948. godine s. Mirjana radila je s djecom, a onda je bila vratarica, ekonoma, savjetnica i poglavarica u Hrv. Leskovcu.

Potom je u Zagrebu bila provincijalna ekonoma i u to vrijeme Družba je utemeljila filijalu u Sl. Brodu, gdje je s. Mirjana postala poglavaricom. Tu je s vlč. Markom Majstorovićem radila na evangelizaciji obiteljskog apostolata i upoznala Schönstattsku obitelj, poznatu po osobitoj pobožnosti prema Majci Božjoj pod nazivom »Triput divna«. Tu zajednicu i pobožnost s. Mirjana je još bolje upoznala dok je 12 i pol godina bila zamjenica vrhovne tajnice Družbe u Nizozemskoj.

Ona i danas okuplja obitelji i posvećuje ih Mariji Majci Triput Divnoj. U župi Markuševec, pokraj Zagreba, započela je šenštatski apostolat za našu Zagrebačku nadbiskupiju. Kruna tog rada bila je vidljiva u nedjelju 16. studenoga 2003. u Dječačkom sjemeništu u Zagrebu, kad se na zasjedanju šenštatskih obitelji okupilo preko 700 vjernika. Sv. Misu s posvetom hodočasničkih slika Majke Triput Divne slavio je naš zagrebački nadbiskup i kardinal Josip Boznaić.

S. Mirjana nije se umorila činiti dobro. Veliki je promotor Molitvene zajednice Bl. A. Stepinac. Godinama dolazi na svetu misu u katedralu svakog 10-og u mjesecu. Sitna, bojažljiva, krhka po tijelu, ali stasita i snažna po djelima koja čini. Čestitamo joj Jubilej, molimo još snage za dijeljenje ljubavi i dobrote, a od Gospodina da pošalje još takvih radnika u svoj pomalo zapušteni vinograd. Hvala Vam, sestro Mirjana, za svjedočanstvo života koji gori za svetu Crkvu i napose za brojne svećenike kojima ste kroz ove godine tiha, ali snažna potpora.

Uslišanja i ozdravljenja: Ana P. – Zagreb (Sesvete); Ana ŠTIFTER – Zagreb; Gordana VUČKOVIĆ – Zagreb; Zdravko VERVEGER – Zagreb (Vrapče); Zdenka Veršec – Zagreb; Ivan MUŽIĆ – Split

Treća objetnica smrti kardinala Franje Kuharića

Prisjećajući se treće obljetnice smrti blagopokojnog kardinala i zagrebačkog nadbiskupa Franje Kuharića, hrabrog svjedoka kršćanskih istina i branitelja ljudskih prava, donosimo njegov odlomak iz homilije koju je održao u katedrali na 32. obljetnicu smrti kardinala Stepinca, 10. veljače 1992.

»Kakva će biti Hrvatska? Da bi Hrvatska bila blagoslovljena domovina za svakog svog građanina, u njezin se život moraju opet vratiti neprolazne vrijednosti koje su bile bačene na smetlište povijesti. Moral ne smije biti odbačen nego usvojen u život, u upravu, u zakone, u sudove, u sve ljudske odnose.

Pravna država ne može se graditi bez objektivnih uvijek vrijednih moralnih načela. Ta su izražena najjednostavnije i najshvatljivije u Deset Božjih zapovijedi. Božje su zapovjedi najsigurnija zaštita čovjeka, obitelji i cijele ljudske zajednice. One su jamstvo slobode, prava i mira! One isključuju svaku nepravdu i nasilje, svako tlačenje i izrabljivanje, svako poniženje ljudske osobe!

Na tim načelima građena država Hrvatska bit će blagoslovljena zemlja istinskog napretka. Taj je program bio trajno prisutan u mislima i porukama Sluge Božjega Alojzija Stepinca. Poštivanje njegove žrtve nas obvezuje da to prihvatimo.«

Obavijest čitateljima Glasnika

Donosimo popis knjiga koje je o Blaženom Alojziju Stepincu objavila Postulatura za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a svaki ih čitatelj Glasnika može naručiti na adresu Postulature: Kaptol 31, 10000 Zagreb:

BATELJA J., *Najljepše Mariji. Misli blagopokojnog kardinala-nadbiskupa Alojzija Stepinca o štovanju Majke Božje*, Zagreb, 1990.

BATELJA J., *Živjeti iz vjere. Duhovni lik i pastirska skrb kardinala Alojzija Stepinca*, izd. NDS, Zagreb, 1990.

Sluga Božji Alojzije Stepinac (kratki ilustrirani životopis), Zagreb, 1995.

ALOJZIJE KARDINAL STEPINAC, nadbiskup zagrebački, *Propo-vi-jedi, govori, poruke 1941-1946*, (uvod napisali dr. J. BATELJA i dr. C. TOMIĆ), Zagreb, 1996.

ALOJZIJE-VIKTOR STEPINAC, *Pisma iz sužanjstva (1951-1960)*, (predgovor: mons. J. BOZANIĆ, nadbiskup zagrebački; uvod, bilješke i predmetno kazalo napisao dr. J. BATELJA), Zagreb, 1998.

BARBOUR H. – BATELJA J., *Svjetlo na putu života. Duhovni životopis blaženog Alojzija kardinala Stepinca, nadbiskupa zagrebačkoga, mučenika* (uvodno slovo: kard. Franjo KUHARIĆ, nadbiskup zagrebački u miru), Zagreb, 1998.

Alojzije STEPINAC, nadbiskup zagrebački, *Propovijedi, govori, poruke (1934. – 1940.)* Priredio i predgovor napisao: dr. Juraj BATELJA; proslov: dr. Ante MATELJAN, Zagreb, 2000.

Crna knjiga o grozovitostima komunističke vladavine u Hrvatskoj (priredio dr. J. BATELJA), Zagreb, 2000.

»MOLITVENA ZAJEDNICA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA«

Već četvrtu godinu djeluje "Molitvena zajednica blaženog Alojzija Stepinca". To je skupina katoličkih vjernika. Do sada se u zajednicu uključilo oko 3.500 molitelja, koji žele ponajprije molitvom, praćenom savjesnim kršćanskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samog hrvatskog naroda, na temeljima 14-stoljetne katoličke baštine.

Tko može postati i što čini član molitvene zajednice "Blaženi Alojzije Stepinac?"

Svaki se kršćanin može uključiti u Zajednicu "BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC", koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti, i širi Kristovu ljubav u sva područja javnoga života, kako je to činio i bl. Alojzije.

Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

Zajednica štovatelja
BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC
10000 Zagreb, Kaptol, 31
tel. (01) 481-1781; 468-0426;
fax.: (01) 468-0722

Svaki štovatelj blaženog Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:
- za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke crkve
- za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi
- za svoje osobne nakane i potrebe
- za domovinu Hrvatsku i svakog čovjeka
- za očitovanje i potvrdu svetosti bl. Alojzija Stepinca u postupku njegove Kauze za proglašenje svetim

Uz molitvu, svaki štovatelj bl. Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu Zajednicu svojim radom nastoji:
- savjesno obavljati svoje svakidašnje obveze
- svjedočiti kršćanske istine u privatnom i javnom životu
- surađivati s Postulaturom u promicanju Blaženikova glasa svetosti
- sudjelovati svakog 10. u mjesecu u slavlju sv. Mise ili molitvenom sastanku
- darom i žrtvom pridonositi za uspješan dovršetak postupka za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca

S vjerom u Općinstvo svetih, za potrebe svoje i braće ljudi, osobito za ozdravljenje bolesnih i obraćenje nevjernika, moli zagovor bl. Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika s nakanom što skorijeg njegova proglašenja svetim.



Članovi molitvene zajednice župe Nova Gradiška s kapelanom vlč. Goranom Kovačevićem

Molitvena zajednica u Splitu

Djelovanje Zajednice štovatelja »Blaženi Alojzije Stepinac« u Splitu je započelo 10. travnja 2001. godine slavljenjem svete mise u crkvi Gospe od Dobrića, u čemu je posebno razumijevanje iskazao župnik don Marko Ćubelić. On, premda sav založen u djelovanju Caritasa u Splitu, potrudio se pomoći nam u prvim koracima i djelovanju molitvene zajednice.

Prije svete mise molimo krunicu i litanije. U prvim okupljanjima, svakog 10-og u mjesecu, bilo nas je od 15 do 20 članova zajednice. Nakon pola godine, taj broj se udvostručio (s napomenom da bi na Stepinčevo bilo i do 70 članova). Svaku svetu misu služio je drugi svećenik.

U prvih godinu dana lako smo osiguravali svećenike, ali je poslije to išlo sve teže i teže. Obratili smo se za pomoć u Nadbiskupijski ordinarijat, ali nismo uspjeli ostvariti neki značajniji pomak. Štoviše, sugerirano nam je da se ta misna slavlja (svakog 10-og) provode u svakoj župi (25 župa) zasebno (jer da se taj dan odvode vjernici iz tih župa u crkvu Gospe od Dobrića).

Kad smo o tome obavijestili članove koji su dolazili svakog 10-og u mjesecu u crkvu Gospe od Dobrića (smještenu u centru grada Splita), oni su iskazali želju da se i dalje misna slavlja 10-og održavaju u toj crkvi. Stoga smo i nadalje nastavili s redovnim mjesečnim misnim slavljem u istoj crkvi, Gospe od Dobrića.

Međutim, problem osiguranja misnika nije bio riješen, pa smo rješenje pronašli u spremnosti župnika don Ivana Sučića i don Josipa Dukića u crkvi sv. Križa u Splitu. Oni su se spremno odazvali molbi i odlučili u crkvi svetog Križa slaviti misu s posebnom nakanom za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca.

Zbog promjene mjesta slavljenja Mise, u prva tri do četiri mjeseca, smanjio se broj članova na svetoj misi. No, na Misi 10. rujna ove godine, zapažen je dolazak većeg broja članova (bilo nas je pedesetak).

Sigurno da broj članova zajednice u Splitu daleko nadilazi broj onih koji se svakog 10-og u mjesecu okupljaju u crkvi sv. Križa. Zato se i nadamo da će se oni u sve većem broju okupljati, a to, nadam se, neće smanjiti broj vjernika koji se toga dana okupljaju u svojim župnim crkvama.

Najzad, ističemo da je Zajednica štovatelja »Blaženi Alojzije Stepinac« sudjelovala u procesiji na blagdan sv. Duje ove godine. Nakon toga rodila se želja i potreba da zajednica ostvari svoju zastavu i natpise.

Želim napomenuti da nas u medijskom predstavnjanju glede najave svete mise svakog 10-og u mjesecu, korektno prate radio Split, Hrvatski katolički radio i Radio Marija.

Nažalost, naš lokalni list »Slobodna Dalmacija« gotovo nas potpuno bojkotira (iako najavljuje druga crkvena događanja-misna slavlja).

U Splitu, 17. rujna 2003. godine

Željko Vukasović

Novogradišćani – članovi Zajednice bl. Alojzija Stepinca

Molitvena zajednica Blaženog Alojzija Stepinca, od listopada ove godine, ima svoje članove i u župi Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije u Novoj Gradiški. Na poticaj kapelana, vlč. Gorana Kovačevića, prvi put su se sastali 10. listopada 2003., znajući koliko se žarko Blaženik molio Mariji i koliko je rado molio krunicu. Zato je zajednica i formirana u listopadu, mjesecu Gospine krunice. Zajednica sada, u početku, broji 35 članova. Sastajat će se svakog 10. u mjesecu na svetu misu i molitvu krunice, a poslije toga program će nastaviti na molitvenom sastanku u dvorani.

Uz svoje svakodnevne obveze koje žele obavljati savjesno, članovi Zajednice će živjeti Radosnu Riječ u obitelji, na radnom mjestu, u okruženju u kojem borave, molit će za Lijepu našu i svakog brata čovjeka, a prvenstveno na čast Spasitelja i Otkupitelja, Isusa Krista, za Crkvu, za osobnu vjeru i duhovni rast. Promicat će glas svetosti bl. Alojzija, štovati Mariju kojoj se blaženi Alojzije rado i puno molio, pa je jednom prilikom i sam rekao da je »Marija Majka naših duša, dva puta. Prvi puta kad je po tijelu rodila Isusa, život svijeta, a drugi puta, kad je svojevoljno pristala na krvavu žrtvu Isusovu na križu, koji je ondje umro za grijehe svega svijeta«.

Višnja Mikić

IZ »SPOMEN ZBIRKE«

• **30. IX. 2003.** – Vođeni Božjom providnošću, štujući Crkvu koja je u kontinuitetu čuvala i očuvala, vodila hrvatski narod kroz stoljeća, spoznajemo pošteno i realno svoju povijest, kako bi mi nas i našu djecu, građane ove lijepe Domovine, uveli u sretniju i radosniju budućnost. – Stožerni brig. Stanko Krulić

POVIJESNI KUTAK

Bl. Alojzije Stepinac, prijatelj slovenskih planina

U nedjelju, 14. prosinca 2003. otvorena je u Ljubljani, u crkvi franjevačkoga samostana nakon svečane euharistije koju je predvodio mons. dr. Juraj Batelja, postulator za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca, izložba o životu i radu, zatočenju i smrti, te prijatelju slovenskog naroda i slovenske zemlje, zagrebačkog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca.

Osim što je u različitim prigodama života, kao prigodom smrti nadbiskupa Jegliča i biskupa Gnidovca, prigodom euharistijskog kongresa u Ljubljani i drugim zgodama pohađao Sloveniju, i što je za vrijeme Drugog svjetskog rata spasio, dao utočište i prehranjivao na stotine slovenskih svećenika i desetke tisuća slovenskih građana, nadbiskup Stepinac je volio ljepotu slovenske zemlje, osobito njenih planina. Donosimo stoga u ovom broju Glasnika zabilješku o njegovu usponu na vrh Triglava i fotografija s njegovog boravka u Sloveniji.

Bl. Alojzije Stepinac kao zagrebački nadbiskup, ali i kao nadbiskup koadjutor više je puta odmor proveo u Sloveniji, u Svetom Križu kod Jesenica. Tako je u Svetom Križu boravio i u kolovozu 1936.

Iz Svetoga Križa poduzimao je kraće i dulje izlete u okolicu. Tako je u nedjelju 2. VIII. 1936., u pratnji ljubljanskog biskupa, dr. Rožmana, svoga školskog druga iz Germanicuma dr. Senečeka i župnika iz Svetog Križa Krašna, pošao na vrh Triglava. Najprije su iz Mojstrane krenuli kroz dolinu Vrata u Aljažev dom, gdje su prenoćili i drugi dan ujutro slavili sv. Misu.

U ponedjeljak 3. VIII. su se sa sjeverne strane popeli po dosta teškom putu, do planinarskog doma na Kredarici. Još istog popodneva, oko 5 sati, nadbiskup Stepinac stigao je do Aljaževa stupa na vrhu unatoč magli i vihoru, koji je u to vrijeme bjesnio u Alpama. Toga je dana bilo na planinama mnogo turista iz Hrvatske, koji su nadbiskupa koadjutora srdačno pozdravljali. Divili su se i čudili kako je nadbiskup s lakoćom i vještinom rutiniranog planinara prelazio teške staze.



Penjući se prema Kredarici, nadbiskup Stepinac je pokazao izvrsnu kondiciju pokazujući i ovdje da se ne boji strmina i da ga privlače visine



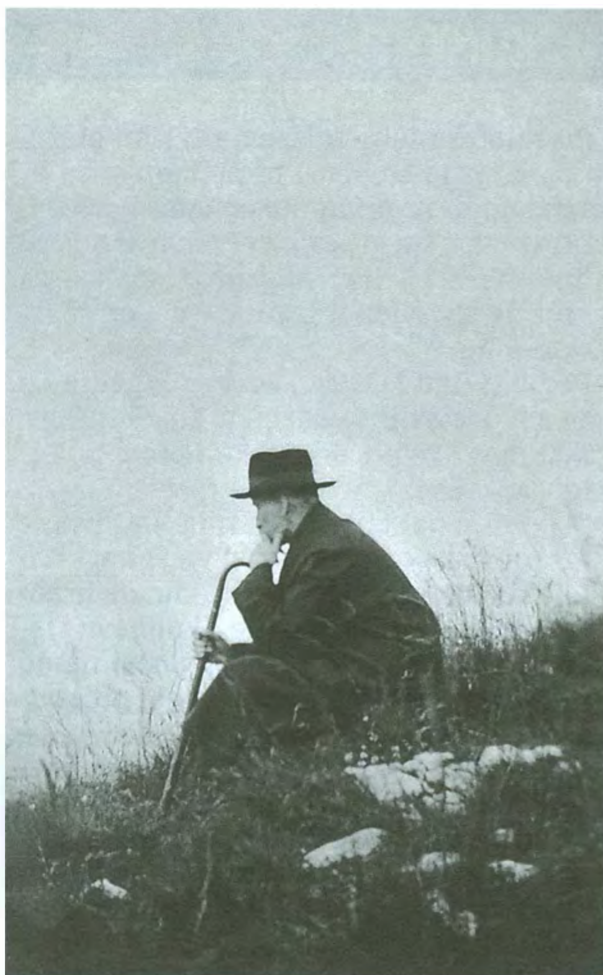
U pratnji svojih domaćina, ljubljanskog biskupa, dr. Rožmana, svoga školskog druga iz Germanicuma dr. Senečeka i župnika iz Svetog Križa Krašna, Nadbiskup Stepinac se uspinje prema vrhu Triglava

Poslije ručka i kraćeg odmora uputio se nadbiskup u 2 sata poslije podne iz Kredarice na vrh Triglava, uz brojnu pratnju, te je za sat i četvrt, uvijek izvrsno napredujući po žicama i klinovima, dosegao vrh Triglava. Zbog velike magle i slabog vremena, pogled s vrha nije bio osobit, ali je bilo zadovoljstvo što su se oči mogle napojiti željenih prirodnih ljepota. Nadbiskup i koadjutor je i prespavao na Kredarici, a u utorak ujutro odslužio sv. Misu u kapelici na Kredarici i povratio se preko Staničeve kuće kroz Kot u Mojstranu, svjež i čil.

Nadbiskup Stepinac i najsiromašniji

Dana 10. siječnja 1936. bl. Alojzije Stepinac je, kao nadbiskup koadjutor, otvorio i posvetio dom za majke i dojenčad u Mošinskoga ulici br. 47 u Zagrebu. Toj su svečanosti prisustvovale brojne gospođe, članice doma za majke i dojenčad. Bili su nazočni mnogobrojni predstavnici civilnih i vojnih vlasti, crkveni dostojanstvenici i predstavnici brojnih zagrebačkih kulturnih i civilnih društava.

Svojom prisutnošću i pruženom pomoći nadbiskup Stepinac je želio posvjedočiti kršćansku ljubav prema majkama i dojenčadi, uključujući se među plemenite ljude i dobrotvore koji su i na taj način očitovali ne samo svoju kršćansku solidarnost nego i osjećaj za najosnovnije ljudske potrebe.



Za vrijeme pohoda na Triglav, nadbiskup Stepinac promatra ljepotu Božje prirode



Nadbiskup Alojzije Stepinac s o. Poglajenom, isusovcem, nakon ručka s nezaposlenim radnicima prigodom uskrsne svete pričesti, u Zagrebu, 13. ožujka 1938.

DOKUMENTI

Postulatura za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca pripremila je za tisak knjigu izvornih dokumenta i svjedočanstava o djelovanju zagrebačkog nadbiskupa, blaženog Alojzija Stepinca, za vrijeme 2. svjetskog rata i u poratnom razdoblju.

Po završetku 2. svjetskog rata dogodile su se u Jugoslaviji, uvođenjem komunističke diktature, velike nepravde i progoni Katoličke crkve. Tražili su se razlozi i povodi, a često puta izmišljali i planirali, da se na koljena pred bezbožnu vlast baci Katolička crkva. No, ta je Crkva imala hrabre, odlučne i jasne pastire. U njihovu stavu preživjeli su i Crkva i hrvatski narod jednu od najjačih, sudbonosnih, prekretnica u svojoj povijesti.

Ovdje donosimo odlomke triju dokumenata koji svjedoče o pomoći koju je nadbiskup Stepinac pružio progonjenim Židovima u NDH. Sastavili su ih djelatnici Međunarodnog Crvenog križa u Ženevi. Kad arhivi te ustanove budu dostupni proučavanju, vjerujemo da će i svjetska i domaća javnost konačno istinitije govoriti o bl. Alojziju.

Objavljujemo i pismo bl. Alojzija Stepinca Okružnom sudu u Osijeku 1959.



Nadbiskup Stepinac razgleda izložbu na Zagrebačkom Velesajmu (»Zboru«), 2. travnja 1938.

1 Molba za pomoć progonjenim Židovima – Kad je u Nizozemskoj i drugim zemljama započeo progon Židova, nadbiskup Stepinac je 16. prosinca 1938. uputio pismo Prvostolnom kaptolu zagrebačkom, u kojem je zaiskao za pomoć progonjenim Židovima:

»Kako Vam je dobro poznato, uslijed zakona 'za čuvanje rase' mora iz Njemačke i Austrije iseliti veliki broj pripadnika židovskog naroda, ponajčešće bez ikakvih novčanih sredstava i bez određenog cilja. Mnogi od njih su pokršteni i pripadnici katoličke Crkve. Takovi se u sve većem broju obraćaju ovamo za pomoć ili zagovor. Činimo im koliko možemo, da dobiju produženje boravka ili vizum za putovanje u druge države. No sve to nije dosta. Broj takovih koji se na nas obraćaju svakim je danom veći. Osim toga sada se obraćaju ne samo za intervencije nego i za novčanu pomoć (...).

Vama je, prečasna Gospodo, poznato da zagrebački nadbiskup u današnjim prilikama nipošto nije u stanju da sam pomogne sve što bi ovim nesretnicima bilo od potrebe. Treba pomoći i s drugih strana. Zato sam htio da se s Vama posavjetujem što da se učini.« Zatim je konkretizirao slijedeće prijedloge: »1. Koji bi od preč. gospode kanonika mogao i bio voljan da toj akciji bude na čelu? i 2. Da li bi bilo zgodno da se upute pismene molbe, u prvom redu pokrštenim židovima, da prema mogućnostima pridonesu novčana sredstva za ovu akciju.« (sv. CVIII, str. 3140.)

2 Molba za pomoć židovskim izbjeglicama – Kako se povećavao broj i umnažala bijeda pridošlih židovskih izbjeglica u Hrvatsku, nadbiskup Stepinac je 31. prosinca 1938. osnovao *Akciju za pripomoć izbjeglicama* i stavio je pod svoju zaštitu.

Da bi ublažio bijedu i teško stanje tih prognanika, on je na adrese uglednijih građana katolika uputio oko 298 pisama slijedećeg sadržaja:

Zagreb, dne 11. januara 1939.

Poštovani gospodine!

Uslijed žestokih i nečovječnih progona morao je veliki broj ljudi ostaviti svoju domovinu. Ti su jadnici ostali ne samo bez domovine nego i bez sredstava za život. Lutaju po svijetu da nađu zemlju koja će im dati mogućnosti da stvore sebi i svojima novu organizaciju. Velik broj takovih boravi privremeno u Jugoslaviji. Mnogi su od njih sa ženom i djecom. Njihova je tragika teška, a bijeda neopisiva.

Svaki se dan obraća na nas veliki broj takovih emigranata tražeći savjeta, intervencije, preporuku, pripomoć u novcu ili naravi. Ima među njima i intelektualaca, i takovih koji su negda dobro stajali.

Naša je kršćanska dužnost da im pomognemo. Stoga držim za potrebno obratiti se na ljude dobra srca i plemenitih osjećaja s molbom za pripomoć spomenutim bijednicima. Slobodan sam obratiti se i na Vas, Poštovani Gospodine, kao člana naše Crkve, koji ćete najbolje shvatiti tragiku ovih ljudi bez doma, bez sredstava, bez pravoga cilja, da dadete svoju potporu fondu koji će biti upotrebljen u korist emigranata.

Molim da na priloženom listu označite svoj dobrovoljni mjesečni doprinos, kojim ćete podupirati ovu tako potrebnu akciju.«


Nadbiskup Stepinac slavi Euharistiju na euharistijskom kongresu u Petrinji, 15. kolovoza 1939.

3 Prijetnje nadbiskupu Stepincu zbog ponoći Židovima – Nakon odašiljanja gore navedenoga pisma protiv nadbiskupa Stepinca šireni su pamfleti puni mržnje i prijetnje smrću.

Jedan od takvih prijetećih pisama i pamfleta, koji je potpisao nepoznati »Hrvat nacionalista«, iz Zagreba, u siječnju 1939., prožet je sljedećim riječima prijetnji i mržnje:

»Sabiranje milodara za gladne i bijedne vrlo je lijepa kršćanska pojava i prvi puta vidim, da se je jednoj takovoj akciji stavio na čelo sam naš zagrebački, odnosno hrvatski Nadbiskup, davši si truda da lično upućuje apele na pojedince.

Za koga se je ali sa tolikom kršćanskom ljubavlju zauzeo tako aktivno naš dobri g. Nadbiskup? Za Židove i k tome još Židove tuđince!!! (...). G. Nadbiskup smatra 'kršćanskom dužnošću' pomagati onom narodu čija je vjera u najvećoj opreci sa pojmom ljudske časti; čija vjera niječe sve pojmove kršćanske etike i morala; čija vjera odgaja svoje pripadnike u najvećoj i najkrvoločnijoj mržnji naprama svim kršćanima (...).

Pod prijetnjom najtežih kazna zahtjeva vjera od Židova, da ne smiju pomagati kršćanima ni u najvećoj bijedi, pa makar isti krepali (njihov originalni izraz), jer baš radi uništenja kršćana i svih nežidova dozvoljava, dapače propisuje im vjera nekažnjivo lihvu, prevaru, pljačku, krivu prisegu, pa čak i ubojstvo.«

I u takovom bijesu nastavlja i na kraju završava taj na više stranica tiskani pamflet: »I kao što je Isus Krist bičem istjerao Židove iz hrama Božjeg, tako će i u novom duhu preporođeni narodi istjerati iz svojih sredina sve nenacionalne ili nekrštene, nosili na grudima potajno Davidovu Zvijezdu ili javno svećenički ornat.«

Iz ovog pisma zrači mržnja i bijes nacizma, koji će ubrzo s njemačkim trupama zakoračiti u Hrvatsku. Već se osjeća dah pogubne nauke, koja najavljuje novi poredak, poredak utemeljen na mržnji svega i svakog koji nije tvoje krvi i rase. No nadbiskup Stepinac se ne da prestrašiti. Ljubav je jača od mržnje. Ne ljubav čovječanska, nego ljubav Kristova, koja je u srcu nadbiskupa Stepinca razlivena snagom Duha Svetoga, snagom Duha Isusa Uskrsnuloga. Nikakvi napadi, izrugivanja, prijetnje neće ga pokolebati da Kristovu ljubav posvjedoči, kao istiniti i pravi apostol Evanđelja ljubavi.

4 Uvrede nadbiskupu Stepincu zbog pomaganja židovskim izbjeglicama – Radi osnivanja fonda za pomoć židovskim izbjeglicama Nadbiskupa je napao i dr. Vladimir Cicak u »Novoj Hrvatskoj« od 8. veljače 1939. U članku pod naslovom: »Budimo na čistu – Hrvatski narod i židovska emigracija«, predbacio je Nadbiskupu, premda ne navodi izričito njegovo ime, njegovo zauzimanje za židovske emigrante. Nakon što je spomenuo kako se židovske izbjeglice favorizira pri namještenju, a oni se često pri tome služe i himbama, dr. Cicak spočitava: »Kraj takovih nezdravih pojava usuđuju se u zadnje vrijeme stanovite osobe apelirati na kršćansku ljubav prema bližnjemu, tražeći od Hrvata, da novcem pomažu emigraciju u hrvatskoj narodnoj zajednici. Stanoviti pojedinci dobivaju pismene molbe, a i usmeno se na njih obraćaju stanovite osobe, tražeći, da prema svojim novčanim silama pomognu Židove, koji su emigrirali u hrvatske krajeve.«

5 Prijetnja smrću nadbiskupu Stepincu zbog pomaganja Židovima – Nadbiskupa Stepinca nisu spriječile prijetnje zbog toga što je štitio i pomagao ugrožene ljude. Nakon pisma upućenog u svrhu sakupljanja sredstava za pomoć židovskim emigrantima, on je primio nepotpisano pismo, napisano u Zagrebu 6. ožujka 1939., u kojem nepot-



Bl. Alojzije Stepinac prigodom pohoda Subotici, 16. veljače 1939.

pisani »katolik« odobrava napad hrvatskih nacionalista na nadbiskupa Stepinca, čudeći se »što se on zauzima za Židove (komuniste) a ne za svoj narod«. Nadbiskup je i ovom prigodom očitovao jasan, sebi svojstven, neustrašiv stav prema svakom pokušaju uplitanja svjetovne vlasti u crkvene poslove. Ostao je odriješit i pri svakom pokušaju da državna vlast nameće svoja rješenja, kako je to bilo i u pitanju Nadbiskupova protivljenja da Poglavnik imenuje svojega kandidata za župnika župe sv. Marka u Zagrebu. Njegovo neprihvaćanje diktata naišlo je na sramotne uvrede sačuvane u pismu koje mu je u svibnju 1942. uputio djelatnik vlasti. Iz opširnog uvredljivog pisma navodimo samo ovo: »Vi se danas opirete njegovoj želji, a Poglavnikova želja morala bi biti Vaša zapovijed (...). Upozorujem Vas (...) jer ćete jako žaliti poslije (...). Pazite što će doživjeti bogoslovi – svećenici i Vaša preuzvišenost. Sve posljedice sebi pripišite.«

6 Svjedočanstvo o pomoći koju je Židovima pružio nadbiskup Stepinac – Vlč. Ivan Šalić, tajnik, zabilježio je u Nadbiskupskom dnevniku slijedeće svjedočanstvo: »Za emigrante /Židove, op. J.B./ ustanovljeno je društvo – podporno – pod predsjedanjem samoga Nadbiskupa. Pisana su pisma bogatijim, napose krštenim Židovima, koja je pisma potpisao sam Nadbiskup. Lijepo se skupilo financijskih sredstava. Ured imadu u Kaptol 3. Dominikanac O. Stumpf držao im uskrsne konferencije na njemačkom jeziku. Mnogima su ishođeni prelazi u druge zemlje. Napose je vrlo zaslužan za to nadbiskupski tajnik Dr. Fr. Šeper koji je poznanstvima svojim kod policije (Dr. Vragović) i Banovine ishodio napose dozvole boravka i sl. – Stoji se u dopisivanju sa sličnim komitetima u raznim zemljama. Zanimivo je da se kod nas počelo s time još prije nego je došao poticaj od Sv. Stolice. Pomoć toga komiteta dijeli se uglavnom izbjeglicama katoličke vjere i pokrštenim Židovima koji od ne pokrštenih ne mogu ništa dobiti jer vele, ote (idite k) onima na čiju ste vjeru prešli.«

7 Prosvjed nadbiskupa Alojzija Stepinca protiv njemačkog zaposjedanja Dječačkog sjemeništa – Nadbiskup Stepinac nije surađivao s »okupatorom«, Nijemcima, kako mu se nepravedno spočitavalo i sudilo, niti se mirio s odlukama vlasti koje su bile protiv općeg, narodnog i crkvenog dobra. Svjedoči o tome i njegova odluka donesena 22. svibnja 1943., koja svjedoči o protivljenju da njemačka vojska zaposjedne prostorije Dječačkog sjemeništa na Šalati.

VELEČASTNI OTČE REKTORE!

Ovih sam dana čuo, da se radi o tome, kako bi državne vlasti još preostali dio našeg sjemeništa na Šalati htjele dati na raspolaganje vojsci, čime bi dotadašnja obuka ondje bila podpuno onemogućena. Držim, da su te viesti bez temelja.

Međutim, da ipak predusretnem bilo kakovom daljnjem oduzimanju sjeminištnih zgrada, to ovime izričito zabranjujem, da se od sjemeništnih zgrada bilo komu išto odstupa bez moga odobrenja. Ja to pak, kako Vam je poznato, prema crkvenom zakonu ne mogu odobriti bez posebne dozvole Sv. Stolice u Rimu.

Kažu, da nema u gradu mjesta za vojsku, pa je potrebno, da se uzimaju crkveni objekti. Zar nema toliko slikokaznih dvorana, toliko prostorija u kavanama, koje naročito u današnje težko vrieme nisu tako potrebne. Sjemeništna pak zgrada služi za odgoj svećeničkog podmladka za gotovo polovicu Hrvatske, koja ionako već trpi radi velikog manjka svećenika. Oduzimanje dakle sjemeništnih prostorija onemogućilo bi odgoj svećeničkog podmladka i prouzrokovalo veliku štetu ne samo u vjersko-crkvenom pogledu, nego i čisto narodnom.

Stoga se čvrsto nadam, da hrvatske vlasti neće htjeti dirati u ono malo preostalih sjemeništnih prostorija, koje sada služe, da se težkom mukom sjemeništni odgoj kako tako nastavlja. Ako bi ipak tkogod to htio učiniti, Vi izjavite, da niste vlastan odstupati sjemeništne prostorije.

Pozdravlja Vas u Gospodinu

Zagreb, dne 22. svibnja 1943.

\+ Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački

8 Svjedočanstvo samoga nadbiskupa Stepinca o pomoći koju je pružio ugroženim ljudima – Ne samo što nadbiskup Stepinac nije bio član Pavelićeve stranke, nego je sustavno osuđivao sve zločine i sva nasilja koja su počinjena protiv dostojanstva ljudske osobe. O protestima koje je uputio protiv nasilja što su ih počinili ustaše, reče na saslušanju

pred komunističkim sucima istražiteljima, 21. svibnja 1945., sljedeće:

»Ja sam uložio odlučan protest pismeno nekoliko puta radi nasilja koja su se počinjala, a govorio sam također javno barem 5-6 puta pred tisućama naroda gdje sam tražio apsolutnu pravdu za sve bez obzira na vjeru, narodnost ili rasu, tako da mi je i sama Sveta Stolica izrazila priznanje s time da se više ne može niti tražiti od crkvenog poglavara, jer mi fizičke sile nemamo u ruci, a biskupi smo i svećenici za sve bez obzira kojoj političkoj stranci ili grupaciji pripadaju.«

9 **Nadbiskup Stepinac osudio je sve zločine** – U strašnom ratnom metežu nadbiskup Stepinac nije prestajao osobno, pismeno ili telefonski obraćati se na dr. Pavelića, kadgod su bili u pitanju ugroženi građani, na smrt osuđeni nevini ljudi, bilo kojoj narodnosti, rasi, vjeroispovijesti ili kulturi pripadali. U njegovom nauku i djelu bila je očita primjena Objavljene istine da su svi ljudi djeca nebeskog Oca i da je za svakog čovjeka Isus Krist podnio smrt na križu. Te su mu spoznaje davale snagu da se odvaži poći k Poglavniku, u službeni posjet, na prigodna, protokolarna, primanja i proslave, da bi se mogao lakše zauzimati za ugrožene i spašavati na smrt osuđene.

On sam je te posjete opisao na istražnom postupku, kod prvog uhićenja, 20. svibnja 1945., ovim riječima:

»Redovito posjeta je bila za logoraše, osuđenike, nearijevce i mješovite brakove. Uz put je došlo do razgovora, o narodno-oslobodilačkom pokretu koji je od Pavelića bio prikazan kao čisto komunistički i velikosrpski. Za progone Srba i Židova i drugih ljudi u Hrvatskoj moje je duboko uvjerenje da možda ni za 50% odgovornosti za djela koja su se dogodila u toku ovih godina od sloma Jugoslavije ne nosi odgovornost ustaški pokret kao takav, nego se imade pripisati dobar dio, barem 50% Nijemcima i Talijanima. Tako je na primjer njemački Gestapo donio već gotove znakove za Židove u Zagreb ili ih je dao štampati već prvih dana, kojim su bili Židovi ožigosani. Deset dana prije odlaska posjetio me na primjer general Sertić, nadasve pošten čovjek, koji je od prvoga dana osuđivao sva nasilja, ali je bio nemoćan. Moj predposljednji razgovor s Poglavnikom svjedoči da je mnogo rađeno po diktatu Njemaca. Ja sam mu tom zgodom rekao: 'Vi znadete da je Crkva bila najodlučniji protivnik toga rasističkog zakona i da je prošla pravu kalvariju radi toga zakona u ove četiri godine zaštićujući ljude pogođene tim zakonom. Ja Vas molim da smjesta dokinete tu sramotu, koja sigurno nije nikla iz hrvatske duše. *De facto* je zakon bio odmah dokinut i kod toga razgovora mi je sam spomenuo i rekao ovo: 'Jasno je, konačno i moja supruga nije čiste arijske rase, pa prema tome nije taj zakon izašao po našoj zamisli i volji.' A tako je bilo više drugih stvari gdje su Nijemci jednostavno diktirali. To iznosim kao moje objektivno opažanje, a ne možda kao simpatizer, ustaškog pokreta jer mu nisam nikad pripadao, pa nisam čak položio niti Poglavniku prisege kao državnom poglavaru stojeći na stanovištu da se imade najprije urediti pitanje položaja Katoličke crkve.«

Neka znade javnost da se na istražnom postupku pred komunističko suđenje, 19. rujna 1946., nadbiskupu Stepincu spočitavalo da je ustaška vlast pred njim položila zakletvu. Tu podvalu i laž nadbiskup Stepinac odlučno je odbio riječima: »Ne stoji da je prva ustaška vlada položila prisegu na moje ruke.«

• Pjesme o bl. Alojziju Stepincu u Ured Postulature poslali su njegovi štovatelji Blago Tadić i Vinko Zlomislić iz Toronta (Canada). Zahvaljujemo na njihovim svjedočanstvima.

• Zahvaljujemo također Ani Hak i Zorki Lerić na svjedočanstvima o njihovu tjelesnom ozdravljenju.

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjeg broja Glasnika, svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Ozana CRNOGORAC – Biograd; Ana MRAKOVČIĆ – Malinska; Francek BREBRIĆ – Krašić; N. N. – Zagreb; Ljubica RAKIĆ – Zagreb; Zorka PAVIĆ – Zagreb; Župni Ured Sv. Vid – Metković; Anka KARAČIĆ – Zagreb (Špansko); Hrvatska Katolička Zajednica – HOBART (USA); Slavijana JUST – Zagreb; Josip SABOLEK – Unterpullendorf; Župni ured – VINAGORA; N.N.; Ivan Kadlec; Karlo Jurišić, Davorka Saćer – Zagreb; Dragutin KEČKEŠ – Zagreb.

Svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca možete poslati preko Zagrebačke banke na ime: **Postulatura kard. Stepinca**

devizni račun: 012101-01-2421741339
kunski račun: 2360000-1101605758

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

Molimo Vas, pošaljite nam kopiju uplata izvršenih preko bankovnog računa, jer nam banka ne isporučuje imena uplatitelja.

VRANEKOVIĆEV DNEVNIK

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojima je on opisao život i stradanja blaženoga Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.
Blaženik je u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Nije istina da je nadbiskup Stepinac za vrijeme izdržavanja kazne zamolio da ga na novo mjesto izdržavanja kazne prati gosp. Josip Manolić. To nije u Nadbiskupovom načinu postupanja, a gosp. Manolić dobro znade da Nadbiskup Stepinac nije ni za vrijeme vožnje u Lepoglavu pjevao ode komunističkom režimu ili njegovom postupku.
Upravo je u pripremi za tisak prva knjiga Dnevnika. Nadamo se da će čitatelji već sada s radošću pratiti Blaženikov uspon na svoju životnu Kalvariju i jačati se silinom njegova duha, što ga je podržavao



Nadbiskup Stepinac na sastanku Udruženja Duhovnika Katoličke Akcije u Sunji, 19. svibnja 1939.

Božji duh u hrvanju s protivnicima Božjim u obliku komunističkih vlastodržaca i bezbožnih ideologa.

9. IX. 1952. – Gg. Stj. Nežić, Marko Čunko, Janko Majerović.

10. IX. 1952. – Izišli na veliku šetnju. Veseli ga, da je ljetina dobra i što smo baš ovdje pošteđeni od nevremena.

»Kako lažu ti naši neprijatelji! G. 1945. rekao sam američkom konzulu, koji je češće dolazio k meni, kako je nekad u Perziji kralj Asver dao svakom lašcu usijanom šipkom probušiti jezik. Da je kod nas takav zakon, tko bi producirao tolike šipke!«

11. IX. 1952. – Sutra je ime Marijino. Posti. – Posti uoči svakog Marijinog dana.

12. IX. 1952. – Gđa Mila Wod dopremila je ovamo prekrasno izrađeni kip Pietà za kapelu Majke Božje Žalosne i 6 medaljona koji prikazuju sedam Žalosti Bl. Dj. Marije. Uz pomoć Zvonka Šimečki[1] i mene montirala ga je. Preuzvišeni cijelo vrijeme promatra. Radostan je. »Ne idemo na objed, neka se samo to svrši.«

11. IX. 1952. – (sic!)
Preuzvišeni Salis hitno se vraća iz Selca. 13. i 15. IX. saslušava ga Udba radi okružnice o Udruženju!

15. IX. 1952. – Podvečer dolaze 3 njemačka studenta. Partijci Juriček i Matko ih opsjedaju – nude i traže stan. Mi smo ih nahranili i smjestili kod Jurice Šimečki.

14. IX. 1952. – (sic!)
Napali me na otvorenom partijskom sastanku, što sam iza otvaranja škole rekao, da nisam znao za proslavu, pa sam u isto vrijeme odredio sv. Misu. Ne! Misa je bila kao i redovito svake nedjelje. Nitko me nije molio, da misa bude ranije i narod je bio u crkvi, a ne na proslavi!

17. IX. 1952. – Bogoslovi su iznenada pozvani u vojsku. Reakcija vlasti – osveta za Ordinarijevu okružnicu!

19. IX. 1952. – Neki mladić iz Lackawanne donio Preuzvišenomu album njegove škole iz New Yorka. Spellman je primio pismo i fotografirano u originalu (na lat.) i u engl. prijevodu stavljeno je na prve strane albuma...!

20. IX. 1952. – Dr. /-/i Dr. /-/ izvješćuju kao i /-/ otprilike /-/: Iza Vaše osude, rekli su onima, koji su bili sa mnom suđeni: »Sve vas možemo danas pustiti. Mi smo svoje postigli!«

19. IX. 1952. – Tuča potukla vinograde u Slavetiću i Sv. Jani. Krašić je pošteđen. Ljudi kažu: »Nadbiskup moli!«

21. IX. 1952. – Preuzvišeni imao sv. Misu na groblju. Danas je začudo lijepi dan. Mnogo je svijeta kod sv. Mise. Zaželio je, da bude kao godišnje proštenje na nedjelju iza 7 žalosti u rujnu sa sv. Mi-

1 Zvonko Šimecki – po zanimanju stolar. Nakon zarađene mirovine u Njemačkoj živi u Krašiću.

som na groblju. »Želim, da se, što više u narodu proširi štovanje Žalosne Gospe!«

Bogoslovi najprije dobili pozive. Zatim ih opozvali. Onda im ih opet isporučili...! »Vlast ne zna, što da poduzme! Najvolili bi pritisnuti Crkvu do kraja.« Preuzvišeni mnogo moli za jedinstvo u kleru i za ustrajnost. »Da episkopat složno ustane, to je neprobojna fronta! CMD ne uspjeva. To ih grize. Bijesni su. Zato za sada ne rješavaju porezne žalbe!«

22. IX. 1952. – Salis izgleda popustio vlastima. Ne pitam o tom Preuzvišenoga, ali spomenem, da novine nekako to najavljuju. Reče mi samo: »Boli me srce i duša!«

23. IX. 1952. – Gg. Stj. Jelovečki i A. Miličić.

24. IX. 1952. – Msgr. A. Majić iz Mostara. – Kuharić – Galić Leo. Ako je, kako neki kažu, Salis popustio samo taktički, svećenici prigovaraju. Kuharić otvoreno govori na koroni[2] u Okiću: »Generali uzmiču!«

25. IX. 1952. – Anonimno pismo šalje se svećenicima, u kojem ih se poziva, da stupe u Udruženje. »Biskupska konferencija – kaže Preuzvišeni – učiniti će svoje. No, bojim se, da će upravo naši u Zagrebu popustiti... Svoje sam rekao. Ne upravljam dijecezom. *Habeant sibi!*«[3]

26. IX. 1952. – »Što više čitam *L'Osservatore Romano* vidim svu bijedu u svijetu. Masoni su u Francuskoj aktivni. Mislio sam, da su se povukli, ali eto ih na djelu. Katolici su otkrili cijeli tok jedne tajne sjednice...!«

Dr. Nežić i Pišonić stigli autom odmah po svršetku konferencije. Kratko razgovarali. Čini se, da je tok konferencije bio dobar. Časom bili na objedu. Nežić najavio dolazak za 2 tjedna.

Nešto kasnije drugim autom dolaze preuzv. gg. Bonefačić, Butorac i Bukatko. Zadržali se relativno dugo – do večere!

27. IX. 1952. – Dr. Čekada je cijeli dan kod nas. Govori, kako je odlučno rekao u propovijedi: »Natjerali ste nas do zadnje linije. Poručujemo Vam, da smo svijesni toga, da možemo još samo na križ, ali popustiti nećemo...«... »Riknut će kao ljute guje...« nakon konferencije (Čekada).

2. X. 1952. – Poslije konferencije Salis bio pet puta po 5 sati na Udbi. Hoće ga utući – živčano slomiti, da popusti. Prijete se: »Zar ne znate, da ste u komunističkoj državi!«

3. X. 1952. – Ovdje bila Amerikanka (iz Dalmacije) iz Los Angelesa gđa Karmelić. »Ovo ovako ne može opstati« – rekla je.

4. X. 1952. – Preč. g. Pernjak i Cipriš na proštenju sv. Krunice. Mnogo se svijeta skupilo. Milicija brani prodavačima ovamo doći... Preuzvišeni raspoložen. Od 1. do 3. sata slabije se osjećao. Dvije noći



Bl. Alojzije moli (1956.) u dvorištu župnog dvora u krašićkom zatočeništvu; stalna policijska pratnja i neuglađenost stražara prisiljavali su ga na skučeni prostor gdje je nesmetano mogao moliti.

nije spavao... Uzrok vjerojatno: zahladilo je, a on se svako jutro hladnom vodom dosta pere!

7. X. 1952. – Neka Amerikanka. Studirala kod biskupa Scheena. Sada je u službi kod američke vojne misije u Njemačkoj. Izvrsna katolkinja. Bila na blagoslovu. Pred kućom nas snimila.

6.–8. X. 1952. – Zanima ga pisanje »Vjesnika« o Biskupskim konferencijama.

»Izgleda, da ih je istina upekla. Vatikan je za sve 'kriv'. Moje je uvjerenje, da svećeničkim udruženjem hoće formirati narodnu crkvu, kao u Kini... Nedavno sam čitao o junačkom jednom kineskom svećeniku, koji neće da pristane uz nacionalnu crkvu.«

8. X. 1952. – »Zanimljivo je, kako je Roosevelt u razgovoru s Edenom spomenuo, kako treba odvojiti Hrvate od Srba, kad su toliko heterogeni. Eden se ne slaže s tim! Čini mi se, da će Zapad teško platiti popuštanje crvenima!«

8. – 16. X. 1952. – Pariški radio prenosi pisanje »Vjesnika« o Biskupskim konferencijama i o CMD-u. Sutradan demantira to pisanje, te javlja: »Biskupske konferncije nisu bile tajne, nego javne. Biskupi su zabranili S.U.,[4] jer ga državna vlast hoće upotrijebiti protiv Crkve.

New York Times javlja, da režim u Jugoslaviji sa CMD-om želi osnovati nacionalnu crkvu.

Kadlec javlja, kako je pariški radio zanosno govorio o Preuzvišenom. Prije naime 14 dana bio je ovdje

2 Godišnja svećenička skupština s predavanjima u vidu permanentnog obrazovanja klera i traženje novih načina pastoralnoga rada.

3 Odgovornost je njihova!

4 Svećeničko udruženje.


Soba i krevet na kojem je preminuo bl. A. Stepinac (snimljeno 1984.)

jedan francuski svećenik-parlamentarac i dopisnik France Presse (Srbin) i jedan od U. za Informacije. Tom prilikom Preuzvišeni je rekao: »Gospodin Bog nije nikada izgubio bitku! Ako je Crkva koji puta jače bila pritisnuta, to je kazna bila veća.«

15. X. 1952. – Korona. »*Non expedit = non licet*[5] Odukom »*Non licet*« od 26.IX.1952. biskupi su izričito zabranili svaku suradnju svećenstva sa ĆMD. poručuje On svećenicima.«

16. X. 1952. – »Vjesnik« piše vrlo povučeno o CMD.

Obišli su Jambrošića, Kuha...[6], Đurekovića, Trdana. Defenzivno zvuči!

23. X. 1952. – Sazvana konferencija CMD-a u Ljubljani. Dobili 50% popust vožnje. Pozvali i predstavnike U. drugih konfesija. = »nacionalna crkva«.

12.–22. X. 1952. – Bio sam u Zagrebu. Dr. /-/ kaže, da će u Rimu izići »Bijela knjiga«. Posjeduju dokumente, kako je Tito bio u vezi i s Hitlerom – Opis Dravograda... Partizani u ustaškoj uniformi ubijali i pljačkali samo da omraze ljude...

Dr. Gahs[7] kaže, da je borba protiv Crkve ovdje pojačana poslije Edenova posjeta. Englezi su nam neprijatelji...

Bogoslovija lijepo radi: 65 bogoslova je tamo, a 65 u vojsci. Iz vojske se vraćaju očeličeni!

Zagrebačke crkve visoko su oporezovane. Danas sam i ja predao tužbu na Upravni sud radi poreza (90.600).

Vlč. gg. Josip Crnković u Bjelovaru, Maček u Davoru i ljubljanski tajnik zatvoreni. Svi biskupi – saslušavani. Državno tužiostvo izdalo nalog Ordinariju, da ni usmeno, ni pismeno ne smije širiti »*Non licet*«.

U »Acta O.F.M.« čitali smo slučaj biskupa Jarre u Kini. Zatvoren je – umro – pravi mučenik. – »Pouka za naše CMD-aše. To neka bi pročitali na sastanku u Ljubljani... Komu to nije dosta, žalosno je. Kuda to vodi?... Ja se nadam, da nijedan čestiti svećenik ne će popustiti. Molim dragoga Boga i Bogorodicu za *donum perseverantiae* (dar ustrajnosti, J.B.) za sebe, svećenike i vjernike. *In Te, Domine, speravi!*«

»Nije li slično i kod nas. Promijenite samo imena i eto Vam slike kako je kod nas. Oni hoće preko CMD-a na svaki način formirati nacionalnu Crkvu – odcjep od Rima, i što smo onda«.[8] Nakon ovog teksta ispisanog strojem stoji upisano nalivperom: *E. to preveo iz Acta Fratrum Minorum.*

5 Odluku »*Non expedit*« Biskupska konferencija Jugoslavije donijela na zasjedanju u Zagrebu, 26.IV.1950. Njome su biskupi dali do znanja katoličkom kleru da mu »nije dopušteno pristupiti u udruženje CMD«.

6 Po svoj prilici Kuharića. U izvorniku nije čitljiv drugo dio prezimena.

7 Ime je prekriženo, ali čitljivo.

8 Gornje su riječi napisane kao uvod u ovo, dnevniku priloženo, izvješće. Sam nadbiskup je to preveo i ispravio iz Acta O.F.M.

Izraz poštovanja i vjernosti katoličkih vjernika u Kini prigodom pogreba preuzv. Ćirila Jarre, biskupa.

Preuzv. Ćiril Jarre, biskup, franjevac, umro je u komunističkom zatvoru u Kini ove godine i onda je policija (komunistička) predala tijelo da se zakopa. Odmah su ga obukli u najbolje biskupsko ruho crvene boje, i istoga dana uveče bilo je tijelo lijepo ukrašeno, preneseno u kapelu misijske bolnice (kojom sada već upravljaju komunisti). Odmah su svi u gradu saznali za smrt preuzv. nadbiskupa i dolazili, da odaju počast njegovom mrtvom tijelu.

Drugi dan, devetog ožujka, u nedjelju ujutro odslužili su prvi Requiem u istoj kapeli. Vjernici su stizali u tolikom broju, da se je policija čudila. Jedan od takozvane »samostalne Crkve« (to su oni jadnici, koji su na pritisak komunističke vlade pristali, da se odcijepe od Rima, a onda dakako i od Katoličke Crkve) upao je pred policijom i vjernicima u gorki plač.

Kršćani, koji su napunili kapelu i susjedni vrt, pjevali su bez prestanka Te Deum. Oko podne je policija istjerala narod iz kapele i naredila, da se tijelo odmah ukopa izvan grada u selu Kukiafen, daleko 12 kilometara odanle. Pošli su Kukiafen preko Hungkialou u 2 sata popodne i stigli u Hunkialou u 5 sati istoga dana. Tu su vjernici protestirali zbog toga, što se tijelo mora odmah ukopati i poslali su deputaciju na policiju. Policija je dozvolila, da se ukop odgodi do dana 11. ožujka. Međutim je Tung-welung (skinuti generalni vikar, koji je prije bio optužio nadbiskupa i sada je vođa te nove tobožno samostalne crkve) opomenuo policiju, da je crvena boja, u koju su obukli nadbiskupa znak, da je nadbiskup mučenik. Stoga je odmah u noći policija provela istragu o toj stvari i naredila da se tijelo odmah preveze u Kukiafen i ondje pokopa. Tako su tijelo prenijeli u Kukiafen i ondje pokopali provizorno uz plač kršćana onoga mjesta.

Dne 10. ožujka ujutro došao je u 5 sati nalog, da se tijelo opet iskopa i preveze u Hungkialou. I tako su načinili. Izostala je svečana Misa. U 10 sati je onaj isti Tung-welung (apostata) u prisutnosti policije skinuo sa nadbiskupovog tijela odijelo crvene boje i htio mu obući robijaško odijelo zatvorenih kriminalaca. Puk je protestirao i prokleo ga. Nato su dozvolili, da se nadbiskupa može obući u bijelo misno biskupsko odijelo. Iza toga je policija naredila, da se tijelo odmah ukopa. Nato su sa strane vjernika uslijedili novi protesti i molbe. Policija je telefonom poz-

24. X. 1952. – Dr. Salis i Pišonić posjetili Preuzvišenoga.

27. X. 1952. – Danas je primio iz Rima kartu sa potpisima svojih kolega. Neobično je razdragan kod večere. U duhu je s njima. Priča mi mnoge pojedinosti, što je doživio na studiju u Rimu...

28. X. 1952. – Nekoliko dana nema ništa o sveć. U.[9] u novinama.

30. X. 1952. – Radio London javlja, da je Eden tražio potpuno oslobođenje Preuzvišenoga – kod Tita. Pariz drukčije: Eden je dao Titu do znanja mišljenje engleske vlade o vjerskoj toleranciji, a slučaj Preuzvišenoga, da je stvar Jugoslavije. »To je stvar Gospodina Boga – i kad on reče: dosta, neće se pitati ni Tita, ni Edena. Bog zna, gdje i oni tada budu. Uostalom niti želim, niti molim za oslobođenje.

Trpjeti i umrijeti za Božju stvar – kud ćete više!«

Veseo je što svijet lijepo dolazi na listopadsku pobožnost, osobito djeca.

Neobično raspoložen kod večere. Obnavlja uspomene iz Germanikuma. Sjeća se dobrog špirituala O. Pfülfa, O. rektora, koji mu je dao za uspomenu malu sliku Majke Božje, koju On trajno drži na stolu pred sobom. Zatim govori o studiju, rukometu, izletima, kako je s kolegom Wendelom uvodio struju i sl... Veliko priznanje daje Isusovačkom odgoju – i redu. Smisao za red imao je, koliko vidim iz njegovih riječi i prije, ali je stvar dotjerala – zavodska disciplina u Germanikumu – autodisciplina – to je potpuni čovjek!



Oltar priređen za misu kad bl. Alojzije Stepinac nije više mogao misiti u župnoj crkvi. No, Blaženik zbog bolesti na njemu nije mogao služiti svetu Misu.

31. X. 1952. – Silno nevrijeme. Kiša. Krupačani morali u Krašić kroz Pribić jer je Kupčina silno narasla. – »O da bi sutra na Sve Svete i Dušni dan bilo lijepo vrijeme. No, sutra je subota, Marijin dan, mora se barem malo pokazati sunce.«

1. XI. 1952. – I nastalo je lijepo vrijeme... Propovijeda na groblju.

Rekao mi je: »Vi ste mladi i doživjet ćete procvat Crkve Božje. Dakako ne vanjski sjaj, nego preporod u dušama – Vi ćete sigurno kao manuduktor ove naše ministrante voditi k oltaru...«

Dobio je iz Amerike »Američki katolički glasnik«, u kojem piše o progonima u Jugoslaviji i o proštenju Presvetoga Trojstva u Krašiću.

3. XI. 1952. – Jučer je imao tri sv. Mise u kapeli na groblju. Neumorno je ispovijedao 1. i 2. XI. o. g.

Pohodio Preuzvišenoga General reda bolničke braće iz USA. »Mi bolje znamo, kako je ovdje, negoli vi.« – rekao nam je.

Odgovorio sam zastupniku Care-a i predao imena triju čč. sestara, da ih uruči Msgr. Concius-u u New Yorku. – U zadnje vrijeme ne stizavaju – paketi – ni pošta!

4. XI. 1952. – Pohodio Preuzvišenoga – preuzv. g. J. Pavlišić.

Dr. Nežić interniran u kotaru Pazin.

vala policijsku centralu, koja je dozvolila, da se pogreb odgodi do drugoga dana o podne. Slijedećeg dana, 11. ožujka sabrao se je silan narod, i iz mjesta udaljenih po 20 i 30 milja. U 9 sati pjevali su Requiem. Pod Misom je policija pretražila mrtvo tijelo, ima li na njemu rana. Iza Mise dano je odrješenje. Zatim su mrtvo tijelo nadbiskupovo ponijeli na nosiljci muževi i žene sve do Kukiafena 6 milja daleko. Svi su vjernici pratili mrtvo tijelo i policija nije znala što da čini.

Apsolutno je nemoguće opisati ganuće puka i nastojanje, da se domogne relikvija časnoga pokojnika, tako da su i bradu nadbiskupovu odrezali, koja je bila velika i lijepa (u misijama nose biskupi i svećenici brade i brkove). Na dan pogreba tijelo je (makar mrtvo već četvrti dan) bilo potpunoma gipko, kao da je živo. Ruke su časnoga umrloga nadbiskupa blagoslovile (dodirom) na stotine krunica i medaljica. Više su poljubaca primile njegove ruke i noge ovog posljednjeg jutra negoli u 23 godine njegova episkopata.

Plod smrti: sa žrtvom nadbiskupovom izgleda da je umrla i zloglasna »samostalna Crkva.«

Bivši njegov vikar i apostata Tungwelung bio je tako proklet, ismijan i izrugan u Hunkialou u prisutnosti komunističke policije, osobito od žena, mladića i djevojaka, da se više nije usudio doći u ovo mjesto. Nadamo se, da će pokojni nadbiskup biti budući zaštitnik – mučenik Tsinana.

9 Svećeničkim Udruženjima.



Nadbiskup Alojzije Stepinac na Euharistijskom kongresu u Varaždinu, 28. lipnja 1938.

5. XI. 1952. – Časne sestre Naše Gospe pohodile Preuzvišenoga.

Vlč. g. Đuran dobio poziv za svećenički sastanak svećenika jaskanskog i karlovačkog kotara, koji će se održati u jednom karlovačkom hotelu. Krakar obilazi naokolo autom Udbe i agitira. Preuzvišeni: »To je izdaja Boga!«

Radostan je, što je Eisenhower pobijedio na izborima.

Kako je kongresu partije u Zagrebu došlo do onog Đurićevog ispada – Preuzvišeni to poprati: »'*Ut illos confundere digneris.*'[10] – još ću više moliti!«

8. XI. 1952. – Pišonić u Beogradu. »Bebler sa izvinjavanjem predaje notu Nunciju... Vatikan se ne boji. Istina je na njegovoj strani...«

9. XI. 1952. – Partijci na sastanku u Hrženiku napali nas prosto govoreći – da su Stepinac i Vraneković upriličili procesiju na groblje 2. XI. u nedjelju, a ne 1. XI. samo da ometu zbor birača. – Nama to ni na kraj pameti. Mi ne trebamo ometati takove stvari. Vjernici znaju, gdje im je mjesto.

»Biskupi ne popuštaju. '*Non licet*' ostaje na snazi. Vi ste mladi i doživjet ćete procvat Božje Crkve. Svršiti će sve ovo, makar Stepinac morao i umrijeti.« -

13. XI. 1952. – U posjetu bili Dr. Lach i Pišonić. Ništa posebnog!

15. XI. 1952. – Severin Pernek, Josip Đuran. Đuran nam priča, kako Udba angažira neke ženetine, da mu se nametnu, da ga onda mogu objediti pred narodom. Slično i za mene rekao je udbaš Drpić pred Matom Ćuk kbr. 144., da Vraneković mora imati u mjestu ljubavnicu, jer da on ne može bez nje živjeti.

16. XI. 1952. – Preuzvišeni vjenčao nećaka Branka.[11] Bio je i na svadbi kod zaručnice France, kćeri Petra Stepinac. Kad smo polazili tamo, milicija izletila iz menze na ulicu.- Razbojničkim upravo pogledom gledaju za nama. Svatova bilo mnogo – i lijepo raspoloženje. Nižu se običajne zdravice u slavu Presvetog Trojstva, Srca Isusova, Duha Svetoga, Bogorodice, Majke Božje, Lijepe naše, – i onda pozdrav Preuzvišenom. Djever Ivan Matko lijepo je i zanosno govorio, tako da je sav zbor stojeći dugo pljeskao i sa »živio« pozdravio Preuzvišenoga. Njegov je odgovor dirnuo sve do suza!

18. XI. 1952. – Posjet vlč. gg.: J. Ormuž, S. Draksler, Josip Pinturić, Drago Žnidaršić, Krešo Ivšić, Matej Duduković. Objed kod J. Šimečkoga. – Vedro raspoloženje, jer smo svi *unum cor*![12]

19. XI. 1952. – Vlč. g. S. Petrović iz Prekrižja, javlja, da se čvrsto drži svećenstvo iz okolice Varaždina i u Međimurju. Svi osuđuju Jambrošića.

20. XI. 1952. – »Stupiti u CMD – jest izdaja Boga!«

21. XI. 1952. – Cijeli dan ispunja intenzivnim studiranjem i molitvom. Zdravlje mu služi!

22. XI. 1952. – Engl. nadbiskup govori pred 40.000 naroda i protestira protiv Titova dolaska u Englesku, nazivajući ga »modernim Neronom« i »krvnikom nadbiskupa Stepinca«.

24. XI. 1952. – Udba na sve strane forsira CMD. Dr. Nežić je svojim svećenicima zabranio ići na skupštinu CMD-a u Sarajevo.

»Ja mu čestitam. Pravo je učinio. Kamo sreće, da ga drugi slijede!«

25. XI. 1952. – V. d.[13] Ljubetić tjedno je na Udbi. Ne sile ga u CMD, ali mora izvještavati s kim je od svećenika bio i što dotični govori o državi. Mene izbjegava. Čini to vjerojatno od straha, da uđe u napast, pa će Udba tiskati da saopći razgovor.

29. XI. 1952. – U večer sve glavne svjetske radio stanice javljaju, da je Preuzvišeni imenovan kardinalom.

10 Da ih se (neprijatelje Crkve, J. B.) dostojiš zbuniti!
11 Sin Kardinalovog brata Mije (Miška), koga su u Krašiću ubili Njemci kao simpatizera partizana.
12 Jedno srce.
13 Vršitelj dužnosti.



Krašić iz djetinjstva bl. Alojzija Stepinca (iz početka 20. st; razglednicu je Postulaturi poklonio preč. Z. Golubić)

30. XI. 1952. – Iza moje sv. Mise zornice zaustavi me u sakristiji brazilijanski novinar. On mi je prvi saopćio imenovanje Preuzvišenog kardinalom. Bio je to mlad čovjek, onizak, mješanac crne i bijele rase, dosta simpatičan. Govori portugalski, a španjolski, talijanski i francuski vrlo malo. Za čas svrši sv. Misu i preč. Šimečki i on mi to saopoći. Potrčim upravo u sobu Preuzvišenoga, da mu čestitam prvi! -«Ah, to ne stoji – reče mi on. – Mene su već sto puta proglasili kardinalom i tisuću puta zločincem – ne vjerujem u to.«

Znao je on doduše za to, ali mi nije htio reći ni danas ujutro, kad smo zajedno polazili u crkvu.

– »Stoji to, stoji to tako – kažem mu, kad mi je to rekao onaj Brazilijanac, koji je jučer bio s Msgr. Oddijem na primanju kod Tita!«

Predvedem mu tog novinara. Ovaj za čas odjuri autom u Zagreb po aparate za snimanje. I već snima kod poldanjice. – U isto vrijeme upriličiše miting pred crkvom i tu napadaju Vatikan i kler.

Iza sv. Mise snima kardinala pred kućom i u kući.

Za vrijeme objeda dolazi gđica Fischer – dopisnik United Press-a. Pita: »Hoćete li ići u Rim?« – »Ne!«, jer bih morao tražiti dopuštenje vlasti, a to neću.« – »A onda, tko mi garantira, da bih se mogao natrag vratiti. U ovim teškim danima moram biti i ostati sa svojim narodom.« Fischer se opet interesira za moj porez...

Za vrijeme objeda Uzoriti je dosta uzbuđen. Narod pomalo doznaje za tu stvar – Veselje! Pojedinci iz župe dolaze i čestitaju. – Milicija i Udba pojačana. Boje se manifestacija. Stizavaju prvi brzojavi iz Državnog Tajništva Svetog Oca, Germanikuma, Sv. Jeronima, Oddi, Spellman, Draganić, itd...

»Vršiti svoju dužnost ostaje i dalje, nepromijenjeno moje držanje na novom položaju.« Rekao je Eminencija[14] Brazilijancu.

Kod večere reče: »Ako onaj crveni kardinalski grimiz označuje krv, e onda me veseli, da podnesem mučeništvo... Mislim da Gospodin Bog neće uništiti siromašni naš narod, da će mu se smilovati, kad je Sveti Otac ovo učinio... Kako će sada naši vani opet malo podignuti glave... Ali, dobri Bože, što mogu sada! Nove dužnosti, nove odgovornosti. Ali vidim i to: borba se nastavlja. Što će sada ovi naši?«

Baš danas sam proglasio vjernicima, da u sumrak neka nitko bez važnoga razloga ne dolazi u župni dvor. – Svršimo večeru i još razgovaramo, kad na ulazna vrata kucaju dva dopisnika Associeted Press-a. To je Amerikanac, koji je Eminencju posjetio pred tri g. u Lepoglavi u pratnji tumača i snimatelja Dr. Boškovića. Nisam ih poznao, pa ih ni pustio nisam odmah u kuću. Dr. Bošković tumači, da su oni već posjetili Eminenciju u Lepoglavi, – ali oprez! – Još ne otvaram. Eminencija mi veli, da ih pustim – i ode u svoju sobu. Pitam još došljake, da li je s njima

14 Velečasni Vraneković izraz Eminencija vrlo često u dnevnicima piše kraticom: »E.«

milicioner. – »Nema ga, niti smo ga vidjeli.« Sad mi još ostala stvar sumnjiva.

– No, za čas ih pustim! Predstave se i kažu, da su došli na traženje jednog američkog katoličkog lista. Na putu autom iz Beograda imali su defekt. Sada im se žuri u Zagreb, jer će brzojavom direktno slati interview u London i onda u Ameriku.

Pitanje: »Da li je moguća suradnja Crkve i države, dok vlast toliko odvodi mladež od Crkve?«

– »To je veliko pitanje. To je konstantna latentna borba... Ali recite svima, u toj borbi duh će pobijediti, a ne materija. Nikada u povijesti svijeta nije se materijalizam trajno održao. Jao državi, koja na materijalističkim principima bazira svoj opstanak. Ja sam čvrsto uvjeren u pobjedu Katoličke Crkve.«

Još iste večeri Amerika ovo javlja.

Eminencija bio malo zamišljen poslije one izjave, ali nije se pokajao, što je odlučno rekao.

Spomenem mu, da ću sutra vjernicima u crkvi saopćiti njegovo imenovanje kardinalom. »Nemojte – ništa govoriti – nemojte se radi mene izlagati.« Kad sam mu spomenuo, da je moja dužnost – dopustio je.

1. XII. 1952. – Danas kod zornice bilo je dosta svijeta. Iza Evanđelja kod sv. Mise okrenem se prema vjernicima. Kardinal je klečao na svom mjestu u svetištu i objavim: »Dragi župljani! Javljam vam vijest, koja je razveselila naš narod, cijelu Crkvu i sav svijet, da je Sveti Otac papa Pio XII. ovih dana našega Preuzvišenog gospodina Nadbiskupa imenovao kardinalom Svete Rimske Crkve.

Katoličkom Crkvom upravlja namjesnik Isusa Krista na zemlji Sveti Otac Papa. Glavni njegovi savjetnici i pomoćnici u upravljanju i vođenju Crkve jesu kardinali, kojih u cijeloj Crkvi ima sedamdeset.

I sada jedan od ovih sedamdeset jest naš Preuzvišeni gospodin Nadbiskup.

Kao što smo do sada, tako ćemo i od sada još više moliti Gospodina Boga i Presvetu Bogorodicu, da nam Njegovu Uzoritost Kardinala i Nadbiskupa našega još dugo poživi za dobro Crkve i naroda, da ga blaženim učini na zemlji i ne da na volju njegovim neprijateljima.

Na tu nakanu pomolimo se: – Izmolili smo tri Očenaša, 3 Zdravo Marije i Slava Ocu. Svijet je kao ukopan slušao ovu vijest, makar su mnogi to već znali.

Izađem iz crkve. Pristupi mi Pavao Goričanec i priča, kako je pred više godina slušao, gdje kovač Pozel čestita sada već pokojnoj majci Kardinalovoj imendan i zaželi, da postane ne samo biskupska, nego i kardinalska majka!

Isti me pita: »A koliko sadašnji Sveti Otac ima godina?«

Računao je, da će Kardinal naš postati papa. To su razgovarali i župljani među sobom.

Zahvaljujemo na svjedočanstvima i ohrabrenjima koja su pismenim putem proslijedili brojni čitatelji i Blaženikovi štovatelji.

Podvečer u 17 sati dolazi Pišonić i javlja, da je činovnik Ministarstva upozorio biskupa Salisa, da je odgovoran za sve manifestacije i provokacije. – Nisu ga odmah pustili preko mitnice u Krašić.

2. XII. 1952. – Dolazi Preuzvišeni g. Bukatko i Pišonić. Srdačno. Zadržali se na objedu.

Stiglo 27 brzojava. Tu je i brzojav g. Hurleya.

»Samo da njega pohodim, htio bih ići u Ameriku, inače ne! Tako on voli naš narod!«

3. XII. 1952. – Bio sam u Zagrebu. Danas je u Petrovini formiran inicijativni odbor CMD-a. Tu je Krakar i Čapek Ivan. Dr. Lončar se silno ljuti, što se ništa ne poduzme contra... Đureković traži u zgradi sv. Jeronima prostorije za centralnu kancelariju Udruženja... »Gore Srca«[15] već tri tjedna ne izlazi. Grundler kao urednik suđen 7 mj. zatvora. »Vjesnik« kleveće Kardinala. Bijesni su, a sav narod radostan i ponosan!

4. XII. 1952. – Adventska ispovijed. Kardinal zanosno govori o sv. Barbari. Ispovijedao je od 5 i po do 10 sati. Prisutni su: Kadlec, Sajović, Petrović, Đuran (dojahao!), Samboleka nema!

5. XII. 1952. – Starčević. Radostan je i ponosan što će u nedjelju izručiti svojim župljanima pozdrav i blagoslov od Eminencije.

6. XII. 1952. – Stigne po koji brzojav i pismo. Brzojavi izvana, a pisma odavde. Najsramotnije Eminenciju napadaju u novinama. Organizirali su »val protesta«. Karikiraju ga sa biskupskim štapom i na vrhu bodež. – A on: »Blago vama 'kad vas pogrde'...«

Nitko iz Zagreba – ni biskupi ne dolaze. Snijeg je. Možda to smeta ili – od protesta!

Boli ga Petrovinska sramota! »Dva nesretna svećenika, i to ti je inicijativni odbor!« Novine to donose. – Posti i povećava molitve...!

»Bolje je Kristovo siromaštvo nego Judine pare!« (Em.) Narod Sv. Jane i Draganića govori: »Mi smo se odrvali zadrugama, pa zar ćete vi nasjesti!« Pitaju: »Zar Sambolek još služi sv. Misu?«

Kod večere: »Ovih iz Zagreba nema. Ne znam, kako to? Možda snijeg smeta?« – Kažem: »Mogao je doći preuzv. Bukatko, mogli su i ovi (biskupi).«

»Vjerojatno se boje radi ofenzive.« – »Na ofenzive se odgovara ofenzivom!« – rekao sam. – »Imate pravo!« – rekao je on!

15 Bio je to jedini katolički tjednik u Hrvatskoj nakon što su komunisti 1945. preuzeli vlast. No, ubrzo je represivna komunistička vlast zabranila i tu jedinu preostalu katoličku tiskovinu.

PISMA ČITATELJA

Uslišanje i zahvala

Želja mi je da se zahvalim blaženom Alojziju Stepincu na uslišanoj molitvi za zdravlje moga muža. On boluje od 1992. g. Boluje od više bolesti i težih bolesti. Prvo je obolio na pluća, zatim šećerna bolest, pa je ostao slijep. Dva puta je operirao mrenu. Jedno mu je oko skroz umrlo i ne može se spasiti, a drugo se spasilo i ima nešto vida.

Godine 1998. zaboljela ga je jako noga. Doktori odluče sjeći nogu. Uzdala sam se u ljubav Božju da neće biti tako. Odsjekli su mu 2 prsta i na tom se zaustavilo. Operirao je i tumor, i to je prebolio. Godine 2002. pronađu da ima leukemiju. Doktori su mi rekli sve najgore i da moram biti spremna na sve najgore i da neće dugo. Zaista mu je bilo jako loše. Bio je napola mrtav. Svi smo mislili, nema od njega ništa. Čvrsto sam se molila milosrdnom Isusu, Gospi od Brze pomoći. Ljutila sam se u toj molitvi. Kako smo svaki put posjetili grob Alojzija Stepinca, dok smo išli doktorima u Zagreb i molili se za njegovo zdravlje i svaki nam je put bila molitva uslišana. Uvijek je pobijedio. Sjetila sam se onih zahvalnica pa sam pomislila: možda sam i ja trebala poslati zahvalnicu na grob Alojzija Stepinca, jer mi je uvijek pomogao. Onda sam od srca zavapila i rekla: »Blaženi Alojzije, ako ti moga Ivana izvučeš iz ove teške bolesti i ako on dočeka proljeće poslat ću ti zahvalnicu na tvoj grob.«

Velika hvala Blaženom Alojziju na uslišanju.

N. N., Nova Kapela


Nadbiskup Stepinac dolazi na otvorenje Zagrebačkog velesajma (»Zbor«), 2. travnja 1938.

Hvala Vam što čitate i drugima omogućujete primati glasnik »Blaženi Alojzije Stepinac«. Ako navrijeme podmirite svoje obveze prema Glasniku, on će moći redovito izlaziti i biti vjesnik Blaženikovih vrlina, kojima ga je Bog proslavio za dobro svoje Crkve i hrvatskog naroda. Glasnik može svaki čitatelj i svjedok obogatiti svojim dopisom i uspomenama na kardinala Stepinca, ili fotografijom iz njegova života. Ako ste bili dionik koje svečanosti priređene u njegov spomen, izvijestite o tome putem Glasnika sve prijatelje i štovatelje kard. Stepinca.

Hvaljen Isus i Marija!

Pišem Vam ovo pismo u znak zahvalnosti blaženom Alojziju Stepincu i da izvršim obećanje dano Bogu: da ću ako mi usliša molitvu to Vama javiti.

Zagovorom blaženog Alojzija Stepinca uspostavila sam sasvim nove odnose sa čovjekom s kojim nisam razgovarala 14 godina, a koji je otac moga djeteta.

Njegov zagovor pomogao mi je zacijeliti rane i oprostiti. Teško je izraziti snagu mira i promjene koja je došla tim zagovorom.

Žao mi je što o tome zagovoru i uslišanju ne može biti dokumentacije, no čvrsto uvjerena u Njegov zagovor srdačno Vas pozdravljam.

V. G., Trnava

Iskustvo Alojzijeva zagovora

Zahvaljujemo nebeskom Ocu što smo doživjeli ovo proglašenje Blaženim. Kako je Njegov zagovor veliki na nebu, nadamo se da će zaslužiti uskoro i čast Svetog Alojzija Stepinca.

Molimo i dalje njegov zagovor na nebu.

Zahvalna štovateljica sa obitelji. M. D., Zagreb

Zahvala za uslišanje

Velika hvala Presvetom Trojstvu i Bezgrešnom Srcu Marijinu za uslišane molitve koje su nam udijelili po zagovoru Blaženog Alojzija Stepinca.

Odmah poslije njegove Blažene smrti obraćali smo se molitvom njemu i primali velika uslišanja. Više puta izgledalo je da nema izlaza iz tih nevolja. Dogodilo se veliko čudo. Bili smo uslišani. Osobe, kojima smo preporučili da se u nevoljama obrate dragom Blaženiku, bile su uslišane. Isto se čudo dogodilo.

Poštovani oče Juraj

Kada uzimam u ruke sličicu sa molitvom u čast bl. Alojzija Stepinca, pri dnu je vaša napomena na kraju molitve, kojom potičete da se mogu poslati svoja svjedočanstva o uslišanim molitvama.

To me je potaklo da vam napišem svoje svjedočanstvo. Ukratko da vam se predstavim. Zovem se Mirela Režan, iz župe sv. Roko u Bibinjama. Majka sam četvero djece, koje smo nastojali odgajati u kršćanskom duhu.

Sve je u obitelji bilo u redu, dok nam se dogodilo to, da je naša starija kćer u 18. godini krenula u drogu. Kao roditelji kada smo saznali, započela je naša borba da iziđe iz te ovisnosti. Bogu hvala, ubrzo je ušla u zajednicu »Susret« na liječenje.

Toga dana, 15. ožujka, 2000. godine, kada smo je otac i ja doveli u ured zajednice »Susret« za liječenje ovisnosti, čekajući da obavimo protokol primanja na liječenje, sjedeći zamišljena i u brizi, moj pogled se zaustavio na portrertu slike kardinala Stepinca na zidu, ispred mene. Gotovo da nisam skidala pogleda sa te slike. Osjetila sam u njegovom pogledu sjajan lik, koji mi je davao snage u tim teškim trenucima.



Bl. Alojzije Stepinac blagoslivlje vatrogasni stroj u jednom selu u okolici Zagreba, oko 1937. god. (Fotografirao Šimun Despotović, trgovac vatrogasnih strojeva iz Zagreba; ovu je fotografiju Postulaturi poklonila prof. Anđelka Stipčević »kao znak poštovanja prema bl. Alojziju Stepincu i dokaz njegove jednostavnosti da se (prema svjedočenju mog pokojnog oca Šimuna Despotanića) on uvijek rado odazivao na ovakve seoske velike svečanosti, posebice Vatrogasnih društava, gdje je, kao što se ovdje vidi, blagoslovio novokupljenu modernu 'špricu' (Maggrus-vatrogasni stroj) iz Njemačke (Ulm am Donau)«.

Osjetila sam u srcu da molim za njegov zagovor. Nakon toga sve vrijeme u trajanju od dvije godine, koliko je moja kćer boravila u zajednici na liječenju dok je završila program liječenja utjecala sam se Gospodinu za njegov zagovor, da je prati na tom putu izliječenja. Zavjetovala sam se da ću posjetiti njegov grob, čim mi to bude moguće.

I zadnji naš susret, na putu u posjet za blagdan Velike Gospe, 15. kolovoza 2001., suprug i ja, prolazeći kroz Zagreb, otišli smo se zahvaliti u katedralu i na njegovom grobu izvršili svoj zavjet. Klečeći u molitvi zahvaljivanja za primljene milosti, pogled mi se zaustavio na podu oko njegova groba i zastao na jednoj pločici na kojoj je pisalo: »Hvala ti Oče što si ozdravio moju kćer.« To je ujedno bila i moja molitva zahvaljivanja.

Pred godinu i pol, moja je kći ozdravila od ovisnosti droge, na zagovor blaženog Alojzija Stepinca. Vjerujem da je Gospodin uslišao i podario milost mojoj kćerki.

Moj suprug nije dočekao taj dan. Blago je preminuo u Gospodinu tri mjeseca prije njenog izlaska iz zajednice.

Ja se i dalje utječem Blaženiku za ustrajnost i zagovor Blaženog Alojzija za milost i vjeru da pođe putem obećanja da Gospodin izliječi rane koje su ostale na duši i tijelu od te ovisnosti.

Zahvalna Gospodinu što je na zagovor bl. A. Stepinca udijelio milost ozdravljenja od droge mojoj kćeri,

srdačno Vas pozdravljam i nadam se da je ovo moje svjedočanstvo jedno u nizu od mnogih drugih o njegovoj vjernosti Isusu Kristu i Crkvi, koja je učvrstila i mene u ovoj borbi životnoj. Da moja kći doživi da je njen Otac prima kao izgubljenu kćer, poput rasipnog sina izgubljena i nađena.

Zahvalna majka M. R.



Mama Vesna Babić sa svojim mališanima – koji su kod nje našli topli dom – dok čekaju tatu, nakratko su došli vidjeti Stepinca kojemu se mama svako jutro moli – član je Molitvene zajednice iz župe Kerestinec.

Uredništvo je primilo pismo obitelji Mišković, napisano 3. rujna 2003. No, jer nije napisana adresa pošiljatelja, nije nam moguće odgovoriti i poslati kršćansko suosjećanje s patnjama majke zbog teških obiteljskih neprilika. Obećajemo sv. Misu na nakane majke udovice, koja nema potpore ni od rodbine ni od vlastite djece. Uredništvo preporučuje ožalošćenu majku i obraćenje njenih sinova i u molitve članova Molitvene zajednice bl. Alojzije Stepinac.



Nadbiskup Stepinac u pratnji inženjera na gradilištu nove gimnazije časnih sestara na Savskoj cesti u Zagrebu, 12. ožujka 1938.

PJESMA O BLAŽENOM ALOJZIJU STEPINCU

Svemogući, dobri Bože,
Ti nam dade blaženika,
vjernog slugu svome stadu:
Alojzija mučenika.

Posve predan tvojoj službi,
neustrašiv borac pravi,
sav zagledan u Te, Kriste:
»In Te, Domine, Speravi«!

Marni sijač Božje riječi,
želi sve nahranit gladne,
sužnje izvest na slobodu,
nadom bar utješit jadne.

Poput Stjepana – nasudu
svetošću mu lice blista.
Čist od krivnje nabačene,
uvijek spreman mrijet za Krista.

Vedro u budućnost gleda,
svima prašta za sve moli:
Bože, narod moj zakrili,
vodi ga u suznoj doli.

P. Modesto Borak,
kapucin

Kazalo

Svaki dopis na Postulaturu blaženog Alojzija Stepinca, kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena, neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna pisma se ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni, neka to napomenu u dopisu.

MOLITVA U ČAST BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA, BISKUPA I MUČENIKA

Gospodine, Bože naš,
Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost
čvrsto vjerovati u Isusa Krista
i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti.
Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk
da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio
i služili Crkvi kako joj je on služio
sve do darivanja vlastitog života za nju.
Njegova živa vjera u Isusa Krista i postojana ljubav prema Crkvi
neka nas učvrste u borbama života na putu vječnoga spasenja.

Po njegovu zagovoru udijeli milost svoga blagoslova našim biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, svećeničkim i redovničkim pripravnicima, našim obiteljima, da budu čvrste u vjeri i blagoslovljene novim i brojnijim životima.
Budi utjeha svim starijim osobama te pomoć bolesnicima i patnicima. Očeve i majke, djecu i mlade očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i tijela. Udijeli milost svećeničkih i redovničkih zvanja našoj župi, našoj biskupiji i Crkvi u Hrvata.
/Po njegovom zagovoru udijeli mi milost... /
Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.
Oče naš, Zdravo Marijo, Sveta Marijo, Slava Ocu...

Vjernici koji na zagovor sluge Božjega budu uslišani, zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost, neka opis uslišanja i kompletnu liječničku dokumentaci-ju dostave na adresu:

Dr. Juraj Batelja, postulator
Voćarska 106, pp. 110
10001 ZAGREB

UPRAVO JE OBJAVLJEN SPJEV DR. ANTE MATELJANA: Tvoje je ime: Istina — Alojzije Stepinac, koji može dobro poslužiti prigodom priredbi i akademija u čast bl. Alojziju Stepincu.



Časopis **Blaženi Alojzije Stepinac** (Skraćeni ključni naslov: *Blaž. Alojzije Stepinac*) glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca te časopis svih njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.
God. 11 (2004.) Broj 1–2
Cijena: 5 kn; za inozemstvo 3 eura ili 4 USD
Glasnik izlazi četiri puta godišnje s dozvolom crkvenih poglavara.
Izdavač: Postulatura Blaženog Alojzija Stepinca
Voćarska 106, pp. 110
10001 Zagreb
Uređuje i odgovara: Dr. Juraj Batelja, Voćarska 106, pp. 110, 10001 Zagreb
Adresa uredništva: Postulatura Blaženog Alojzija Stepinca, Voćarska 106, pp. 110; 10001 Zagreb, **telefon: 46 80 426; faks: 46 80 722;** »Spomen-zbirka iz ostavštine blaženog Alojzija Stepinca«, Kaptol 31, 10000 Zagreb, telefon: 48 11 781
Sve što se u našem Glasniku navodi ili naziva »čudo«, »svetost«, »svetac« i slično, sve to, u duhu crkvenih propisa, treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu će tomu konačni sud izreći Crkva.
Lektor: Prof. dr. Ante STAMAĆ
Slog: LASER plus, Mario Rogić, dipl. ing.
Tisak: Tiskara PULJKO


Mladi tamburaši iz župe Brestje sviraju na euharistijskom slavlju u Katedrali, 10. studenoga 2003.


Župljanke iz Brestja u narodnim nošnjama sudjeluju u euharistijskom slavlju u Zagrebačkoj katedrali, 10. studenoga 2003.

Vjernici župe Brestje prinose darove na euharistijskom slavlju u Zagrebačkoj katedrali, 10. studenoga 2003.

Djeca u narodnim nošnjama iz župe Brestje sudjeluju na euharistijskom slavlju u katedrali, 10. studenoga 2003.

Vjeroučenici i mladi, dječji zbor iz župe Brestje, sudjeluju u euharistijskom slavlju u Zagrebačkoj katedrali, 10. studenoga 2003.